

ASFALTINDUSTRIEN

16.2.2008
Miljøansvar/KB

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Høringssvar vedrørende gennemførelse af miljøansvarsdirektivet i dansk lovgivning

Indledningsvis bemærkes, at Asfaltindustrien beklageligvis *ikke* fra Miljøstyrelsen har modtaget udkastet til forslag om gennemførelse af ovenstående direktiv.

Vi er således først blevet opmærksomme på den foretagne høring *efter* udløbet af høringsfristen.

På den baggrund tillader vi os at gå ud fra, at Miljøstyrelsen vil tage positivt imod nedenstående bemærkninger til det foreliggende udkast.

Bemærkningerne vedrører *dels* det ubetingede ansvar, der vil kunne gøres gældende for miljøskader forvoldt ved genanvendelse af restprodukter - herunder genanvendelse af opbrudt asfalt, og *dels* det ubetingede ansvar for udviklingsskader.

Ubetinget ansvar ved udviklingsskader

Vi finder, at Miljøstyrelsens tolkning af direktivets artikel 8, stk. 4, litra a og b, om ubetinget ansvar for udviklingsskader giver anledning til en vis bekymring.

Ifølge Miljøstyrelsens tolkning af artiklen skal den ansvarlige for driften bære både ansvaret for at forebygge og afhjælpe en miljøskade og betale alle omkostninger i den forbindelse - herunder også i de tilfælde, hvor han/hun *ikke* har handlet uforsvarligt og *uanset* om aktiviteten var tilladt og dermed alene forårsager en tilladt påvirkning.

Miljøstyrelsen lægger op til at der kan gives en lempelse af det ubetingede ansvar i forbindelse med udtrykkeligt tilladte udledninger eller begivenheder og udviklingsskader.

Dog anføres, at dette ikke gælder de eksisterende regler om eksempelvis det ubetingede ansvar efter jordforureningsloven.

Asfaltindustrien finder, at det er en efterrationalisering at inddrage udviklingsskadebegrebet i den eksisterende jordforureningslov og vi anser det for tvivlsomt om nogen vil kunne drages til ansvar efter jordforureningslovens § 41 for en udviklingsskade.

Miljøstyrelsens fortolkning har flere konsekvenser – og herunder blandt andet:

- En bygherre vil fravælge at genanvende opbrudt asfalt til eksempelvis bundsikring i forbindelse med etablering af stier, veje mv. som følge af en frygt for at ifalde ubetinget ansvar for evt. udviklingsskader forbundet med denne brug.
- Asfaltproducenter vil, efter fravalg fra bygherre, ophøre med at genanvende opbrudt asfalt i produktionen af nyt asfalt. Det vil indebære, at der skal anvendes flere råstoffer end tilfældet er i dag, hvor ca. 150.000 tons af den opbrudte asfalt årligt genanvendes ved produktionen af ny asfalt.

Det indebærer dermed ligeledes en fordyrelse af asfalten.

- Der vil opstå et langt større behov for deponeringskapacitet, dersom den opbrudte asfalt fremtidig skal deponeres i stedet for som hidtil at blive genanvendt.

Asfaltindustrien må på denne baggrund opfordre Miljøstyrelsen til at anvende den mulighed, der ligger i direktivets artikel 8, stk. 4, litra b om at lempe det ubetingede ansvar for udviklingsskader til også at omfatte anvendelsen af genbrugsmaterialer - og herunder genbrugsasfalt - til formål, der *enten* er omfattet af generel lovgivning (herunder også anvendelser omfattet af en cirkulæreskrivelse) *eller* er meddelt ved en udtrykkelig tilladelse, og hvor skadevolder kan dokumentere, at den skadevoldende aktivitet på det tidspunkt, hvor aktiviteten fandt sted, ikke ansås at ville kunne forårsage miljøskader ifølge den videnskabelige og tekniske viden.

Begrebet miljøskade

Det er Asfaltindustriens opfattelse, at begrebet miljøskade er uklart defineret. Vi skal derfor opfordre til *at* begrebet præciseres, og *at* der til hjælp for tilsynsmyndighedens vurdering af en evt. indtrådt miljøskade, udvikles et *sæt fælles kriterier* efter hvilke en miljøskade skal defineres og vurderes.

Med venlig hilsen

Karina Binau
Miljøchef

Pr. e-mail mst@mst.dk

Miljøstyrelsen

Strandgade 29

1401 København K

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse m.fl. (Implementering af miljøansvarsdirektivet) samt forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven)

Forsikring & Pension har den 11. januar 2008 modtaget Miljøstyrelsens udkast til de to reviderede lovforslag om miljøansvar, der har til formål at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar. Forsikring & Pension har i den forbindelse følgende bemærkninger:

1. Generelle bemærkninger

Indledningsvis finder Forsikring & Pension det positivt, at der er sket en væsentlig forenkling af det samlede regelsæt.

Det er ligeledes positivt, at de almindelige bemærkninger er blevet mere læsevenlige og dermed mere overskuelige, og at det derved fremgår, hvor der er foretaget ændringer i forhold til de to tidligere fremsatte lovforslag.

Etablering af nyt centralt syns- og skønkorps, der skal opgøre miljøskaderne

Forsikring & Pension skal fortsat opfordre til, at der bliver etableret et nyt centralt syns- og skønkorps (taksationskomite), der skal opgøre miljøskaderne. Formålet med at etablere et centralt syns- og skønkorps er, at man kan samle al erfaring ét sted.

Forsikring & Pension opfordrer desuden til, at det pågældende syns- og skønkorps kommer til at bestå af – eller udpeges af – relevante interessenter på området, herunder repræsentanter fra forsikringshvervet.

Fordeling af den forsikringsmæssige risiko

Miljøstyrelsen vurderer, at der vil være få miljøskader pr. år – ca. mellem 5-15 miljøskader pr. år. På baggrund heraf vil der være få forsikringsselskaber at fordele den forsikringsmæssige risiko på.

12.02.2008

Forsikring & Pension
Amaliegade 10
1256 København K
Tlf. 33 43 55 00
Fax 33 43 55 01
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Line Molt Wengel
Konsulent, cand.jur.
Dir. 33 43 55 23
lmw@forsikringogpension.dk

Vores ref. LMW
Sagsnr. 1.3.5-038

Erhvervsorganisation
for forsikringsselskaber
og pensionskasser

Det er vigtigt, at Miljøstyrelsen tilkendegiver mere præcist, hvilke typer af omkostninger virksomhederne risikerer at skulle betale, så det bliver muligt for virksomhederne at kunne kalkulere med dette i forbindelse med finansieringen af en sikkerhedsstillelse, som jo skal ske, inden en eventuel skade indtræffer.

Forsikring & Pension

Vores ref. LMW

Sagsnr. 1.3.5-038

På informationsmødet i Miljøstyrelsen den 25. januar 2008 tilkendegav Miljøstyrelsen, at der netop arbejdes på en bekendtgørelse vedr. krav til virksomhedernes sikkerhedsstillelse, og at det er tilsigtet, at bekendtgørelsen udarbejdes inden lovens ikrafttræden.

Forsikring & Pension opfordrer på ovennævnte baggrund til, at det kommer til at fremgå af bekendtgørelsen, hvilke typer af omkostninger der vil være omfattet af det gebyr, som virksomhederne skal betale til myndighederne, og som skal være dækket af sikkerhedsstillelsen, således som det også blev tilkendegivet af Miljøstyrelsen på informationsmødet.

Forsikring & Pension indgår gerne i en dialog om ovennævnte.

Med venlig hilsen

Vibeke Henriques

/Line Molt Wengel

Dansk Land- og Strandjagt

12-02-08

Miljøstyrelsen
Organisation & Jura
J.nr. 146-00128
Ref. Rep.

Vedr.: høring af lovforslag til

**Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet), og
Lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven).**

Dansk Land og Strandjagt har gennemgået styrelsens udkast, vi skal høfligst anmode styrelsen om at udarbejde et nyt og mere brugervenligt udkast.

Dansk Land og Strandjagt må kraftig tage afstand fra måden hvorpå man vil implementere miljøansvarsdirektivet til dansk lovgivning.

I "Udkast forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love" side 7 og 8 Kapitel 5: ændres personer og myndigheder, til personer, organisationer og myndigheder, hvis de efterfølgende paragraffer læses:

F.eks. 8. står der følgende: § 83 affattes således:

»§ 83. Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 56 a, stk. 1. Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. § 56 a, stk. 1, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.

Stk. 2. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser efter bestemmelserne i kapitel 4 a.

Stk. 3. Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelse efter bestemmelserne i kapitel 4 a, når afgørelsen berører sådanne interesser, og klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.

Stk. 4. Lokale afdelinger af landsdækkende foreninger og organisationer er ikke omfattet af bestemmelserne i stk. 1-3.

Stk. 5. Miljøklagenævnet kan til efterprøvelse af klageberettigelsen forlange, at foreningen eller organisationen fremsender vedtægterne.

Dette betyder, at fanatiske personer fra Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, med flere, kan indlede en uhæmmet jagt på dansk erhvervsliv, landbrug, fiskeri, dambrug mm.

I DANMARK BØR DET VÆRE MYNDIGHEDERNE DER HÅNDHÆVER LOVEN, ikke private organisationer.

Dansk Land og Strandjagt ønsker som alle andre i samfundet en ren natur, vi er også indforstået med at forureneren må betale.

I Danmark bør der også være plads til et konkurrencedygtigt erhvervsliv med tilhørende arbejdspladser.

Med venlig hilsen

Finn Madsen
Landsformand
Dansk Land og Strandjagt.

Finn Madsen,
Vestergade 44,
9900 Frederikshavn
Tlf/ Fax: 98 42 38 40 / Mobil 40593883

Dansk Land og Strandjagt
Tlf: 61609292
Internet: www.dls-jagt.dk
E-mail: formand@dls-jagt.dk

Christensen, Jeanette

Fra: Pervin, Shazia på vegne af MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)
Sendt: 25. januar 2008 11:49
Til: Prah, Regitze; Christensen, Jeanette
Emne: Dansk Metal/Bemærkninger

docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK1034939>
SJ: -1

Kære begge hører denne hos jer ?
Vh. Shazia

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Jerup, Jette På vegne af MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 25. januar 2008 11:30
Til: MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)
Emne: VS: høring om miljøskadeloven

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Arne Jensen Forbundshus [mailto:Arne@danskmetal.dk]
Sendt: 25. januar 2008 10:32
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: høring om miljøskadeloven

Dansk Metal kan tilslutte sig det udsendte forslag med en enkelt principiel bemærkning som vedrører brugerbetaling for myndighedernes sagsbehandling.

Det er vores opfattelse at denne del af lovforslaget rummer en gråzone og en potentiel risiko for retssikkerheden. I en periode hvor offentlige institutioner styres via resultatkontrakter er der en nærliggende risiko for at myndighedens interesse og evt. mål med hensyn til brugerbetaling strider mod borgerens interesse i en objektiv, kortvarig og effektiv sagsbehandling.

På vegne af Dansk Metal

Arne Jensen

Christensen, Jeanette

Fra: Lindbo, Anette på vegne af MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)
Sendt: 28. januar 2008 10:42
Til: Christensen, Jeanette
Emne: Sundhedsstyrelsen/Bemærkninger
docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK1037408>
SJ: -1

Kære Jeanette

Hvis det ikke er til dig, må du godt sige hvem der skal have den.

Hilsen
Anette

Fra: Nakskov, Anette **På vegne af MST - Erhverv (Enhedens postkasse)**
Sendt: 28. januar 2008 10:39
Til: MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)
Emne: VS: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet: Sundhedsstyrelsen

Hej O&J

Denne er kommet forkert.

mvh Annette, Erhverv

Fra: Jerup, Jette **På vegne af MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse**
Sendt: 28. januar 2008 08:23
Til: MST - Erhverv (Enhedens postkasse)
Emne: VS: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet: Sundhedsstyrelsen

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

Fra: Henrik L. Hansen [<mailto:HLH@SST.DK>]
Sendt: 25. januar 2008 13:42
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet: Sundhedsstyrelsen

Sundhedsstyrelsens bemærkninger til lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Som fremført i høringsrunden i januar 2007 er Sundhedsstyrelsen af den principielle opfattelse, at implementeringen af EU's miljøansvarsdirektiv ikke bør have konsekvenser for

Sundhedsstyrelsen ud over sager, hvor regionale eller lokale myndigheder har brug for en specifik sundhedsfaglig rådgivning. I betragtning af de foreliggende lovforslags beskedne implikationer for Sundhedsstyrelsen har styrelsen dog ingen indvendinger mod, at lovforslagene vedtages som skitseret, idet vi er opmærksomme på, at andre løsninger rent lovteknisk vil være meget kompliceret.

Som drøftet ved den tidligere drøftelse i januar 2007 har Sundhedsstyrelsen et ønske om at drøfte styrelsens rolle som ankeberettiget af en række afgørelser taget i henhold til bl.a. Miljøbeskyttelsesloven. Sundhedsstyrelsen skal venligst anmode om, at der snarest indledes en mere principiel dialog om Sundhedsstyrelsens ankeret i miljøsager.

Med venlig hilsen

Henrik L. Hansen
Kontorchef, ledende embedslæge
SUNDHEDSSTYRELSEN
Embedslægeinstitutionen Syddanmark
Sorsigvej 35
6760 Ribe
Telefon: 72 22 79 50 Tlf., direkte, 72 22 79 57

 Sundhedsstyrelsen

DANSK SKOVFORENING

Amalienvej 20
1875 Frederiksberg C

Telefon 3324 4266
Telefax 3324 0242

Giro: 9 00 19 64
CVR-nr.: DK 591 985 13
E-mail: info@skovforeningen.dk

Miljøstyrelsen

mst@mst.dk

01-02-2008

Vedr.: Hørings svar til implementeringen af miljøansvarsdirektivet (miljøskadeloven samt ændring af forskellige andre love)

Med e-mail af 10. januar 2008 har Miljøstyrelsen fremsendt ovennævnte materiale, idet Styrelsen anmoder om Dansk Skovforenings eventuelle bemærkninger hertil senest den 6. februar 2008.

Foreningen skal samtidig takke for informationsmødet den 25. januar, hvor flere forhold blev yderligere afklaret.

Skovforeningen finder, at der – i forhold til det høringsmateriale, der var udsendt i 2006 – er tale om væsentlige forbedringer/afklaringer, selvom foreningen fortsat finder det betænkeligt at indføre et objektivt ansvar i forbindelse med udførelsen af helt almindelige erhvervs mæssige aktiviteter.

For skovbrugets vedkommende vil situationer, hvor det objektive ansvar vil kunne gøres gældende imidlertid formentlig blive af relativ begrænset omfang, da situationerne knytter sig til anvendelsen af pesticider i internationale naturbeskyttelsesområder, hvor aftaler/påbud formentlig i langt de fleste tilfælde allerede har forbudt anvendelsen heraf.

Foreningen lægger af retssikkerhedsmæssige grunde afgørende vægt på, at en skade – for at være omfattet af miljøskadelovens skadebegreb – skal være konkret og målelig, og der skal være en tydelig årsagssammenhæng mellem aktiviteten og den skete skade.

Skovforeningen forstår ansvarsforholdene i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder således, at :

- der er et ubetinget ansvar i forbindelse med væsentlige skader på udpegningsgrundlaget opstået som følge af anvendelse af pesticider. Såfremt der er tale om udviklingsskader eller skader som følge af lovlig brug af midlet, deles det objektive ansvar dog således, at det er producenten, der er ansvarlig for skaden. Der er dog en omvendt bevisbyrde for en ejer, der påstår korrekt brug af midlet. Ved forkert brug af midlet, er det brugeren, der er ansvarlig,
- der er et culpa-ansvar for enhver anden væsentlig skade på udpegningsgrundlaget opstået som følge af enhver anden aktivitet end anvendelsen af pesticider. Det er myndigheden, der har bevisbyrden for udvist forsømmelse.

Foreningen finder det positivt:

- at der – som ønsket af Skovforeningen i forbindelse med høringen i 2006 - nu er indført regler, der sikrer imod, at en ejer kan gøres ansvarlig for en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art, såfremt den aktivitet, der har medført skaden har fundet sted før områdets/artens udpegning, men efter lovens ikrafttræden
- at det på mødet den 25. januar blev oplyst, at myndighedernes manglende indsigelse inden for 4 uger på en anmeldelsespligtig aktivitet har den virkning, at en ejer ikke kan gøres ansvarlig for en sket miljøskade. Foreningen finder dog, at lovbemærkningerne til lovens § 7, stk. 2 eksplicit bør nævne dette og ikke kun lade dette omfatte af formuleringen om, at: *"For at falde ind under undtagelsesbestemmelsen i stk. 2, er det en forudsætning, at der i forbindelse med tilladelsen er foretaget den nødvendige bedømmelse af aktiviteten i overensstemmelse med de principper der fremgår af den gældende habitatbekendtgørelse...."*
- at en ejer i forbindelse med brug af pesticider e.l. ikke kan gøres ansvarlig for en opstået skade, herunder udviklingsskade, såfremt midlet er anvendt i overensstemmelse med de af myndighederne fastsatte forskrifter herfor, men foreningen finder det uacceptabelt, at der hér eksisterer en omvendt bevisbyrde, hvorefter en ejer skal kunne dokumentere den lovlige anvendelse for ikke at ifalde et ansvar. Under alle omstændigheder bør beviskravene være mulige for en ejer at løfte i form af sprøjte- og gødningsplaner e.l.,
- at en skade, der er opstået overføres fra miljøskadeloven (med afhjælpningsforanstaltninger) til den særlov, hvorefter man har fundet, at der er tale om en miljøskade (uden afhjælpningsforanstaltninger), såfremt skadevolder ikke kendes eller ikke har økonomiske midler til at foretage genopretningen. Dette finder foreningen særlig afgørende i forbindelse med tidligere ejeres aktiviteter samt ved anvendelse af entreprenører, der har været ansvarlig for en opstået skade,
- at det fastholdes, at der tages udgangspunkt i en såkaldt »statisk tolkning« af begrebet »hidtidig tilstand«, og således ikke tager udgangspunkt i en »dynamisk fortolkning«, hvor begrebet ud over naturressourcens faktiske tilstand, også medtager ressourcens udviklingspotentialer, hvor der skal tages højde for dette udviklingspotentialer i forbindelse med fastsættelse af de afhjælpende foranstaltninger,
- at bevaringsstatus skal vurderes for hele artens naturlige udbredelsesområde.

Foreningen har følgende bemærkninger og ændringsforslag til de fremsatte forslag:

Ubetinget ansvar

Skovforeningen nævnte på mødet den 25. januar, at det ikke – på trods af Styrelsens udsagn om, at alle forurenende aktiviteter i internationale naturbeskyttelsesområder er underlagt et ubetinget ansvar – fremgår af samlelovens bestemmelser, der i definitionen af miljøskade alene nævner et skyldbaseret ansvar.

Skader som følge af hærværk m.m.

I henhold til lovbemærkningerne til samleloven undtages eksempelvis skader opstået på grund af hærværk fra det ubetingede ansvar, såfremt der er truffet passende foranstaltninger mod hærværk. Skovforeningen skal blot hertil bemærke, at land- og skovbrugsejendomme er vanskelige/umulige at hærværkssikre, og forebyggelse af hærværksskader derfor er oftest umulig. Dette må medtages som en forudsætning i vurderingen af, om der er sket en miljøskade med et ubetinget ansvar.

Skader opstået på trods af myndighedstilladelse m.m.

I miljøskadelovens § 7, stk. 2 nævnes eksempler på skader, der opstår eller er opstået, men ikke betragtes som en miljøskade i denne lovs forstand, da der er tale om situationer, hvor en myndighed udtrykkelig har meddelt tilladelse til aktiviteten.

I bemærkningerne til lovforslaget nævnes det, at det er en forudsætning, at der i forbindelse med tilladelsen er foretaget den nødvendige bedømmelse af aktiviteten i overensstemmelse med de principper, der fremgår af den gældende habitatbekendtgørelse.

På mødet den 25. januar bekræftede Styrelsen, at myndighedernes manglende indsigelse mod en anmeldelsespligtig aktivitet er at betragte som en tilladelse, der fritager ejeren for et ansvar for en eventuelt opstået miljøskade.

Styrelsen var imidlertid ikke på mødet den 25. januar sikker på, om det forholdt sig tilsvarende for indgåede aftaler mellem ejer og en myndighed om en særlig drift eller i forbindelse med et meddelt påbud fra myndigheden om driften af konkrete arealer til sikring af en gunstig bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget.

Skovforeningen lægger afgørende vægt på, at overholdelsen af sådanne indgåede aftaler/meddelte påbud tilsvarende medfører en ansvarsfritagelse for ejer, såfremt aftalen eller påbuddet er overholdt. Naturens luner kan være vanskelige at forudsige, og der kan opstå en skade på udpegningsgrundlaget så intentionerne ikke kan efterleves, selvom aftalerne/påbuddet måtte være overholdte.

Ovenstående selvfølgelig under forudsætning af, at der undervejs er søgt foretaget foranstaltninger til imødegåelse af skaden.

Anvendelse af entreprenører

I lovbemærkninger til samlelovens § 7, nr. 3 står der bl.a. følgende:

"Forslaget flytter ansvaret for at berigtige et ulovligt forhold, der skyldes uforsvarlig adfærd, dvs. fejl eller forsømmelse, fra grundejer/bruger til den, der er ansvarlig for en miljøskade eller overhængende fare herfor. Forslaget har kun selvstændig betydning, når den ansvarlige er en anden end ejendommens ejer eller bruger. Som eksempler på, at en ansvarlig kan være andre end grundejeren eller brugeren af ejendommen, kan nævnes en maskinstation, der på entreprenørbasis udfører arbejde på en landbrugsejendom, eller en tækkemand, der skærer rør på en ejendom, han ikke ejer eller forpagter."

Skovforeningen finder, at dette meget væsentlige forhold bør fremgå mere tydeligt af lovtæksten, der blot fastslår, at:

"§77a. Ved den ansvarlige for driften forstås den, der driver eller kontrollerer den erhvervsmæssige aktivitet."

Dette har Skovforeningen vanskeligt ved umisforståeligt at tolke som anført i lovbemærkningernes forudsætninger.

Omkostninger ved afhjælpningsforanstaltninger

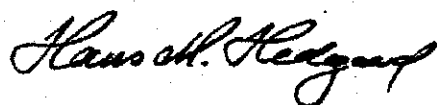
Det anføres i bemærkningerne til udkastet til miljøskadelov, at opgørelsen af skaden efter en økonomisk værdisætning er meget kontroversiel, og at denne metode kun i meget sjældne tilfælde vil finde anvendelse ved fastsættelsen af afhjælpende foranstaltninger efter loven. Dette er Skovforeningen meget tilfreds med, jf. foreningens tidligere kritiske bemærkninger til metoden.

Det anføres herefter at man i højere grad vil anvende ækvivalensvurderingsmetoder.

I det tidligere fremsatte høringsforslag beskrev styrelsen nogle metodeteoretiske forudsætninger for anvendelsen af ækvivalensmetoden. Bl.a. at den kun kan anvendes i situationer, hvor der er tale om marginale ændringer, hvilket imidlertid stemmer dårlig overens med forudsætningen om, at miljøskader efter denne lov er væsentlige skader.

Skovforeningen skal derfor anbefale, at der sikres proportionalitet i vurderingen af forseelse og de økonomiske konsekvenser af de afhjælpende foranstaltninger.

Med venlig hilsen
DANSK SKOVFORENING

Hans M. Hedegaard

Christensen, Jeanette

Fra: Thede, Era
Sendt: 1. februar 2008 13:50
Til: Christensen, Jeanette
Emne: Finansministeriet/Bemærkninger

docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK1043847>
SJ: -1

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Nakskov, Annette På vegne af MST - Erhverv (Enhedens postkasse)
Sendt: 1. februar 2008 12:34
Til: MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)
Emne: VS: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Fra: Jerup, Jette På vegne af MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 1. februar 2008 11:44
Til: MST - Erhverv (Enhedens postkasse)
Emne: VS: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

Fra: Christian Atzen [mailto:caz@fm.dk]
Sendt: 1. februar 2008 11:43
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Finansministeriet bemærker, at vejledning om arbejdet med at vurdere miljøskadebegrebet skal udarbejdes i henhold til Finansministeriet og Miljøministeriets vejledning i samfundsøkonomiske analyser. Finansministeriet vil gerne se vejledningen, inden den udsendes.

Mvh,

Christian

Miljøstyrelsen

1. februar 2008

Vores reference:

Sag 200608868

Arkivkode

Center for Maritim Regulering

/VJO

Høring vedrørende lovforslag til gennemførelse af miljøansvarsdirektivet

Miljøstyrelsen har den 10. januar 2008 udsendt en høring vedrørende lovforslag til gennemførelse af miljøansvarsdirektivet.

Søfartsstyrelsen skal i den anledning fremsætte følgende bemærkninger:

Bemærkninger til Miljøskadeloven

Som bilag til dette høringssvars behandling af miljøskadeloven er vedhæftet Søfartsstyrelsens forslag til ændringer i:

- 1) § 4 i selve lovteksten,
- 2) de almindelige bemærkninger til loven og
- 3) de specielle bemærkninger til lovens § 4 og § 6.

Bilagene gengiver kun de relevante afsnit i lovforslaget. Rettelserne henviser for overblikkets skyld tilbage til de nummererede bemærkninger i dette høringssvar.

1. Miljøskadelovens § 4, stk. 1, nr. 6. Ordet "begivenheder" bør udskiftes med "hændelser"

Søfartsstyrelsen skal anbefale, at ordet "begivenheder" udskiftes med ordet "hændelser" i Miljøskadelovens § 4, stk.1, nr. 6 samt i de specielle bemærkninger til denne bestemmelse. Dette er allerede sket i de almindelige bemærkninger til lovforslaget og var endvidere tilfældet i det oprindelige forslag til miljøskadeloven.

2. Bunkerskonventionens ikrafttræden internationalt og for Danmark

Der er sket en væsentlig udvikling på dette område siden det oprindelige lovforslag. Bunkerskonventionen træder således i kraft internationalt den 21. november 2008, idet konventionen nu er ratificeret af et tilstrækkeligt antal stater. Med hensyn til konventionens ikrafttræden for Danmark afventer den danske ratifikation blot det Europæiske Fællesskabs godkendelse i medfør af Parallelaftalen af 19. oktober 2005 mellem Danmark og Det Europæiske Fællesskab om retternes kompetence og om anerkendel-

SØFARTSSTYRELSEN

Vermundsgade 38 C

2100 København Ø

Tlf. 39 17 44 00

Fax 39 17 44 01

CVR-nr. 29 83 16 10

EAN-nr. 5798000023000

sfs@dma.dk

www.sofartsstyrelsen.dk

ØKONOMI- OG

ERHVERVS MINISTERIET

se og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.

3. Miljøskadelovens § 4, stk. 2. Fremtidige ændringer i de i stk. 1, nr. 6, nævnte konventioner

Søfartsstyrelsen er enig i de specielle bemærkninger til Miljøskadelovens § 4, stk. 2 vedrørende fremtidige ændringer af konventionerne. Disse bemærkninger gør det helt klart, at fremtidige ændringer af konventionerne i visse tilfælde kan gennemføres i dansk lovgivning - også uden lovændring eller særskilt bekendtgørelse. Gennemførelsen kan i visse tilfælde ske blot ved, at en ændring af den pågældende konvention træder i kraft internationalt. Dette er f.eks. tilfældet med justeringer i HNS-konventionens liste over farlig og forurenende stoffer, jf. sølovens § 212, stk. 2, som også nævnt i de specielle bemærkninger.

4. Miljøskadelovens § 6. Fremtidige ændringer Globalbegrænsningskonventionens maksimumbeløb

Det fremgår af de specielle bemærkninger til Miljøskadelovens § 6, at Globalbegrænsningskonventionen af 1976 som ændret ved protokollen af 1996, indeholder særlige regler om hurtig ændring af maksimumbeløbet, hvis den økonomiske udvikling nødvendiggør dette. Det bør hertil tilføjes, at søloven sikrer en hurtig gennemførelse af sådanne ændringer, idet økonomi- og erhvervsministeren kan foretage ændringerne, jf. sølovens § 175, stk. 6.

5. Behov for specielle bemærkninger til miljøskadelovens § 23, stk. 3

Miljøskadelovens § 23, stk. 3, er slet ikke kommenteret i de specielle bemærkninger til loven. En nærmere præcisering af denne bestemmelses betydning bør indsættes.

Bemærkninger til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (samleloven)

Som bilag til dette høringssvars behandling af samleloven er vedhæftet Søfartsstyrelsens forslag til:

- 1) opdatering og konsekvensrettelser i selve lovteksten i § 14 (ændring af søloven) og § 17 (territorial gyldighed),
- 2) ændringer i de almindelige bemærkninger, der vedrører lovens § 14,
- 3) ændringer i de specielle bemærkninger til lovens § 14 og
- 4) ændringer i de specielle bemærkninger til lovens § 3 (ændringerne i lov om beskyttelse af havmiljøet).

Bilagene gengiver kun de relevante afsnit i lovforslaget. Rettelserne henviser for overblikkets skyld tilbage til de nummererede bemærkninger i dette høringssvar.

6. Sølvsændring

Lovens § 14 (sølvsændringen) skal opdateres, bl.a. i medfør af det nye lovforslag. Tilsvarende skal lovens § 17 (bestemmelser om ikraftsættelse for Grønland og Færøerne af ændringerne i havmiljøloven og søloven) opdateres. Endelig skal de almindelige og specielle bemærkninger til § 14 redigeres på baggrund af Bunkerskonventions ikrafttræden (jf. punkt 2 i dette høringssvar).

Idet Økonomi- og Erhvervsministeren skal udstede en bekendtgørelse i medfør af sølvsændringen, der skal træde i kraft samme dag som samleloven er det yderst vigtigt at Søfartsstyrelsen holdes orienteret om lovforslagets fremsættelse og behandling i Folketinget samt eventuelle ændringer i lovens ikrafttræden.

7. Fejl i § 3, ændringspunkt 9, samt behov for yderligere præcisering
I § 3 (ændringer til havmiljøloven), ændringsnummer 9, og de specielle bemærkninger hertil, synes referencerne til "41e og § 41 f" at være forkerte og stamme fra det oprindelige lovforslag. Referencerne skal i stedet være til § 47 f og § 47 g.

Endvidere skal Søfartsstyrelsen bemærke, at det bør skrives direkte i havmiljølovens § 44, at ejers ansvar er subsidiært i tilfælde af en miljøskade, jf. § 47 f og § 47 g. Dette er nødvendigt for at skabe fuldkommen klarhed omkring afgrænsningen mellem ejer som ansvarssubjekt i henhold til § 44 og den ansvarlige for driften som ansvarssubjekt for miljøskader, jf. §§ 47 c, 47 f og 47 g.

8. Skibets førers ret til at foretage afværgeforanstaltninger

Det bør præciseres i de specielle bemærkninger til § 47 c, at skibets fører har en overordnet pligt og ret til at beskytte skibets sikkerhed og træffe beslutninger herom, og at begrænsning af en forureningsskade er en del af denne pligt og ret.

9. Forholdet mellem direktivets bestemmelser og hurtigfærgernes miljøgodkendelse

Hurtigfærger skal have en reel miljøgodkendelse, før de kan indsættes i rutefart på dansk havn eller mellem danske havne. Ved tildelingen af en sådan miljøgodkendelse tages der specifik stilling til hurtigfærgernes effekter på miljøet. Søfartsstyrelsen anmodede på den baggrund - i forbindelse med det oprindelige lovforslag - Miljøstyrelsen om at bekræfte, at en sådan tilladelse medfører, at hurtigfærger skal bedømmes efter bestemmelserne i havmiljølovens § 47 d, stk. 1, nr. 3 i stedet for bestemmelsen om ubetinget ansvar i havmiljølovens § 47 c. Søfartsstyrelsen skal igen anmode om denne bekræftelse samt om, at den fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

10. En forsikring vil udgøre tilstrækkelig sikkerhed i medfør af § 47 f

Med hensyn til sikkerhedsstillelse i medfør af § 47 f, vil de fleste skibe have en forsikring, der dækker miljøskader. Søfartsstyrelsen anbefalede derfor i forbindelse med det oprindelige lovforslag, at det i de specielle bemærkninger til § 47 f blev tilføjet, at en forsikring, herunder en erklæring fra et anerkendt søforsikringsselskab (P&I-klub), dvs. et "letter of guarantee", der betyder, at forsikringsselskabet vil stille garanti for skader, normalt vil anses for at udgøre en tilstrækkelig sikkerhed. Søfartsstyrelsens forslag blev ikke medtaget da.

I en efterfølgende brevveksling mellem Søfartsstyrelsen og Forsvarsministeriet om problemstillingen har Søfartsstyrelsen fået opklaret, at det "Letter of Undertaking" som forsvaret anvender i dag mht. sikkerhedsstillelse kan sidestilles med det af Søfartsstyrelsen beskrevne "Letter of Guarantee". Søfartsstyrelsen skal på den baggrund anmode om at få teksten om forsikring og sikkerhedsstillelse med i lovens specielle bemærkninger.

11. Skibets ejers subsidiære betalingsforpligtelse i medfør af § 47 f og 47 g

Som det fremgår af bemærkningerne til § 47 f indeholder havmiljøloven et ansvar for et skibs registrerede ejer for udgifter til forsvarets bekæmpelse af skibets forurening af havmiljøet.

Miljøansvarsdirektivet har reder som ansvarssubjekt. Havmiljølovens registrerede ejeransvar fastholdes imidlertid i § 47 f som et subsidiært betalingsansvar for forsvarets bekæmpelsesudgifter, hvis en forurening udgør en miljøskade og reder ikke kan identificeres eller betale.

Søfartsstyrelsen har tidligere påpeget, at det er et brud med den almindelige søretlige erstatningsret at have ejeren af et skib som subsidiær betalingsansvarlig for et krav, rederen for skibet er ansvarlig for. Ejeransvar i søretten findes normalt kun indenfor de søretlige konventioner om ansvar for forurening og er forbundet med konventionernes krav om, at ejer har tegnet en forsikring til dækning af sit forureneransvar.

Det bør derfor i de specielle bemærkninger til § 47 f gøres enkelte bemærkninger om, hvordan forsvaret kan finde frem til skibets reder, i tillæg til teksten om at "forsvaret skal have udfoldet rimelige anstrengelser for at efterspore den ansvarliges opholdssted".

Hvem der er reder vil f.eks. fremgå af skibets ISM certifikat. Går det forurenende skib i havn, kan der endvidere ofte foretages arrest i skibet (tilbageholde skibet) i medfør af sølovens kapitel 4 og tages søpant i skibet, jf. sølovens §§ 51 ff., hvilket også vil frembringe reder.

12. Ejers begrænsningsret med hensyn til § 47 f og 47 g

Det bør under alle omstændigheder præciseres i de specielle bemærkninger til § 47 f, som der også henvises til i bemærkningerne til 47 g, at ski-

bets ejers begrænsningsret i medfør af sølovens kapitel 9 fortsat er gældende.

Med venlig hilsen

Vivi Johansen

Fuldmægtig

Tlf. direkte 39 17 46 42

E-post vjo@dma.dk

UDKAST

Forslag

til

Lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøskadeloven)

§ 4. Loven finder ikke anvendelse på en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, hvis skaden eller faren er forvoldt ved

- 1) diffus forurening, hvor det ikke er muligt at fastslå sammenhængen mellem skaden og den enkelte forureners handlinger eller undladelser,
- 2) krig eller borgerlige uroligheder,
- 3) en aktivitet omfattet af traktaten om oprettelsen af Det Europæiske Atomenergifællesskab eller en begivenhed eller aktivitet, for hvilke reglerne om ansvar eller erstatning falder ind under anvendelsesområdet af
 - a) Paris-konventionen af 29. juli 1960 om ansvar over for tredjemand på den nukleare energis område og Bruxelles-tillægskonventionen af 31. januar 1963,
 - b) Wien-konventionen af 21. maj 1963 om civilretligt ansvar for nuklear skade,
 - c) konventionen af 12. september 1997 om supplerende erstatning for nuklear skade,
 - d) den fælles protokol af 21. september 1988 om anvendelse af Wien-konventionen og Paris-konventionen, eller
 - e) Bruxelles-konventionen af 17. december 1971 om civilretligt ansvar ved søtransport af nukleart materiale,
- 4) en naturbegivenhed af usædvanlig, uundgåelig og uafværgelig art,
- 5) aktiviteter fra orlogsskibe og andre skibe, der ejes eller benyttes af en stat, i det omfang deres aktiviteter hovedsagelig tjener forsvarsformål eller den internationale sikkerhed eller udelukkende tjener til at beskytte mod naturkatastrofer, eller
- 6) hændelser, for hvilke reglerne om ansvar eller erstatning falder ind under anvendelsesområdet af
 - a) konventionen af 27. november 1992 om det privatretlige ansvar for skader ved olieforurening,
 - b) konventionen af 27. november 1992 om oprettelse af en international fond for erstatning af skader ved olieforurening,
 - c) konventionen af 23. marts 2001 om civilretligt ansvar for forureningsskader forårsaget af bunkersolie, eller
 - d) konventionen af 3. maj 1996 om ansvar og erstatning for skader opstået i forbindelse med søtransport af farlige og skadelige stoffer.

Stk. 2. Fremtidige ændringer af de konventioner, der er nævnt i stk. 1, nr. 6, finder anvendelse i forhold til denne lov, når de er gennemført i dansk lovgivning.

Slettet: begivenheder

Bemærkninger til lovforslaget (Miljøskadeloven)

Almindelige bemærkninger til lovforslaget

1.2.1. Miljøskade

Miljøansvarsdirektivet stiller krav om, at miljøskader og overhængende fare for miljøskade forårsaget af erhvervsmæssige aktiviteter forebygges og afhjælpes af "operatøren". "Operatøren" defineres i direktivet som en fysisk eller juridisk, privatretlig eller offentligretlig person, der driver eller kontrollerer den erhvervsmæssige aktivitet. Direktivet medfører ingen ændringer i miljø- og naturmyndigheders forpligtelse til at undersøge, forebygge eller afhjælpe konsekvenserne af skader på natur og miljø, hvor denne forpligtelse ikke løftes af den ansvarlige.

Miljøskaderne er i direktivet defineret som a) skade på arter og naturtyper beskyttet af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, som medfører en betydelig negativ påvirkning af indsatsen for at opnå eller opretholde gunstig bevaringsstatus, b) skade på vandmiljøet i form af skade på vandforekomster omfattet af vandrammedirektivet, som medfører en betydelig negativ påvirkning af de pågældende vandforekomsters økologiske, kemiske eller kvantitative tilstand eller økologiske potentiale, og c) skade på jord i form af en jordforurening, der medfører en betydelig risiko for, at menneskers sundhed påvirkes negativt.

Efter direktivet indebærer en skade, at der er en negativ målelig ændring i en naturressource (beskyttede arter og naturtyper, vandforekomster og jord) eller en målelig forringelse af en naturressources udnyttelsesmuligheder. Ved udnyttelsesmuligheder og naturressourcers udnyttelsesmuligheder forstås en naturressources funktioner til gavn for en anden naturressource eller offentligheden.

Det er ikke enhver skade eller risiko, der vil udgøre en miljøskade, men alene en skade, hvis konsekvenser indebærer en betydelig påvirkning eller risiko. Der kan peges på, at betydeligt/betydende snarere, eller i hvert tilfælde i lige så høj grad, retter sig mod karakteren af en påvirkning eller en risiko som mod omfanget heraf. Med andre ord vil f.eks. langvarige påvirkninger af et mindre område måske i højere grad være »betydelig«, end en kortvarig eller kortere varende påvirkning af et stort område. Mens en kortvarig, men voldsom påvirkning af et naturområde ofte vil være mindre betydelig end en langvarig, men mindre påvirkning. Samtidig må det med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet lægges til grund, at den betydelige skade eller risiko skal have en sådan karakter, et omfang og en almen interesse for andre end den eller de umiddelbart berørte, at den står i et rimeligt forhold til direktivets krav til de kompetente myndigheders

håndtering af miljøskaderne, herunder ikke mindst kravene til supplerende og kompenserende foranstaltninger ved afhjælpning af skader på beskyttede arter og naturtyper og på vandmiljøet. Det følger af direktivet, at de begreber, der er nødvendige til korrekt fortolkning og anvendelse af direktivets bestemmelser, skal defineres, især begrebet miljøskade, og at for begreber, der stammer fra anden relevant fællesskabslovgivning, bør definitionen være den samme, så der kan benyttes fælles kriterier og sikres ensartet anvendelse. Dette indebærer, at den skade, der i forhold til vandramme-, habitat- eller fuglebeskyttelsesdirektiverne udgør en betydelig negativ påvirkning i forhold til en naturressource, også må gøre det i forhold til miljøansvarsdirektivet, og at en sådan skade dermed vil udgøre eller indebære en miljøskade på vand eller beskyttede arter og naturtyper. Direktivet omfatter ikke miljøskader og overhængende fare for miljøskade, der forårsages af: a) forurening af diffus art, hvor det ikke er muligt at fastslå årsagssammenhængen, b) væbnede konflikter, borgerkrig, optøjer eller lignende, c) naturbegivenheder, som er usædvanlige, uundgåelige og uafværgelige, d) aktiviteter, som hovedsageligt tjener det nationale forsvar, den internationale sikkerhed eller til at beskytte mod naturkatastrofer, e) aktiviteter og hændelser

omfattet af Euratom-traktaten eller traktaterne om det civilretlige ansvar for skader forårsaget af håndteringen m.v. af nukleart materiale, f) hændelser omfattet af FN's Søfartsorganisation (IMO)'s konventioner om olieforurening, bunkerskonventionen og HNS-konventionen (andre farlige og skadelige stoffer), og g) hændelser omfattet af den internationale konvention om det privatretlige ansvar for skader opstået under transport af farligt gods ad vej, jernbane og indre vandveje. For så vidt angår punkterne f) og g) forudsættes det, at de relevante konventioner er trådt i kraft og er ratificeret af og gennemført i medlemslandet. Olieforureningskonventionerne er trådt i kraft og er ratificeret af og gennemført i Danmark i sølovens kapitel 10. De materielle regler til gennemførelse af Bunkerskonventionen og HNS-konventionen er gennemført i sølovens kapitel 9 a og 11, men ikrafttrædelsen af disse regler afventer den danske ratifikation af de to konventioner, og at de træder i kraft internationalt. Bunkerskonventionens internationale ikrafttræden er nært forestående, idet konventionen træder i kraft den 21. november 2008. Den danske ratifikation af konventionen afventer blot det Europæiske Fællesskabs godkendelse i medfør af Parallelaftalen af 19. oktober 2005 mellem Danmark og Det Europæiske Fællesskab om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område. Tidspunktet for HNS-konventionens internationale ikrafttræden er fortsat ukendt. Danmark er ikke og vil ikke blive part til konventionen om det privatretlige ansvar for skader opstået under transport af farligt gods ad vej, jernbane og indre vandveje.

Derudover kan den ansvarlige begrænse sit økonomiske ansvar for forebyggelse og afhjælpning af en miljøskade efter national lovgivning, der gennemfører FN's Søfartsorganisation (IMO)'s Globalbegrænsningskonvention. Denne konvention er i Danmark gennemført ved bestemmelserne i sølovens kapitel 9.

Direktivet fastlægger 2 ansvarsregimer, der fastlægger forpligtelser for de ansvarlige for miljøskaderne. Disse forpligtelser omfatter såvel umiddelbare handlepligter og handlepligter, der meddeles på et offentligretligt grundlag, dvs. ved påbud. Et i udgangspunktet ubetinget ansvar for miljøskade og overhængende fare for miljøskade på beskyttede arter og naturtyper, vandmiljøet og jord, som er forårsaget af visse emissioner og begivenheder, der er forårsaget ved erhvervsmæssige aktiviteter, som er omfattet af direktivets bilag III. Disse aktiviteter omfatter primært forurenende aktiviteter som drift af IPPC-virksomheder og virksomheder, der håndterer affald, udledning af stoffer til vandmiljøet og fremstilling, håndtering og anvendelse af pesticider, biocider og farlige kemiske stoffer. Men også fremstilling, håndtering og anvendelse af genetisk modificerede organismer og indvinding og opstemning af vand er omfattet. Det ubetingede ansvar for miljøskade og overhængende fare herfor som følge af disse aktiviteter er suppleret med et ansvar for miljøskade og overhængende fare herfor på beskyttede arter og naturtyper som følge af fejl og forsømmelser i forbindelse med al anden erhvervsmæssig aktivitet. Direktivet indebærer ikke nogen ret for private til at kræve erstatning som følge af miljøskade eller overhængende fare for miljøskade.

Kommentar (V1) til punkt 21:
Søfartsretlige forpligtelser

Slettet: HNS- og Bunkerskonventionerne er endnu ikke trådt i kraft. De materielle regler til gennemførelse af disse konventioner er gennemført i sølovens kapitel 9 a og 11, men ikrafttrædelsen af disse regler afventer den danske ratifikation af de to konventioner, og at de træder i kraft internationalt. Det forventes, at konventionerne vil træde i kraft i løbet af 1-2 år.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser (Miljøskadeloven)

Til § 4

Til stk. 1

Denne bestemmelse afgrænser miljøskadebegrebet og dermed lovforslagets anvendelsesområde i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivets artikel 4.

Bestemmelsen indebærer, at en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som er forårsaget ved en række aktiviteter, emissioner eller begivenheder, ikke vil være en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade i lovforslagets forstand og dermed ikke være omfattet af anvendelsesområdet for lovforslagets (øvrige) bestemmelser. Sådanne skader og farer behandles efter de øvrige regler i lovgivningen på natur- og miljøområdet.

Dette gælder for miljøskader og overhængende fare herfor, som følge af diffus forurening, hvor det ikke er muligt at fastslå sammenhængen mellem skaden og den enkelte forureners handlinger og undladelser. Eksempler på sådanne skader er den vidtsprede forurening af jorden i ældre byområder med bly fra industri og trafik, PAH'er (tjærestoffer) fra bl.a. fyringsanlæg og nitratforurening af vandområder hidrørende fra urensset eller ikke tilstrækkeligt rensset spildevand og fra (over)gødsning af landbrugsjorder.

Lovforslaget skal endvidere ikke finde anvendelse for miljøskader og overhængende fare herfor, som er forårsaget ved krig eller borgerlige uroligheder. Miljøskader og fare herfor forårsaget ved det, der i almindelighed betegnes som »force majeure«, vil altså ikke være omfattet.

Lovforslagets bestemmelser skal derudover ikke finde anvendelse i forhold til miljøskade eller overhængende fare for miljøskade, der forvoldes af aktiviteter og begivenheder omfattet af Euratom-traktaten eller konventionerne om det civile ansvar for skader forårsaget af håndteringen m.v. af nukleart materiale. Det indebærer, at lovforslaget ikke omfatter miljøskade eller overhængende fare for miljøskade, som er forvoldt af radioaktiv eller anden ioniserende stråling eller som er forvoldt af andre følger af håndtering af nukleart materiale, f.eks. skade eller overhængende fare for skade som følge af brand eller eksplosioner i forbindelse med en nuklear skade.

Desuden skal lovforslagets bestemmelser ikke gælde for naturbegivenheder af usædvanlig, uundgåelig og uafværgelig art. Dette omfatter bl.a. ekstreme vejrhændelser som stormflod og orkan. Videre skal lovforslagets bestemmelser ikke finde anvendelse i forhold til miljøskade eller overhængende fare for miljøskade, der forårsages af aktiviteter fra orlogsskibe og andre skibe, der ejes eller benyttes af en stat, i det omfang skibenes aktiviteter hovedsageligt tjener forsvarsformål eller den internationale sikkerhed eller udelukkende tjener til at beskytte mod naturkatastrofer.

Endelig skal lovforslagets bestemmelser ikke finde anvendelse i forhold til miljøskade eller overhængende fare for miljøskade, som opstår som følge af hændelser, der er omfattet af de i bestemmelsens stk. 1, nr. 6, nævnte konventioner om ansvaret for forureningsskader på havet. Det er i denne sammenhæng dog en forudsætning, at disse konventioner er trådt i kraft og er ratificeret af og gennemført i medlemslandet. Olieforureningskonventionerne er trådt i kraft og er ratificeret af og gennemført i Danmark, i sølovens kapitel 10. De materielle regler til gennemførelse af Bunkerskonventionen og HNS-konventionen er gennemført i sølovens kapitel 9 a og 11, men ikrafttrædelsen af disse regler afventer den danske ratifikation af de to konventioner, og at de træder i kraft internationalt. Bunkerskonventionens internationale ikrafttræden er nært forestående, idet konventionen træder i kraft den 21. november 2008. Den danske ratifikation af konventionen afventer blot det Europæiske Fællesskabs godkendelse i medfør af Parallelaftalen af 19. oktober 2005 mellem Danmark og Det Europæiske Fællesskab om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område. Tidspunktet

Kommentar [v 1] JF, Punkt 1 i

Søfartsstyrelsens høringsnotat

Slettet: begivenheder

Slettet: lira

Kommentar [v 2] JF, Punkt 2 i

Søfartsstyrelsens høringsnotat

for HNS-konventionens internationale ikrafttræden er fortsat ukendt. Ved hver konventions ikrafttræden kan miljøministeren efter forhandling med økonomi- og erhvervsministeren lade bestemmelserne i § 4, stk. 1, nr. 6, litra c og d, træde i kraft, jf. § 59, stk. 2.

Til stk. 2

Det foreslås her i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivets artikel 4, stk. 2, at også begivenheder omfattet af alle fremtidige ændringer af konventionerne vil falde udenfor anvendelsesområdet for lovforslagets bestemmelser, når ændringerne er gennemført i dansk lovgivning. En gennemførelse i dansk lovgivning forudsætter, at ændringerne er trådt i kraft internationalt. Sådanne ændringer vil ikke altid skulle gennemføres i form af lovændringer, men vil i visse tilfælde kunne ske ved udstedelse af en bekendtgørelse, eller kan følge umiddelbart af den pågældende konvention. Således vil Danmark, når HNS-konventionen ratificeres, blive forpligtet til at acceptere, at den liste af stoffer, der optræder i de konventioner og koder om farlige og forurenende stoffer, som der henvises til i HNS-konventionen, løbende blive justeret. Dette sker internationalt i de relevante organer i FN's søfartsorganisation, IMO, med det nødvendige flertal af de kontraherende stater. Når disse ændringer er trådt i kraft internationalt, vil de også skulle gælde for Danmark og for danske skibe. Dette vil ske uden lovændring og uden en særskilt bekendtgørelse, jf. sølovens § 212, stk. 2.

Det bemærkes, at en hævelse af beløbsgrænsen for ejerens ansvar eller de internationale olieskadeerstatningsfonde ifølge konventionen af 27. november 1992 om det privatretlige ansvar for skader ved olieforurening og konventionen af 27. november 1992 om oprettelse af en international fond for erstatning af skader ved olieforurening kan ligeledes ske uden ændring af den danske lovgivning, hvis dette sker internationalt i de relevante organer i FN's søfartsorganisation, IMO, med det nødvendige flertal af de kontraherende stater. Det tilsvarende gælder vedrørende HNS-konventionen. Dette følger af sølovens § 194, stk. 5, § 201, stk. 3 og § 215, stk. 4. De nye ansvarsgrænser vil blive offentliggjort i en bekendtgørelse. Sådanne ændringer af beløbsgrænser ændrer ikke hvilke begivenheder, der vil eller ikke vil være omfattet af de nævnte konventionerne og har dermed ingen selvstændig betydning for dette lovforslags anvendelsesområde.

Til § 6

Denne bestemmelse indebærer, at den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare herfor kan begrænse sit økonomiske ansvar for forpligtelser og krav efter bestemmelserne i lovforslaget i henhold til de danske regler, der gennemfører globalbegrænsningskonventionens regler, jf. sølovens kapitel 9.

Globalbegrænsningskonventionen af 1976 trådte i kraft den 1. december 1986. Der er dog vedtaget en protokol hertil i 1996, som er trådt i kraft og nu helt har erstattet 1976-konventionen i Danmark. Efter globalbegrænsningsreglerne kan rederen m.fl. begrænse (i udgangspunktet) alt sit ansvar (heraf ordet »globalbegrænsning«) til et i konventionen fastsat bestemt maksimumbeløb, der varierer med skibets størrelse. Konventionen indeholder særlige regler om hurtig ændring af maksimumbeløbet, hvis den økonomiske udvikling nødvendiggør dette. Søloven sikrer endvidere en hurtig gennemførelse af sådanne ændringer, idet økonomi- og erhvervsministeren kan foretage ændringerne, jf. sølovens § 175, stk. 4. Ansvarsbegrænsningssystemet gælder for alle de krav, hvor der ikke måtte være en særskilt konvention om ansvarsbegrænsning – f.eks. vil hændelser efter olieansvarskonventionen falde uden for. Tilsvarende vil gælde for konventionen af 3. maj 1996 om ansvar og erstatning for skader opstået i forbindelse med søtransport af farlige og skadelige stoffer (HNS-konventionen), når denne træder i kraft.

Slettet: HNS- og Bunkerskonventionerne er endnu ikke trådt i kraft. De materielle regler til gennemførelse af disse 2 konventioner er gennemført i sølovens kapitel 9 a og 11, men ikrafttrædelsen af disse regler afventer den danske ratifikation af de to konventioner, og at de træder i kraft internationalt. Det forventes, at konventionerne vil træde i kraft i løbet af 1-2 år. Når det sker,

Kommentar (v.3): Ansvarsbeløbet i olieansvarskonventionerne er skibets ejend.

Slettet: rederens

Slettet: af 3. maj 1996 om ansvar og erstatning for skader opstået i forbindelse med søtransport af farlige og skadelige stoffer

Kommentar (v.4): 16. Punkt 4 i Søfartsstyrelsens høringsvar:

1996-protokollen gælder for alle skibe, der søger ansvarsbegrænsning her i landet uanset flag. Protokollen indeholder ikke selv ansvarsregler, men alene et loft for ansvaret i henhold til de forskellige ansvarsregler. Loftet for ansvaret gælder de fleste krav, der kan opstå som følge af skibsdrift, herunder både krav som følge af personskade, tingsskade, miljøskade og andre krav. Reglerne i 1996-protokollen omfatter således også skade omfattet af miljøansvarsdirektivet. I tilfælde, hvor den ansvarlige har forvoldt tabet eller skaden forsætligt eller groft uagtsomt og med forståelse af, at en sådan skade sandsynligvis ville blive forårsaget, mistes retten til ansvarsbegrænsning.

§ 14

I søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 538 af 15. juni 2004, som ændret senest ved § 45 i lov nr. 523 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 206, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Endvidere finder bestemmelserne i §§ 191 og 192 tilsvarende anvendelse i alle tilfælde, hvor der her i riget eller i eksklusive økonomiske zoner er opstået forureningsskade som nævnt i § 191, stk. 2, som udtømmes eller udflyder fra andet skib end nævnt i § 191, stk. 3, eller hvor der er truffet forholdsregler for at afværge eller begrænse sådan skade uden hensyn til, hvor de nævnte forholdsregler er truffet.«

2. I § 206 indsættes som stk. 4 og 5:

»Stk. 4. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at stk. 2 ikke finder anvendelse på en overhængende fare for miljøskade eller en miljøskade, der er omfattet af havmiljølovens § 47

Stk. 5. Denne lovs kapitel 9 finder anvendelse på de i stk. 2-4 nævnte situationer.«

§ 17

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. § 3 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. § 14 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Kommentar [v 1] JE: Sofarøytzylens heringsskade punkt 6)
Slettet: 39
Slettet: 538
Slettet: 1
Slettet: 6

Slettet: 1
Slettet: b

Slettet: 3

5.3. Konsekvensændringer i anden lovgivning (om samleloven)

5.3.1. Søloven

Som udgangspunkt undtager miljøansvarsdirektivet hændelser og begivenheder, der er omfattet af en række internationale konventioner på havområdet, herunder 1992-ansvarskonventionen og 1992-fondskonventionen samt HNS- og Bunkerskonventionen med fremtidige ændringer. En forudsætning for denne undtagelse er imidlertid, at disse konventioner skal være trådt i kraft internationalt og i det pågældende medlemsland. 1992-ansvarskonventionen og 1992-fondskonventionen er trådt i kraft og er ratificeret af og gennemført i Danmark i sølovens kapitel 10 (§ 191 ff.) De materielle regler til gennemførelse af Bunkerskonventionen og HNS-konventionen er gennemført i sølovens kapitel 9 a og 11, men ikrafttrædelsen af disse regler afventer den danske ratifikation af de to konventioner, og at de træder i kraft internationalt. Bunkerskonventionens internationale ikrafttræden er nært forestående, idet konventionen træder i kraft den 21. november 2008. Den danske ratifikation af konventionen afventer blot det Europæiske Fællesskabs godkendelse i medfør af Parallelaftalen af 19. oktober 2005 mellem Danmark og Det Europæiske Fællesskab om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område. Tidspunktet for HNS-konventionens internationale ikrafttræden er fortsat ukendt.

I gennem en lang årrække har forureningsuheld med bunkersolie fra andre skibe end olielastskibe dog været omfattet af det objektive ansvar, der gælder ved forurening af tung eller svært nedbrydelig olie, der udflyder eller udtømmes fra olietanksskibe, jf. i dag sølovens § 191 sammenholdt med § 206.

For forureningsskader, der måtte være omfattet af miljøansvarsdirektivet, gælder, at så længe Bunkerskonventionen og HNS-konventionen ikke finder anvendelse skal miljøansvarsdirektivets regler gælde.

Som et konkret eksempel kan angives, at hvis der ved en kollision eller grundstødning med et ikke-tankskib sker en udflydning af bunkersolier og der sker en miljøskaade i miljøansvarsdirektivets forstand, skal miljøansvarsdirektivets regler finde anvendelse for miljøskaaden, herunder de særlige krav om afhjælpning. Visse skader påført af olietanksskibe vil være omfattet af HNS-konventionen, idet HNS-konventionens skadesbegreb er bredere end 1992-ansvarskonventionens. Som eksempel kunne nævnes skader, der opstår i forbindelse med tankskibe med f.eks. let olie eller i forbindelse med eksplosioner, som forårsager en miljøskaade i miljøansvarsdirektivets forstand. I den periode, hvor HNS-konventionen ikke er trådt i kraft, skal miljøansvarsdirektivets regler finde anvendelse for dette område.

Ændringen af sølovens § 206 skal sikre, at økonomi- og erhvervsministeren får en hjemmel til at udstede regler om anvendelsen af miljøansvarsdirektivets ansvarsregler set i forhold til sølovens ansvarsregler, således at miljøansvarsdirektivets ansvarsregler anvendes i de tilfælde, hvor udflydning eller udtømming af olie fra andre skibe end olielastskibe forårsager en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade i direktivets forstand.

Der indarbejdes på den baggrund en bemyndigelsesbestemmelse til økonomi- og erhvervsministeren i sølovens § 206, hvorefter ministeren kan udstede en bekendtgørelse, der bestemmer, at § 47 c i havmiljøloven, der gennemfører miljøansvarsdirektivets ansvarsregler, finder anvendelse i stedet for sølovens § 206, stk. 2, i tilfælde af miljøskaade eller overhængende fare for miljøskaade i direktivets forstand. Det er hensigten, at denne bekendtgørelse skal ophæves, når Bunkerskonventionen og HNS-konventionens regler om ansvar skal finde anvendelse. Dette er helt i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivet.

Kommentar (v. 1) Jf. Sølovens § 191 ff. (Sølovens § 191 ff.)

Sluttet: 1992-ansvarskonventionen og 1992-fondskonventionen er trådt i kraft internationalt og for Danmark

Sluttet: De materielle regler til gennemførelse af HNS- og Bunkerskonventionerne er gennemført i sølovens kapitel 9 a og 11, men ikrafttrædelsen af disse regler afventer den danske ratifikation af de to konventioner og at de træder i kraft internationalt.

Sluttet:

Sluttet: 1

Sluttet: b

Retten til ansvarsbegrænsning efter konventionen om begrænsning af ansvaret for søretlige krav gælder også, hvor ansvaret afgøres efter direktivet, jf. sølovens § 206, stk. 5. Denne præcisering er også i overensstemmelse med direktivets artikel 4, stk. 3.

Til § 14
(Søloven)

Kommentar (v1) IE
Søforsvarslovens ændringer
punkt 5)

Til nr. 1 og 2

Hændelser i forbindelse med søgående skibe, for hvilke der er regler om ansvar eller erstatning i en række konventioner, nævnt i bilag IV til miljøansvarsdirektivet, er i medfør af direktivets artikel 4, stk. 2, undtaget fra direktivets anvendelsesområde. Det gælder i den udstrækning, at disse konventioner er trådt i kraft internationalt og er ratificeret af og implementeret i medlemslandet. De opregnede konventioner har derfor kun prioritet forud for miljøansvarsdirektivet i den udstrækning, de er trådt i kraft på det tidspunkt, hvor hændelsen finder sted.

I bilag IV indgår:

- Olieansvarskonventionen (også benævnt CLC-konventionen): Den internationale konvention af 27. november 1992 om det privatretlige ansvar for skader ved olieforurening.
- IOPC-konventionen: Den internationale konvention af 27. november 1992 om oprettelse af en international fond for erstatning af skader ved olieforurening (IOPC-fonden).
- Bunkerskonventionen: Den internationale konvention af 23. marts 2001 om civilretligt ansvar for forureningsskader forårsaget af bunkersolie.
- HNS-konventionen: Den internationale konvention af 3. maj 1996 om ansvar og erstatning for skader opstået i forbindelse med søtransport af farlige og skadelige stoffer.
- CRTD-konventionen: Konventionen af 10. oktober 1989 om det privatretlige ansvar for skader opstået under transport af farligt gods ad vej, jernbane og indre vandveje.

Olieansvarskonventionerne er trådt i kraft og gennemført i sølovens kapitel 10 (§§ 191 ff.). Skader forårsaget af tung olie, der udflyder eller udtømmes fra olielastskibe (både lastolie og bunkersolie), er således undtaget fra direktivets anvendelsesområde, idet disse skader er omfattet af det særlige ansvarsregime i søloven, hvor der blandt andet stilles krav om tvungen forsikring og gennem den internationale olieskadeerstatningsfond er særligt gode betingelser for skadelidte til at få dækket selv meget store tab.

Bunkerskonventionens internationale ikrafttræden er nært forestående, idet konventionen træder i kraft den 21. november 2008. Den danske ratifikation af konventionen afventer blot det Europæiske Fællesskabs godkendelse i medfør af Parallelaftalen af 19. oktober 2005 mellem Danmark og Det Europæiske Fællesskab om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område. Tidspunktet for HNS-konventionens internationale ikrafttræden er fortsat ukendt.

De gældende regler i søloven omfatter imidlertid allerede ansvar for skader forvoldt af bunkersolie, idet sølovens § 191 i medfør af § 206 er udvidet til også at omfatte tung olie, herunder bunkersolie, der udflyder eller udtømmes fra andre skibe end olielastskibe. Derfor er der behov for at regulere samspillet mellem søloven og den nye lov om gennemførelse af miljøansvarsdirektivet.

I den periode, hvor HNS- og Bunkerskonventionerne ikke er trådt i kraft, skal miljøansvarsdirektivet gælde på dette område og ikke de særlige regler i sølovens kapitel 10. Ændringen af sølovens § 206 skal sikre, at økonomi- og erhvervsministeren får en hjemmel til at udstede regler om anvendelsen af miljøansvarsdirektivets ansvarsregler set i forhold til sølovens ansvarsregler, således at direktivets ansvarsregler anvendes i de tilfælde, hvor udflydning eller udtømming af olie fra andre skibe end olielastskibe forårsager en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade i direktivets forstand. Der indarbejdes på den baggrund en bemyndigelsesbestemmelse til økonomi- og erhvervsministeren i sølovens § 206, hvorefter ministeren kan udstede en bekendtgørelse, der bestemmer, at § 47 g i havmiljøloven, der gennemfører miljøansvarsdirektivets ansvarsregler, finder anvendelse i stedet

Slettet: n
Slettet: ved
Slettet: § 191

Slettet: Bunkerskonventionen er derimod ikke trådt i kraft, idet den endnu ikke er ratificeret af et tilstrækkeligt antal lande, herunder Danmark, der dog arbejder på en snarlig ratifikation. Det tilsvarende forhold gælder for HNS-konventionen.
Slettet:

Slettet: l
Slettet: b

for sølovens § 206, stk. 2, i tilfælde af miljøskaade eller overhængende fare for miljøskaade i direktivets forstand. Reglerne vil blive tilpasset i forbindelse med en dansk ratifikation og international ikrafttrædelse af Bunkerskonventionen og HNS-Konventionen, dvs. samtidig med økonomi- og erhvervsministeren ikraftsættelse af reglerne herom i lov nr. 599 af 24. juni 2005 om ændring af søloven. Helt i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivet vil en konsekvens heraf være, at sølovens ansvarsregler skal finde anvendelse, dvs. ansvarsreglerne i sølovens kapitel 9 a (om ansvar for skade forvoldt af bunkersolie) og kapitel 11 (om ansvar for skade opstået i forbindelse med søtransport af farlige og forurenende stoffer efter reglerne i HNS-konventionen), jf. sølovens § 206, stk. 3.

Miljøansvarsdirektivets artikel 4, stk. 3, bestemmer, at direktivet ikke berører operatørens ret til at begrænse sit ansvar i overensstemmelse med national gennemførelseslovgivning til konventionen om begrænsning af ansvaret for søretlige krav fra 1976, herunder enhver fremtidig ændring af konventionen (Globalbegrænsningskonventionen). Denne konvention med den seneste ændring af konventionen er gennemført i dansk ret i kapitel 9 i søloven.

Der skal på den baggrund ske en teknisk tilpasning af sølovens § 206 i lyset af det nye stk. 4, hvorefter det sikres, at reglerne om ansvarsbegrænsning efter sølovens kapitel 9 fortsat gælder for de tilfælde, der er omfattet af sølovens § 206, stk. 2 - 4. Denne tekniske tilpasning sker ved ændringen af § 206, stk. 2 og indsættelsen af § 206, stk. 5. Dermed opretholdes retstilstanden med hensyn til ansvarsbegrænsning for disse situationer.

Danmark er ikke og vil ikke blive part til CRTD-konventionen, idet Danmark ingen indre vandveje har, som anvendes til den type transport.

Til § 3
(Lov om beskyttelse af havmiljøet)

Til nr. 1

I noten til lovens titel indsættes en tilføjelse vedrørende implementeringen af miljøansvarsdirektivet.

Til nr. 2

Med den foreslåede ændring af § 2, stk. 1, udvides havmiljølovens anvendelsesområde til også at omfatte rørledninger til transport af kulbrinter og hjælpestoffer.

Rørledninger til transport af kulbrinter og hjælpestoffer (herefter blot omtalt som »rørledninger«) foreslås herefter omfattet af havmiljølovens anvendelsesområde, hvorefter der tilsigtes at forebygge og begrænse forurening og anden negativ påvirkning af natur og miljø, herunder særligt havmiljøet, fra aktiviteter, der kan

1. bringe menneskets sundhed i fare,
2. skade natur- og kulturværdier på og i havet, herunder havbunden,
3. være til gene for den retmæssige udnyttelse af havet, eller
4. forringe rekreative værdier eller aktiviteter, jf. havmiljølovens § 1.

Det foreslås at udvide havmiljølovens anvendelsesområde, fordi miljøansvarsdirektivet også omfatter en miljøskaide eller en overhængende fare for en miljøskaide forvoldt ved forurening eller andre negative påvirkninger fra rørledninger.

Ændringen af anvendelsesområdet er endvidere nødvendig for at kunne overføre visse opretholdte miljø- og beredskabsbestemmelser vedrørende bl.a. rørledninger i lov nr. 292 af 10. juni 1981 om visse havanlæg. Havanlægsloven administreres af transport- og energiministeren. Havanlægsloven blev, med undtagelse af miljø- og beredskabsbestemmelserne, afløst af lov nr. 1424 af 21. december 2005 om sikkerhed m.v. for offshoreanlæg til efterforskning, produktion og transport af kulbrinter (offshoresikkerhedsloven), som trådte i kraft den 1. juli 2006, jf. bemærkninger til § 3, nr. 4.

På Transport- og Energiministeriets område findes også lovgivning, der regulerer rørledninger og offshore anlæg. Det drejer sig om offshoresikkerhedsloven, kontinentalsokkeloven og undergrundsloven. Disse love regulerer den miljømæssige side i forbindelse med etablerings- og demonteringsfasen. Udledningssiden reguleres i havmiljøloven. Havmiljøloven regulerer håndtering af forurening efter etablering, dvs. i driftsfasen for rørledninger, offshore anlæg mv. Snitfladen er dermed ibrugtagning af rørledningen, anlægget el.lign.

Havmiljølovens begreb »platforme« er bredere end offshoresikkerhedslovens begreb »offshoreanlæg«. I bemærkningerne til § 2 i 1993-loven, jf. Folketingstidende 92/93 side 7314, står der: »Ved platforme tænkes primært på boreplatforme, men også andre havanlæg, som fx vindmølleanlæg på havet, er omfattet af havmiljølovens regler.«

Til nr. 3 og 4

Den foreslåede § 34 a er ny.

Det foreslås, at havmiljøloven fremover også skal regulere beredskabet for så vidt angår olie- og kemikalieforurening, der stammer fra platforme og rørledninger, jf. bemærkningerne ovenfor.

Den foreslåede § 34 a er en modifikation til havmiljølovens § 34, der fastslår, at det er forsvarsministeren, der i samarbejde med redningsberedskabet og andre myndigheder, som ministeren bemyndiger dertil, forestår bekæmpelse af olie- og kemikalieforurening af havet og de kystnære dele af søterritoriet.

Det foreslås således i kapitlet om beredskab, at ejeren eller den for driften ansvarlige for platformen eller rørledningen straks (uopholdeligt) skal påbegynde bekæmpelsen af en forurening.

Denne pligt er ikke ny for hverken ejerne eller den for driften ansvarlige for platformene eller rørledningerne, idet disse allerede i dag er forpligtet til straks at sørge for bekæmpelse af en forurening, jf. § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 395 af 17. juni 1984 om beredskab i tilfælde af forurening af havet fra visse havanlæg.

Kan platformen ikke selv magte bekæmpelse af en forurening fra platformen, har beredskabet mulighed for at trække på forsvarets bekæmpelseskapaciteter gennem den samarbejdsaftale, som er indgået mellem forsvaret og ejerne/operatøren af platformene. Miljøministeren, der er tilsynsmyndighed for så vidt angår platformene, kan endvidere anvende de indgrebsmuligheder, som følger af havmiljølovens kapitler om indgreb og tilsyn.

Bestemmelsen er subsidiaer i forhold til den foreslåede afværgebestemmelse i § 41 b vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader. Heraf følger, at § 34 a kun finder anvendelse i det omfang, at afværgeforanstaltningerne ikke er omfattet af § 41 b eller af § 41 c.

Til nr. 5-7 (§ 38 og § 39)

Den gældende § 38 fastslår, hvem der er ansvarlig for indberetning i hvilke situationer. Der skal således ske indberetning, når der sker udtømmning i strid med loven eller i force majeure-situationer, ved kollision eller grundstødning, eller såfremt der af andre grunde er fare for udtømmning og andet. Indberetningspligten gælder også, hvor et væsentligt spild af olie eller andre skadelige stoffer iagttages fra et luftfartøj.

Ligeledes skal havnebestyrelsen foretage indberetning, såfremt der er fare for, at olie eller skadelige flydende stoffer, der er blevet udtømt i havnen, vil kunne forurene havet.

Endelig er de personer, der er omfattet af indberetningspligten, samtidig pålagt en oplysningspligt af hensyn til bekæmpelsesarbejdet.

Indberetningsforpligtelserne og deres omfang skal ses i sammenhæng med især lovens beredskabsbestemmelser og skal sikre en så hurtig og effektiv bekæmpelsesindsats som muligt, således at evt. skadevirkninger begrænses mest muligt. Indberetningerne sker til forsvarsministeren og for platformenes vedkommende til miljøministeren.

Den gældende § 39 er en bemyndigelsesbestemmelse, der giver miljøministeren hjemmel til at fastsætte regler om den i § 38 nævnte indberetningspligt og om indberetning af anden forurening af havet end den, der omfattes af disse bestemmelser. MARPOL 73/78 konventionen indeholder detaljerede regler om indberetning. Hjemlen er udnyttet, jf. bekendtgørelse om indberetning i henhold til lov om beskyttelse af havmiljøet (bekendtgørelse nr. 771 af 24. oktober 1998).

Miljøansvarsdirektivets artikel 5, stk. 2, og artikel 6, stk. 1, indeholder indberetningspligter for den ansvarlige for driften af en erhvervsmæssig aktivitet i tilfælde af, at der er en overhængende fare for, at en miljøskade vil indtræffe og i tilfælde, hvor en miljøskade allerede er indtruffet.

Bemyndigelsesbestemmelsen i § 39 foreslås ændret, så der gives miljøministeren hjemmel til at udstede regler om indberetning og tilvejebringelse af oplysninger fra myndigheder og visse personer til brug for vurdering af forhold, der reguleres efter loven.

Samtidig foreslås § 38 ophævet, idet det er mere operativt at have alle indberetningsforpligtelserne samlet i en bekendtgørelse.

Det er hensigten, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse umiddelbart skal udnyttes til at udstede en bekendtgørelse med regler svarende til den gældende § 38, regler udstedt i medfør af den gældende § 39 og miljøansvarsdirektivets indberetningsforpligtelser.

Med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse er det endvidere hensigten, at indberetninger i uændret omfang skal ske til Forsvarsministeriet, også i situationer hvor der er tale om miljøskader eller overhængende fare herfor. Forsvaret sørger herefter for at viderebringe relevante indberetninger til miljøministeren, i praksis de statslige miljøcentre. Det er ikke hensigten, at Forsvarsministeriet skal foretage en miljøfaglig vurdering af forureningen m.v. Det er

Miljøministeriet, (de statslige miljøcentre), der efterfølgende foretager en miljøfaglig vurdering og på baggrund heraf afgør, om der er tale om en miljøskade eller en overhængende fare herfor.

Til nr. 8 og 10

Der foreslås indført et objektivt ansvar for dækning af statens udgifter til beredskabs- og bekæmpelsesomkostninger som følge af en forurening af havet eller fare herfor fra en rørledning og luftfartøj. Dette svarer til, hvad der gælder for skibe og platforme i dag. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til den gældende § 44.

Som en konsekvens heraf bemyndiges miljøministeren til at kunne fastsætte nærmere regler om de i § 44, stk. 1, nævnte udgifter til beredskabs- eller bekæmpelsesomkostninger, som rørledningens eller luftfartøjets ejere skal afholde.

Til nr. 9

Omkostninger i forbindelse med bekæmpelse af miljøskader eller overhængende fare herfor skal i henhold til den foreslåede § 47 f og § 47 g betales af den ansvarlige for driften. Det vil som udgangspunkt sige rederen, hvis der f.eks. er tale om skibe. Bestemmelsen i § 44 er subsidiaer i forhold til den foreslåede § 47 f og § 47 g. Der henvises til bemærkningerne til nr. 11 (§ 47 f og § 47 g) nedenfor.

Skættet: i

Skættet: e

Skættet: l

Skættet: f

Skættet: s

Til nr. 11

Der foreslås et nyt kapitel i havmiljøloven, kapitel 14 a.

Kapitlet indeholder de særlige bestemmelser, der skal gælde, når en aktivitet indebærer eller kan indebære en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Bestemmelserne definerer miljøskade, overhængende fare for miljøskade samt, hvem der kan anses som ansvarlig for driften af en erhvervs-mæssig aktivitet og for en miljøskade eller en overhængende fare for miljøskade. Derudover indeholder kapitlet bestemmelser om oplysnings- og undersøgelsespligt, iværksættelse af forebyggende og skadesbegrænsende foranstaltninger samt tilsynsmyndighedens pligt til at vurdere og afgøre, om en forurening indebærer en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade. Tilsvarende bestemmelser som de foreslåede bestemmelser om miljøskade og overhængende fare for miljøskade i kapitel 14 a findes i de øvrige love på natur- og miljøområdet.

Bestemmelserne i kapitel 14 a og de tilsvarende bestemmelser i de øvrige love på natur- og miljøområdet skal som beskrevet i de almindelige bemærkninger sikre, at alle de negative påvirkninger af natur og miljø, som indebærer miljøskade eller overhængende fare for miljøskade, identificeres og behandles i overensstemmelse med de særlige krav til sagernes behandling, som følger af miljøansvarsdirektivet. Det vil sige, at hvis aktiviteten indebærer miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, og der er en ansvarlig herfor, behandles denne efter miljøskadeloven. Indebærer aktiviteten ikke en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, anvendes de hidtil gældende regler, fx § 43 og § 44.

Til § 47 a

§ 47 a fastlægger hvad der skal forstås ved en miljøskade og en overhængende fare for en miljøskade. Der henvises til forslag til miljøskadelovens §§ 7-11 og bemærkningerne hertil. Miljøansvarsreglerne gælder for miljøskader på søterritoriet, også selvom skaden er en følge af en tilførsel uden for søterritoriet. Miljøskader på beskyttede arter og internationale beskyttelsesområder er dog også omfattet af miljøansvarsreglerne, hvis skaden er indtruffet i de eksklusive økonomiske zoner. Med hensyn til begrebet "tilførsel" henvises til bemærkningerne til § 47 c.

Til § 47 b

Bestemmelsen i stk. 1 definerer, hvem der skal anses som den ansvarlige for driften af aktiviteter, som kan give anledning til en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade. Begrebet svarer til miljøansvarsdirektivets definition af "operatør", som er den fysiske eller juridiske, privatretlige eller offentligretlige person, der driver eller kontrollerer den erhvervsmæssige aktivitet, eller som, såfremt dette fremgår af national lovgivning, har fået overdraget afgørende økonomisk beslutningsmyndighed med hensyn til den tekniske drift af aktiviteten, herunder indehaveren af en tilladelse til eller en godkendelse af en sådan aktivitet eller den person, der registrerer eller anmelder en sådan aktivitet, jf. direktivets artikel 2, stk. 6.

Operatørbegrebet er ikke nødvendigvis sammenfaldende med havmiljølovens anvendelse af begreberne »ejere, førere og brugere«, der stammer fra MARPOL 73/78 konventionen. »Den ansvarlige for driften« antages for skibes vedkommende at være rederen, medmindre særlige forhold gør sig gældende. For platforme og rørlednings vedkommende er det normalt brugeren, hvilket er sammenfaldende med havmiljølovens anvendelse af samme begreb.

Miljøansvarsreglerne gælder i overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1, alene for erhvervsmæssige aktiviteter, således som disse er defineret i miljøskadelovens § 5, stk. 2. Dette medfører, at sejlads med lystfartøjer falder uden for anvendelsesområdet for miljøansvarsreglerne, medmindre et lystfartøj benyttes som led i en erhvervsmæssig aktivitet. Et eksempel kunne være miljøskaader eller overhængende fare herfor forvoldt af et udlejet lystfartøj. Begrebet »erhvervsmæssige aktiviteter« er nærmere fastlagt i bemærkningerne til § 5, stk. 2, i miljøskadeloven og svarer til direktivets artikel 2, stk. 7.

I bestemmelsens stk. 2 og 3 defineres, hvem der skal anses for ansvarlig for en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade og på hvilket ansvarsgrundlag. I overensstemmelse med direktivets artikel 3, stk. 1, litra a og b, fastlægges hhv. et ubetinget ansvar for en miljøskaade eller en overhængende fare

for en miljøskaade omfattet af § 47 c, stk. 1-3, jf. bemærkningerne nedenfor til § 47 c, stk. 1-3, og et skyldbaseret ansvar for en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade omfattet af § 47 c, stk. 4, jf. ligeledes bemærkningerne nedenfor til § 47 c, stk. 4. Internationale naturbeskyttelsesområder er områder, der af miljøministeren i medfør af miljømålsloven er udpeget som sådanne, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Til § 47 c

Med bestemmelsen sker der en direktivkonform gennemførelse af artikel 3, jf. bilag III, samt artikel 5, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, litra a, på havmiljølovens område, og § 47 c, stk. 2 og 3, skal fortolkes i overensstemmelse med direktivets bilag III.

Med bestemmelsen gennemføres endvidere miljøansvarsdirektivets artikel 5, stk. 1, og artikel 6, stk. 1, litra a, således, at der fastlægges en pligt for den ansvarlige for driften af et skib, luftfartøj, en platform eller rørledning til straks at iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at afværge en overhængende fare for en miljøskaade samt, hvis skaden er indtrådt straks at iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag til at begrænse og hindre yderligere miljøskaade, jf. bestemmelsens stk. 1. Direktivets lempelsesmuligheder i artikel 8, stk. 3, og artikel 8, stk. 4, litra a, er udnyttet og gennemført i den foreslåede § 47 c. Det er den ansvarlige, der skal godtgøre, at de anførte lempelsesgrunde er til stede. Den ansvarlige har fortsat et ubetinget ansvar for miljøskaader eller overhængende fare herfor, der ikke kan henføres til de anførte lempelsesgrunde, fx uheld. Som følge af implementeringen af miljøansvarsdirektivet i havmiljøloven foreslås der indført et nyt begreb, nemlig »tilførsel«. Begrebet »tilførsel« til havet eller luften er valgt, fordi miljøansvarsdirektivets regler om forebyggelse og afhjælpning af en miljøskaade eller en

overhængende fare for en miljøskade finder anvendelse på skader forvoldt ved flere påvirkninger end, hvad der i dag er omfattet af havmiljølovens definitioner på udtømmning, dumpning og afbrænding, jf. lovens § 4. Begrebet »tilførsel« rummer således udover udtømmning, udledning, udflydning og bortskaffelse m.v. en hvilken som helst påvirkning, der er omfattet af og stammer fra udøvelsen af de erhvervsmæssige aktiviteter, der er omfattet af direktivets bilag III.

Tilførsel til havet eller luften rummer udover stoffer og materialer også (mikro)organismer. Organismer udtømmes primært via ballastvand, som det p.t. er lovligt at udtømme. Udtømmes der organismer, der forårsager en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade på beskyttede arter og områder, vil den ansvarlige kunne blive gjort økonomisk ansvarlig for de foranstaltninger, der skal iværksættes efter lovforslagets § 3 nr. 11 (§ 47 c).

Genmodificerede organismer (gmo'er) er ikke omfattet af havmiljølovens regler, men behandles særskilt i lov om miljø og genteknologi, jf. lovforslagets § 6.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 1 pålægger den ansvarlige for driften en ubetinget pligt til at afværge en overhængende fare for miljøskade og begrænse en miljøskades omfang, herunder også forhindre yderligere miljøskade.

Den foreslåede bestemmelse vedrører afværgeforanstaltninger i forbindelse med miljøskader eller overhængende fare for miljøskader på vandmiljøet, beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder og jord, som forårsages ved tilførsler til havet og luften af såvel stoffer, materialer, mikroorganismer som af støj og vibrationer, og som stammer fra de erhvervsmæssige aktiviteter, der, jf. bestemmelsens stk. 2, er omfattet af direktivets bilag III, pkt. 2, 7, 8 og 12.

Den foreslåede bestemmelse er principal i forhold til havmiljølovens øvrige relevante bestemmelser, herunder den foreslåede § 34 a. Der henvises også til bemærkningerne til lovforslagets § 3 nr. 4. Dette gælder dog ikke for bekæmpelsesforanstaltninger i forbindelse med olie- og kemikaliefurening fra skibe i medfør af § 34 eller bekæmpelses- og saneringsforanstaltninger efter § 35.

Det er således fortsat forsvarsministeren, der forestår enhver form for bekæmpelse af olie- og kemikaliefurening af havet og de kystnære dele af søterritoriet, der stammer fra udledning eller udtømmning fra skibe. Kommunalbestyrelsen forestår bekæmpelse af olie- og kemikaliefurening af havne og sanering af kyststrækninger.

Skibets fører har dog under alle omstændigheder, i overensstemmelse med almindelige regler og uanset § 34, ret og pligt til beskytte skibets sikkerhed og træffe beslutning herom, herunder at begrænse en forureningsskade ved at iværksætte de nødvendige afværgeforanstaltninger uden at skulle afvente en myndighedsafgørelse først. Skibets egne afværgeforanstaltninger kan fx være, at eventuelle huller i skibet lukkes ved hjælp af dykkere, tanke tømmes for olie inden bjærgning, og/eller skibet bjærges.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 2 fastlægges det nærmere hvilke erhvervsmæssige aktiviteter, der er underlagt direktivets ubetingede ansvar for afværgeforanstaltninger i forbindelse med miljøskade eller overhængende fare for miljøskade efter stk. 1.

Det ubetingede ansvar relaterer sig til bestemte påvirkninger fra bestemte aktiviteter og ikke til virksomheden som helhed.

Bestemmelsens stk. 2, nr. 1, (dumpning af optaget havbundsmateriale) og nr. 2 (bortskaffelse eller nyttiggørelse af affald) gennemfører punkt 2 i direktivets bilag III. Punkt 2 vedrører således affaldsoperationer, herunder indsamling, transport, nyttiggørelse og bortskaffelse af affald og farligt affald, herunder tilsyn med disse operationer og efterbehandling af deponeringsanlæg, for hvilke der kræves tilladelse eller registrering i medfør af Rådets direktiv 75/442/EØF af 15. juli 1975 om affald og Rådets direktiv 91/689/EØF af 12. december 1991 om farligt affald.

Som eksempler på, hvad der er omfattet af stk. 1, nr. 1 og 2, kan udover dumpning nævnes ikke-grænseoverskridende transport af affald og afbrænding af affald på havet.

Kommentar [v.1] til:
Sofortsynsløns bemærkning
punkt 6.

Bestemmelsen omfatter ikke nyttiggørelse/bortskaffelse af affald, som er produceret af skibet, luftfartøjet eller platformen selv.

Bestemmelsens stk. 2, nr. 3, (grænseoverskridende transport af affald) er en gennemførelse af punkt 12 i direktivets bilag III. Punkt 12 vedrører grænseoverskridende affald inden for, til og fra Den Europæiske Union, som kræver tilladelse eller er forbudt i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 259/93 af 1. februar 1993 om overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab, (nu Rådets forordning 1013/2006 efter den 12. juli 2007).

Omfattet er f.eks. alle grænseoverskridende transporter af affald til bortskaffelse, som enten er forbudt eller kræver tilladelse. Omfattet er også visse grænseoverskridende transporter af affald til nyttiggørelse.

Bestemmelsens stk. 2, nr. 4, (transport af farligt eller forurenende gods) er en gennemførelse af punkt 8 i direktivets bilag III.

Punkt 8 vedrører transport ad vej, jernbane, indre vandveje, hav eller luft af farligt eller forurenende gods som defineret i bilag A til Rådets direktiv 94/55/EF af 21. november 1994 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om transport af farligt gods ad vej eller i bilaget til Rådets direktiv 96/49/EF af 23. juli 1996 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om jernbanebefordring af farligt gods eller som defineret i Rådets direktiv 93/75/EØF af 13. september 1993 om mindstekrav til skibe, som er på vej til eller fra Fællesskabets søhavne med farligt eller forurenende gods.

Omfattet heraf er f.eks. udledninger af stoffer eller (mikro)organismer i forbindelse med transport af farligt eller forurenende gods, som f.eks., olie, stoffer og materialer i emballeret form, containere m.v. (hvis farligt eller forurenende), faste stoffer i bulk (hvis farligt eller forurenende) og flydende stoffer i bulk (hvis farlig eller forurenende).

Det er godsets farlige egenskab, der er relevant. Begrebet gods skal således forstås bredere end i normalt sprogbrug, således vil gods, der er om bord på skibet, men, som er beregnet til brug for skibets egen drift, også være omfattet af begrebet gods i bestemmelsen, i det omfang det blot er defineret som farligt eller forurenende gods i de ovennævnte direktiver. Hvordan disse direktiver i øvrigt regulerer godset, er underordnet i denne sammenhæng.

Bestemmelsens stk. 2, nr. 5, (håndtering af farlige stoffer og præparater, plantebeskyttelsesmidler og biocidholdige produkter) er en gennemførelse af punkt 7 på bilag III.

Under punkt 7 hører fremstilling, anvendelse, oplagring, forarbejdning, deponering, udledning i miljøet og transport inden for virksomheden af

– farlige stoffer, som defineret i artikel 2, stk. 2, i Rådets direktiv 67/548/EØF af 27. juni 1967 om tilnærmelse af lovgivning om klassificering, emballering og etikettering af farlige stoffer,

– farlige præparater som defineret i artikel 2, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/45/EF af 31. maj 1999 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om klassificering, emballering og etikettering af farlige præparater,

– plantebeskyttelsesmidler som defineret i artikel 2, nr. 1, i rådets direktiv 91/414/EØF af 15. juli 1991 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og

– biocidholdige produkter som defineret i artikel 2, stk. 1, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/8/EF af 16. februar 1998 om markedsføring af biocidholdige produkter.

Omfattet af dette punkt er tilførsel af stofferne, præparaterne eller til hav eller luft f.eks. i forbindelse med transport eller anden håndtering af disse om bord på skibet, platformen eller luftfartøjet.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 3 fastlægger, at den ubetingede afværgepligt efter stk. 1 også gælder, hvis der er tale om, at en hvilken som helst anden tilførsel end nævnt i stk. 1 af stoffer eller materialer til havet fra skibe, platforme, rørledninger eller luftfartøjer forårsager en miljøskade eller

en overhængende fare for en miljøskaade på vand eller beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder. Med bestemmelsen implementeres direktivets bilag III, pkt. 3, 4 og 5. Omfattet af stk. 3 er en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade på vand indenfor søterritoriet forårsaget af en tilførsel til havet af stoffer og materialer, som kræver godkendelse, tilladelse eller registrering efter vandrammedirektivet samt udledninger omfattet af direktiverne 76/464/EØF af 4. maj 1976 om forurening, der er forårsaget af udledning af visse farlige stoffer i fællesskabets vandmiljø og 80/68/EØF af 17. december 1979 om beskyttelse af grundvandet mod forurening forårsaget af visse farlige stoffer. Punkt 5 (vandrammedirektivet) omfatter udledning eller injektion af forurenende stoffer i overfladevand eller grundvand, der kræver tilladelse, godkendelse eller registrering i medfør af direktiv 2000/60/EF. Omfattet af punkt 5 er endvidere tilførsel uden for søterritoriet, f.eks. fra en platform, til havet af stoffer og materialer, som kræver godkendelse, tilladelse eller registrering efter vandrammedirektivet, og som forårsager en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade på beskyttede arter og internationale naturtyper uden for søterritoriet.

Omfattet af stk. 3 er f.eks. tilførsler til havet af ufarlige stoffer og blandinger heraf.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 4 fastlægger, at afværgeforpligtelsen for miljøskaader eller overhængende fare herfor, der udgår fra alle andre påvirkninger fra erhvervsmæssige aktiviteter end omfattet af stk. 2 og 3 fra skibe, fly, rørledninger eller platforme alene skal bedømmes ud fra et skyldbaseret ansvar. Der er endvidere kun tale om et skyldbaseret ansvar for miljøskaade eller overhængende fare herfor på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder, jf. også miljøsvarsdirektivets artikel 3, stk. 1, litra b. Omfattet er f.eks. påvirkninger i form af støj, vibrationer, invasive arter (medmindre disse kan kategoriseres som farligt/forurenende gods) og luftformige emissioner (der ikke falder ned i havet) fra andre erhvervsmæssige aktiviteter end de i § 47 c, stk. 2, nævnte.

Det skyldbaserede ansvar er ikke begrænset til miljøskaader på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder inden for søterritoriet, men kan række ud i den eksklusive økonomiske zone, idet beskyttede arter og internationale beskyttelsesområder også forefindes uden for søterritoriet.

»Andre erhvervsmæssige aktiviteter« kan for eksempel være en hurtigfærge, hvor støjen fra den skræmmer sæler bort fra deres reservat.

»Andre erhvervsmæssige aktiviteter« skal kunne rummes inden for havmiljølovens anvendelsesområde. Fiskeri er ikke reguleret i havmiljøloven.

Efter forslaget i stk. 6 skal tilsynsmyndigheden føre tilsyn med, at den umiddelbare handlepligt efter stk. 1 opfyldes på et tidspunkt, hvor der endnu ikke er truffet afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade. Det indebærer, at håndhævelsesskridt, f.eks. en indskærpelse, ikke kan betragtes som en (indirekte) afgørelse af, at der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade.

Til § 47 d

Med bestemmelsen i stk. 1 gennemføres direktivets artikel 8, stk. 3, litra a og b, og artikel 8, stk. 4, litra a, om lempelser fra direktivets ubetingede ansvar på et offentligretligt grundlag for afhjælpning af miljøskaader på havmiljølovens område.

Er der indtrådt en miljøskaade, har den ansvarlige for driften således ikke pligt til at begrænse en miljøskaades omfang og forhindre yderligere miljøskaade, såfremt den ansvarlige for driften kan godtgøre (omvendt bevisbyrde), at miljøskaaden er forvoldt af tredjemand og skaden er indtrådt til trods for, at der er truffet passende sikkerhedsforanstaltninger, eller at miljøskaaden er opstået som følge af, at man har overholdt en ufravigelig forskrift, herunder et påbud. Undtagelsen gælder dog ikke, hvis påbudet eller forskriften skyldes vedkommendes egne aktiviteter.

Såfremt den ansvarlige for driften kan godtgøre, at en indtrådt miljøskaade er forvoldt ved en tilførsel eller begivenhed, der er udtrykkeligt tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse, eller med regler, der er så detaljerede, at de kan sidestilles med en sådan tilladelse, gælder afværgepligten efter § 47 c, stk. 1-3, heller ikke. En i lovgivningen tilladt udtømmning sidestilles med den foreslåede bestemmelse med en udtrykkelig tilladt udledning. Som et eksempel herpå kan nævnes, at skibe i medfør af bekendtgørelse nr. 485 af 15. juni 1999 under opfyldelse af en række nærmere bestemte betingelser gerne må udtømme olie svarende til 15 ppm (15 liter olie per en million liter vand) i den eksklusive økonomiske zone. En sådan udtømmning vil i havmiljøloven skulle betragtes som udtrykkelig tilladt, og vil fritage den ansvarlige for at bære omkostningerne ved afværgeforanstaltningerne, såfremt tilførslen til havet medfører en miljøskaade. Den ansvarlige har dog fortsat et ubetinget ansvar for miljøskaader og overhængende fare for miljøskaade, der ikke kan henføres til den anførte lempelsesgrund, fx uheld.

Med bestemmelsen i stk. 2 gennemføres direktivets artikel 8, stk. 3, litra a og b, om lempelser fra direktivets ubetingede ansvar for forebyggelse af en overhængende fare for en miljøskaade.

Foreligger der en overhængende fare for, at en miljøskaade indtræffer, har den ansvarlige for driften således ikke pligt til at forebygge den, såfremt den ansvarlige for driften kan godtgøre, at faren er forvoldt af tredjemand, og at faren er indtrådt til trods for, at der er truffet passende sikkerhedsforanstaltninger, eller at miljøskaaden er opstået til trods for at man har overholdt en ufravigelig forskrift, herunder et påbud. Undtagelsen gælder dog ikke, hvis påbudet eller forskriften skyldes vedkommendes egen uforsvarlige adfærd.

Er der indtrådt en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade, og den ansvarlige for driften kan godtgøre, at han ikke er pligtig at foretage afværgeforanstaltninger i henhold til § 47 d, består adgangen og pligten til at foretage beredskabs- og bekæmpelsesforanstaltninger uændret efter bestemmelserne i bl.a. kapitel 11, ligesom ansvaret for beredskabs- og bekæmpelsesomkostningerne skal bedømmes ud fra havmiljølovens § 44. Uanset § 47 d består der også fortsat en forpligtelse for den ansvarlige for driften til at foretage akut umiddelbar afværge i overensstemmelse med almindelige regler uden at skulle afvente en myndighedsafgørelse først. Skibes egne afværgeforanstaltninger kan fx være, at eventuelle huller i skibet lukkes ved hjælp af dykkere, tanke tømmes for olie inden bjærgning og/eller skibet bjærges.

Til § 47 e

Med den foreslåede bestemmelse gennemføres direktivets artikel 5, stk. 3, litra a, og artikel 6, stk. 2, litra a, vedrørende myndighedens ret til at kræve oplysninger fra den ansvarlige for driften til brug for vurderingen af, hvorvidt der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade, der skal behandles efter lov om miljøskaade. Med den foreslåede bestemmelse kan miljøministeren på ubetinget grundlag påbyde den ansvarlige for driften at fremkomme med alle de nødvendige oplysninger til brug for ministerens vurdering af, hvorvidt der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare herfor. Den ansvarlige for driften de erhvervsmæssige aktiviteter kan herunder påbydes for egen regning at udtage prøver, foretage analyser og undersøgelser m.v., jf. 2. pkt.

Adgangen til at udstede påbud skal administreres i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper og grundsætninger, herunder proportionalitetsprincippet.

Myndigheden skal således f.eks. være opmærksom på, at der skal være proportionalitet mellem omfanget og udgiften til den

påbudte foranstaltning og omfanget og arten af den miljøskaade eller overhængende fare herfor, der konkret tilsigtes forebygget eller afhjulpet.

Tilsynsmyndighedens påbud efter bestemmelsen kan påklages til Miljøklagenævnet.

Om forholdet til § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb, se de almindelige bemærkninger punkt 3.1.10.

Til § 47 f

Bestemmelsen vedrører alene skibe.

Når der indtræder forurening af havet fra et skib med olie eller kemikalier, vil forsvaret oftest umiddelbart efter forureningens indtræden indhente sikkerhedsstillelse efter havmiljølovens § 44 for forsvarets udgifter til beredskabs- og bekæmpelsestiltag. Anmodningen om sikkerhedsstillelse vil – i overensstemmelse med § 44 – blive givet til den registrerede ejer af skibet. En sådan anmodning om sikkerhedsstillelse vil som udgangspunkt blive givet i tiden inden stillingtagen til, om der foreligger en miljøsikade eller en overhængende fare herfor. Som udgangspunkt vil forsvaret derfor ofte have en sikkerhedsstillelse med hjemmel i havmiljølovens § 44, som er stillet af den registrerede ejer. Når det fastlægges, at der er tale om en miljøsikade, vil en sådan sikkerhedsstillelse skulle stilles efter reglerne i de foreslåede bestemmelser § 47 f, stk. 2 og 3, jf. nedenfor, hvor kravet rettes mod den ansvarlige for driften af skibet og med mulighed for at kræve sikkerhedsstillelse af den registrerede ejer, indtil sikkerhed bliver stillet af den ansvarlige for driften af skibet.

Når den registrerede ejer har stillet sikkerhed efter havmiljølovens § 44, og der efterfølgende viser sig at foreligge en miljøsikade eller en overhængende fare herfor, vil den registrerede ejer fortsat i medfør af den foreslåede bestemmelse i stk. 3, jf. nedenfor, skulle stille denne sikkerhed, indtil det er fastslået, om den ansvarlige for driften af skibet kan identificeres og stille den fornødne sikkerhed. Hvem der er den ansvarlige for driften, dvs. reder, vil f.eks. fremgå af skibets ISM certifikat. Går det forurenende skib i havn, kan der endvidere ofte i en forureningssag foretages arrest i skibet (tilbageholde skibet) i medfør af sølovens kapitel 4 og tages søpant i skibet, jf. sølovens §§ 51 ff., hvilket også vil frembringe redet. Skulle det mod forventning vise sig umuligt at identificere den ansvarlige for driften eller kan denne ikke stille sikkerhed, vil kravet om sikkerhedsstillelse skulle fastholdes i forhold til den registrerede ejer i medfør af § 44. En forsikring, herunder en erklæring fra et anerkendt søforsikringsselskab (P&I-klub, dvs. et "letter of guarantee", der betyder, at forsikringsselskabet vil stille garanti for skader), vil normalt anses for at udgøre en tilstrækkelig sikkerhed.

Med henblik på at minimere ulemperne for den registrerede ejer i de tilfælde, hvor der er krævet sikkerhedsstillelse efter § 44, men det efterfølgende viser sig, at der er tale om en miljøsikade eller en overhængende fare for en miljøsikade og at kravet om sikkerhedsstillelse derfor skal rejses efter reglerne i den foreslåede § 47 f, stk. 2 og 3, vil miljøcentrene bestræbe sig på at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøsikade eller overhængende fare herfor snarest muligt.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 1 fastlægges, at udgifter, i forbindelse med afværgelse af en miljøsikade eller en overhængende fare herfor i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivets regler, primært skal afholdes af den ansvarlige for driften af skibet.

Kan den ansvarlige for driften af skibet imidlertid ikke identificeres, eller har vedkommende ikke betalingsevne, foreslås det, at ejeren i det omfang, der ikke er identitet mellem den ansvarlige og ejeren, skal betale udgifterne i overensstemmelse med reglerne i § 44.

Den subsidiaire betalingsforpligtelse for ejeren indtræder fra det tidspunkt, hvor forsvarsministerens bestræbelser på at lokalisere den ansvarlige for driftens opholdssted har vist sig frugtesløse, eller det har vist sig, at den ansvarlige ikke har betalingsevne.

Med hensyn til identifikationskravet skal forsvarsministeren i den forbindelse have udfoldet rimelige anstrengelser for at efterspore den ansvarliges opholdssted. Med hensyn til den ansvarliges betalingsevne kan kravet gøres gældende overfor ejeren, når det kan konstateres, at betaling helt eller delvist ikke kan opnås hos den ansvarlige for driften.

Formatåret: Lige margener

Kommentar [v 2]: JE
Sofarstyrelsens høringsvar, punkt 11.

Kommentar [v 3]: JE
Sofarstyrelsens høringsvar, punkt 10.

Forældelsesfristen regnes i overensstemmelse med de almindelige forældelsesregler fra det tidligste tidspunkt, til hvilken fordringshaveren kunne kræve at få fordringen opfyldt.

I forhold til ejeren regnes forældelsesfristen enten fra det tidspunkt, hvor det har vist sig, at forsvarsministeren ikke har kunnet lokalisere opholdsstedet for den ansvarlige for driften eller, hvor det har vist sig, at den ansvarlige ikke har betalingsevne. Med hensyn til identifikationskravet skal forsvarsministeren i den forbindelse have udfoldet rimelige anstrengelser for at efterspore den ansvarliges opholdssted, og forældelsesfristen løber således fra det tidspunkt, hvor det kan konstateres, at undersøgelserne af opholdsstedet har været frugtesløse. Med hensyn til betalingstidspunktet regnes forældelsesfristen fra det tidspunkt, hvor det er godtgjort, at den ansvarlige for driften mangler betalingsevne.

Slettet 1

For så vidt angår forældelse i forhold til den ansvarlige for driften finder reglerne i miljøskadelovens § 48 anvendelse.

Det objektive ansvar for rimelige bekæmpelsesomkostninger, der påhviler ejeren i medfør af § 44 indtræder kun, hvis udtømmingen eller udledningen er i strid med loven eller tilhørende bekendtgørelser eller er omfattet af § 58 (om ulykker m.v.). For så vidt angår ansvar for bekæmpelsesomkostningerne har også ejeren ret til at begrænse sit ansvar efter sølovens kapitel 9.

Kommentar (nr 4) til
Søfartslovens forarbejder
punkt 12

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 2 gennemføres direktivets artikel 8, stk. 2, om sikkerhedsstillelse for omkostningerne til afværgelse af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Den ansvarlige for driften skal stille sikkerhed over for forsvarsministeren for omkostningerne til bekæmpelsesforanstaltninger og forsvarsministeren kan bestemme, at skibet skal tilbageholdes, indtil sikkerhed er stillet. Bestemmelsen svarer til § 44, stk. 3, dog med den forskel, at kravet om sikkerhedsstillelse skal fremsættes.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 3 gives der forsvarsministeren mulighed for at kræve sikkerhedsstillelse for udgifter til bekæmpelsesforanstaltninger i forbindelse med en miljøskade eller en overhængende fare herfor over for den registrerede ejer og for at bestemme, at skibet skal tilbageholdes, indtil ejer har stillet sikkerhed. Dette kan ske, indtil den ansvarlige for driften af skibet stiller sikkerhed efter bestemmelsen i stk. 2., jf. bemærkningerne ovenfor til bestemmelsen.

Til § 47 g

Med den foreslåede bestemmelse fastlægges i stk. 1, at udgifter i forbindelse med afværgelse af en miljøskade eller en overhængende fare herfor i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivets regler, primært skal afholdes af den ansvarlige for driften af et skib, et luftfartøj, en platform eller en rørledning.

Kommunalbestyrelsens udgifter til bekæmpelses- og saneringsforanstaltninger i forbindelse med olie- og kemikalieforurening af kyststrækninger og havne efter § 35, jf. § 47 c, skal betales af den ansvarlige for et skib, et luftfartøj, en rørledning eller en platform. Kravet på betaling vil kunne gøres gældende af miljøministeren som følge af regler udstedt i medfør af § 36 om refusion af kommunalbestyrelsens udgifter til bekæmpelses- og saneringsforanstaltninger efter § 35.

Kan den ansvarlige for driften af skibet imidlertid ikke identificeres, eller har vedkommende ikke betalingsevne, foreslås det, at ejeren i det omfang, der ikke er identitet mellem den ansvarlige og ejeren, skal betale udgifterne i overensstemmelse med reglerne i § 44. Med hensyn til subsidiær hæftelse og forældelse henvises til bemærkningerne ovenfor til § 47 f.

Med bestemmelsen i stk. 2 gennemføres direktivets artikel 8, stk. 2, om krav om sikkerhedsstillelse for omkostningerne til afværgelse af en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade.

Med bestemmelsen gives miljøministeren således hjemmel til at udstede regler om, at den ansvarlige for driften skal stille sikkerhed over for kommunalbestyrelsen eller miljøministeren for omkostningerne til bekæmpelses- og saneringsforanstaltninger.

Til § 47 h

Det følger af bestemmelsen, at miljøministeren i de tilfælde, hvor der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade, skal træffe udtrykkelig afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare for miljøskaade, som skal behandles efter miljøskaadeloven og hvem der er ansvarlig herfor. Hvis ikke der er tale om en miljøskaade, eller der ikke er en adressat for afgørelsen behandles sagen efter lovens øvrige regler og afgørelsen om, at der ikke foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade vil således ligge implicit i sagens videre behandling. Der gælder dog en undtagelse herfra for så vidt angår miljøskaader, der påvirker eller kan forventes at påvirke et andet EU-land, se herom den foreslåede § 47 i.

Miljøministerens afgørelse kan påklages til miljøklagenævnet i medfør af § 51. Miljøministerens beføjelser efter bestemmelsen forventes delegeret til de statslige miljøcentre under Miljøministeriet.

Med bestemmelsen i stk. 2 fastlægges, at der ikke kan træffes afgørelse efter stk. 1, såfremt den ansvarlige for driften kan godtgøre, at miljøskaaden eller den overhængende fare er forvoldt under de nærmere angivet omstændigheder i § 47 d. Der henvises til bemærkningerne til § 47 d ovenfor. Det foreslås med bestemmelsen i stk. 5, at miljøministeren får bemyndigelse til at udstede en bekendtgørelse om de nærmere regler for offentliggørelsen af afgørelser om miljøskaader eller overhængende fare herfor.

Vedrørende udskydelse af klageadgangen som foreslået i stk. 7 henvises til bemærkningerne ovenfor til § 1, nr. 6 (forslag til ny § 73 h, stk. 2, i miljøbeskyttelsesloven).

Til § 47 i

Bestemmelsen har til formål at gennemføre dele af miljøansvarsdirektivets artikel 15 om samarbejde mellem medlemsstaterne. Det følger af artikel 15, at i tilfælde af en miljøskaade, der påvirker eller kan forventes at påvirke andre medlemsstater, påhviler det den medlemsstat, på hvis område skaden har sit udspring, at give tilstrækkelig information herom til de potentielt berørte medlemsstater.

Med henblik på at sikre, at de relevante oplysninger om, at der er sket en skade, og om skadens karakter m.v. tilgår miljøministeren, følger det af bestemmelsen, at den kompetente myndighed skal træffe afgørelse om, at der foreligger en miljøskaade i de tilfælde, hvor miljøskaaden påvirker eller kan forventes at påvirke et andet land. Dette gælder i de situationer, hvor der efter lovforslagets almindelige ordning ikke ville blive truffet en beslutning herom, dvs. hvor der ikke er en ansvarlig for miljøskaaden, eller der foreligger forhold som nævnt i § 47 d, stk. 1, nr. 1-3, og sagen dermed ikke skal behandles efter miljøskaadeloven. Bestemmelsen gælder kun i de tilfælde, hvor der foreligger en miljøskaade og ikke blot en overhængende fare herfor.

Det forudsættes, at miljøministeren underretter det pågældende EU-land.

Til § 47 j

Forslaget skal sikre, at sagsbehandlingen ikke unødigt forsinkes som følge af en opdeling af sagsbehandlingen i to delafgørelser. Det foreslås, at afgørelse om, at der foreligger en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade først skal kunne påklages som led i en klage over et påbud efter miljøskaadeloven. Hermed sikres, at miljøcenteret ikke skal afvente resultatet af en klagesagsbehandling, førend sagen tages op til behandling efter miljøskaadeloven. Det fastsættes

samtidig, at klagefristen løber i samme tidsrum som klagen over afgørelsen efter miljøskadeloven, og at klagen skal indgives til miljøcenteret.

Til § 47 k

Bestemmelsen gennemfører direktivets artikel 12, stk. 1, om anmodning om foranstaltninger. Når miljøministeren modtager en anmodning fra klageberettigede efter § 52, har ministeren pligt til at træffe afgørelse om, hvorvidt der er tale om en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven og hvem der er ansvarlig herfor, jf. dog neden for.

Anmodning til miljøministeren om at træffe afgørelse om, hvorvidt en tilførsel eller påvirkning eller en overhængende fare for tilførsel eller påvirkning udgør en miljøskade skal være ledsaget af relevante oplysninger om påvirkningen eller faren herfor, jf. stk. 2.

Er anmodningen ikke ledsaget af relevante oplysninger, har ministeren ikke pligt til at træffe afgørelse.

Kravet om, at en anmodning efter § 47 k skal ledsages af oplysninger, skal sikre, at ministeren ikke skal behandle uforholdsmæssigt mange anmodninger, herunder grundløse anmodninger. Selv om en anmodning ikke er underbygget, kan det (efter miljøministerens skøn) dog være relevant at føre tilsyn for at sikre, at der ikke sker eller er sket en miljøskade eller for at vurdere, om der er tale om en overhængende fare herfor.

Afgørelse om, at der ikke foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven samt om at anmodningen ikke er ledsaget af tilstrækkelig relevante oplysninger, kan påklages til Miljøklagenævnet.

Bestemmelserne i §§ 47 h-47 j finder også anvendelse i disse sager.

Miljøministerens beføjelser efter bestemmelsen forventes delegeret til de statslige miljøcentre under Miljøministeriet.

Til nr. 12

Det foreslås, at såvel landsdækkende som lokale foreninger og organisationer kan meddele miljøministeren, at de ønsker underretning om afgørelser efter kapitel 14 a om miljøskade.

Til nr. 13

Det foreslås, at klage over afgørelser vedrørende miljøskade skal indgives til miljøministeren i lighed med klage over andre afgørelser efter havmiljøloven.

Til nr. 14 og 15

Afgørelser efter kapitel 14 a om miljøskade skal kunne påklages til Miljøklagenævnet.

Til nr. 16

Afgørelser truffet efter kapitel 14 a om miljøskade kan påklages af den kreds af personer, organisationer eller myndigheder, som er omfattet af havmiljølovens § 52.

Til nr. 17-19

De foreslåede ændringer af § 59 fastsætter straf for overtrædelse af den foreslåede afværgebestemmelse i § 41 b, af de foreslåede påbudsbestemmelser i § 34 a, stk. 2 og 3, og § 41 d samt af den foreslåede bestemmelse om adgang til at tilbageholde et skib i § 41 e, stk. 2 og 3.

Til nr. 20.

Der foreslås hjemmel til at kunne fastsætte straf for overtrædelse af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 34 a, stk. 3, jf. ovenfor under nr. 4.

Til nr. 21.

Der foreslås hjemmel til at kunne fastsætte straf for overtrædelse af regler udstedt i medfør af den foreslåede § 47 g, stk. 2, jf. bemærkningerne hertil ovenfor under nr. 8.

Til nr. 22

Der er tale om en lovteknisk konsekvens af, at § 38 ophæves, jf. bemærkningerne til nr. 5-7 ovenfor.

Miljøstyrelsen
Organisation og Jura
Strandgade 29
1401 Kbh. K

mst@mst.dk

Skanderborg, den 5. februar 2008/sv

Implementering af Miljøansvarsdirektivet, jeres j.nr. 146-00128

Dansk Vand- og Spildevandsforening, DANVA, takker for tilsendelsen af det omfattende høringsmateriale. Lad os også indledningsvis udtrykke vores glæde over afholdelsen af informationsmødet 25.01.2008.

Foreningen har nærlæst Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementeringsloven), mens vi ikke har forhold os til Miljøskadeloven. Det skal fremhæves, at vi finder lovbemærkningerne og loven langt mere tilgængelig end udkastet ultimo 2006. Lovarbejdet fremstår gennembearbejdet og dermed gennemtænkt – tilmed at der sket processuelle forenklinger, som alle parter vil have glæde af.

Grundet tidsnød hos DANVA vil det nærværende høringssvar være kortfattet.

Generelle bemærkninger

Det er vigtigt for foreningen at understrege, at vi er meget tilfredse med den foreslåede implementering, som betyder, at tilladelser (eksempelvis til vandindvinding og udledning af spildevand fra kloakforsyninger) har betydning for vurdering af miljøskadeansvaret. Vi støtter således, at der er tale om culpa med omvendt bevisbyrde frem for ubetinget ansvar, jf. MBL §73d og VFL §68d.

Som DANVA nævnte i sit høringssvar dateret 14.12.2006, er foreningen ikke generel modstander af introduktionen af et producentansvar, som indebærer, at producenten er

DANVA

Dansk Vand- og
Spildevandstørelse

ubetinget ansvarlig, når forbrugeren af produktet kan bevise, at anvendelsen af produktet er sket efter forskrifterne. Dette vil forbrugerne hos de almene vandforsyninger have interesse i, når emnet er pesticider og biocider anvendt i erhvervsmæssigt og offentligt øjemed. Vi mener, at det er en korrekt fordeling af ansvar og risiko.

Vi er meget tilfredse med, at hvis spildevandsslam fra kloakforsyninger anvendes til jordbrugsformål – så skal situationen ikke vurderes på samme vis som ved anvendelse af pesticider og biocider. Foreningen bifalder således, at der er lavet en særlig national regulering for dette emne, hvilket Miljøansvarsdirektivet muliggør.

Naturligvis skal kloakforsyningerne – der i øvrigt er et forbrugerfinansieret hvile-i-sig-selv-foretagende - levere et slam-produkt, som honorerer de af myndighederne opsatte krav. Vi bifalder endvidere stærkt, at netop kloakforsyningerne som slam-producent ikke skal ifalde et ubetinget ansvar for udviklingsskader, jf. MBL §73b.

Specifikke bemærkninger

MBL §73d samt Miljøskadebegrebets omtale i Miljøskadeloven

Det er efter DANVA's opfattelse i disse klima-diskussionstider relevant at omtale overløb fra afløbssystemer eksplicit i lovbemærkningerne.

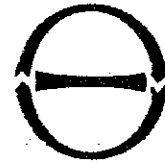
Disse hændelser er reguleret i henhold til Bek. om spildevandstilladelser m.v. efter MBL kap. 3 og 4. Vandsektoren arbejder ihærdigt på at tilpasse dimensioneringen til den forventede øgede mængde regnskab, som afløbssystemet skal håndtere – men overløb sker og til også ske i fremtiden.

Vi anskuer umiddelbart disse hændelser for at være omfattet af culpa-med-omvendt-bevisbyrde-betragtningen.

VFL §67

Overveje omformulering. Der er lavet så mange indskudte bisætninger – at det kan være vanskeligt at vurdere omfanget af påbudsreglen (oplysninger).

Se venligst vort høringssvar fra december 2006. Rækkevidden af §67 har ikke været så omfattende som MBL §72. Vi plæderer for, at der skal skelnes mellem de oplysninger som angår miljøskadesituationer – og de øvrige.

DANVA

Dansk Vand- og
Spildevandsforening.

Vi har også bemærket med tilfredshed, at proportionalitetsprincippet er angivet som retningsvisende for myndigheden ift. indhentelse af oplysninger i miljøskadesituationerne.

VLF §68a

Der kunne overvejes at give nogle eksempler på "andre erhvervsmæssige aktiviteter". Måske boringsarbejde og andet anlægsarbejde, som fordrer tilladelser efter VFL.

VFL §68e

Muligvis skal referencen være §68d.

VFL §68f

If. lovbemærkningerne er det værd at overveje, om det bør understreges, at bestemmelsen blot angår underretningsforpligtigheden. De danske eller udenlandske myndigheder kan ikke efterfølgende - på et offentligretligt grundlag - gøre en "ikke-ansvarlig" jf. §68d smh. §68e ansvarlig for en miljøskade i udlandet. Dermed er der dog ikke taget stilling til evt. sager med afsæt i privatretlig regulering.

Dette er et emne, som kunne have relevans i de øvrige sektorlove.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Vingsted, den 6. februar 2008

Bemærkninger vedrørende Miljøansvarsloven, jf. J.nr. 146-00128

Danmarks Sportsfiskerforbund har modtaget ovennævnte lovforslag i høring. Efter forbundets opfattelse er lovforslaget i den foreliggende udformning væsentlig mere overskueligt end de forslag, der blev fremlagt i høring i november 2006.

Der er dog stadig uklarheder i lovforslagene, som forbundet i det følgende tillader sig at påpege.

1. Det fremgår af både læsevejledningen, som er medsendt udkastet til loven, jf. § 5, stk. 1, samt bemærkningerne til lovtæksten, jf. 1.2.1, 1.3.5, at miljøansvaret udelukkende omfatter miljøskader eller fare for miljøskader ved erhvervsmæssige aktiviteter, uanset om disse er private eller offentlige. I bemærkninger til de enkelte paragraffer til lovforslaget, jf. bemærkningerne til § 5, fremgår det, "at aktiviteter i forbindelse med det offentliges serviceydelser til befolkningen antages at være omfattet."

Efter forbundets opfattelse bør det præciseres, at eksempelvis forurenende pulsudledninger af urensede spildevand fra renseanlæg og overfaldsbygværker ved udledninger fra befæstede arealer til overfladevand, forårsaget af ekstraordinært voldsomt regnskyl og lignende, er omfattet af bestemmelserne, på samme måde som det er præciseret, at udslip fra gylletanke og tilledninger af store mængder forurenende stoffer via rensningsanlæg uden tilstrækkelig kapacitet til overfladevand er nævnt specifikt som væren omfattet.

2. Det fremgår flere steder i materialet, at vurderingen af, hvorvidt der er tale om en betydelig miljøskade skal vurderes på baggrund af miljøtilstanden på skadestidspunktet og/eller i relation til habitatdirektivets bestemmelser om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter i bilag II og IV og vandrammedirektivets miljømål om god økologisk tilstand, herunder de biologiske parametre. Da det endvidere fremgår, at invasive arter vil kunne omfattes af begrebet miljøskade, vil det, efter forbundets opfattelse, også være naturligt at begrebet "faunaforurening" i form af eksempelvis udslip af opdrætsfisk fra ferskvandsdambrug og havbrug omfattes af lovens miljøskadebegreb. Dette ses imidlertid ikke umiddelbart af det foreliggende lovmateriale.

3. Det bør ligeledes fremgå mere præcist, hvilke forholdsregler, der i givet fald skal iværksættes til begrænsning af miljøskaden samt til genopretning af den, hvis miljøskaden er forårsaget som følge af en ufravigelig forskrift og direktivets

ubetingede ansvarsbestemmelse dermed lempes med de konsekvenser for miljøet, dette måtte indebærer, jf. bemærkningerne til § 38 d.

4. I bemærkningerne til § 7, stk. 2 i miljøskadeloven redegøres der grundigt og fyldestgørende for definitionen af miljøskadebegrebet for arter og naturtyper i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 2-4 – altså også miljøskadedefinition i relation til habitatdirektivets undtagelsesbestemmelse i artikel 6, stk. 4.

Tilsvarende gør sig i det store og hele også gældende for så vidt angår definition af miljøskader i relation til Vandrammedirektivets miljømål, jf. bemærkningerne til § 8. Det er derfor betænkeligt og efter forbundets opfattelse utilstrækkeligt alene at anvende det danske faunaindeks som målestok for, hvordan en miljøskade på overfladevand, idet faunaindeksets kvalitetsparameter udelukkende er baseret på smådyrsfaunaen og således ikke inddrager de kemisk-fysiske forhold, fiskebestandenes forhold mv. sådan, som det kræves i Vandrammedirektivet.

Det er derfor ligeledes betænkeligt, at bemærkningerne til bestemmelsen som udgangspunkt foruddiskonterer med, at den danske faunaklasse 5 vil være identisk med det kvalitetsmål for god økologisk tilstand for overfladevand, der fremkommer gennem fællesskabets interkalibreringsproces og faunaklasse 4 vil være i overensstemmelse med "moderat tilstand", jf. direktivet.

Forbundet er enig i ministeriets betragtninger over, at en betydelig miljøskade sagtens kan være indtrådt, selv om et overfladevandområde, trods miljøskaden, kvalitetsmæssigt fastholder målsætningsklassen, når miljøskaden medfører, at vandområdet "flytter" sig fra toppen af målsætningsklassen til bunden af samme målsætningsklasse.

Derimod opfatter forbundet det som direktivstridigt, hvis en miljøskade ikke betegnes som betydelig, når den medfører, at et vandområde rykker fra bunden af eksempelvis "god økologisk tilstand" (faunaklasse 5) ned til toppen af "moderat tilstand" (faunaklasse 4), jf. bemærkningerne til § 8, – med mindre da, at andre (vandløbsmyndigheden) påtager sig ansvaret for at føre vandkvaliteten tilbage til "god økologisk tilstand", som er vandrammedirektivets bindende miljømål i 2015.

Afslutningsvist skal forbundet opfordre til, at bemærkningerne til § 8 suppleres med betragtninger omkring vandrammedirektivets undtagelsesbestemmelser i relation til miljøskader på overfladevand i lighed med betragtningerne i bemærkningerne til § 7 for så vidt angår habitatdirektivets undtagelsesbestemmelser.

Med venlig hilsen

Danmarks Sportsfiskerforbund .

Jens K. Thygesen
Miljøkonsulent

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K.

Den 5. februar 2008
Sagsnr.: 10634
Ref.: /catt
Tlf.: 33922089
E-mail: catt@fvm.dk

Høring af forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet) og lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøskadeloven)

Fødevarerministeriet har modtaget Miljøministeriets høringsbrev af 10. januar 2008 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet) og lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøskadeloven) og har følgende bemærkninger til udkastet til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet):

Der foreslås som § 13 en ændring til fiskeriloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 372 af 26. april 2006, som senest ændret ved lov nr. 317 af 31. marts 2007. Fødevarerministeriet skal anmode om, at der i lovtæksten samt i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i stedet for ordet "*fiskerilov*" skrives "*lov om fiskeri og fiskeopdræt*".

Fødevarerministeriet skal desuden bemærke, at det bør overvejes, om der i lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet) kan opstilles klarere kriterier for, hvornår der er tale om en "udtrykkelig tilladelse" og hvornår der er tale om en "ufravigelig forskrift", frem for at dette først afklares efterfølgende i forbindelse med de enkelte sager.

Afslutningsvis skal Fødevarerministeriet bemærke, at det overordnet set finder, at udkastet til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet) griber ind i større lovområder på tværs af ministerområder og samtidig flytter fokus på flere områder og skærper produktansvar i retning af producent/importørledet. Det er derfor vigtigt at sikre, at der indenfor de forskellige brancheområder, der er omfattet af loven, tilgås importørledet relevant information direkte til de berørte branchemedlemmer, således at dette øger sandsynligheden for, at importørledet sikrer sig enten forsikringsmæssigt eller kontraktligt og dermed er i stand til at løfte en eventuel økonomisk byrde pålagt via loven.

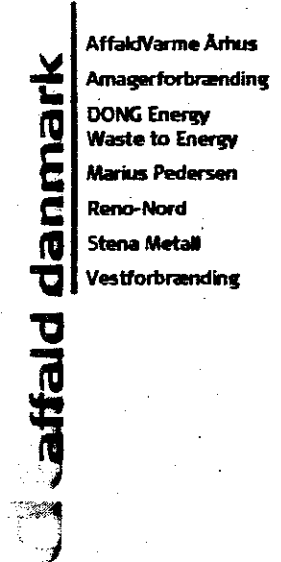
Fødevareministeriet har ingen bemærkninger til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøskadeloven).

Med venlig hilsen

Cathie Tité

16. januar 2008
J. nr. 305-01

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Vedrørende høring af miljøansvarslov m.v.

affald danmark skal takke for modtagelsen af ovennævnte høring af 2 reviderede lovforslag, som tidligere har været i høring.

Direktivets og lovens definitioner af miljøskade giver rige muligheder for fortolkninger. *affald danmark* noterer sig, at Miljøstyrelsen med de reviderede lovforslag gennem læsevejledning og eksempler på miljøskader forsøger at præcisere dette begreb. Der er på trods heraf stadig så rige fortolkningsmuligheder, at det kan være vanskeligt at finde forsikringsselskaber, der vil forsikre for miljøskader. Hvis der kan findes forsikringsselskaber, der vil forsikre for miljøskader, vil forsikringen ganske givet blive uforholdsmæssigt dyrt. Det foreslås, at det inden lovens ikrafttræden vurderes, hvor store miljøskader der kan blive tale om, og hvor ofte sådanne miljøskader kan forekomme for at forbedre mulighederne for at tegne forsikring for miljøskader.

Denne usikkerhed berører både de af *affald danmark*s medlemsvirksomheder, der driver affaldsbehandlings i form af sorteringsanlæg, genanvendelsesanlæg og forbrændingsanlæg såvel som de virksomheder, der producerer affald, der genanvendes.

Endvidere berøres genanvendelsen af affald af ansvar for udviklingsskader.

affald danmark har noteret sig, at producent eller importøren af affaldsstoffer, der anvendes til jordbrugsformål ikke er ansvarlig for udviklingsskader.

For affald, der genanvendes til ikke jordbrugsmæssige formål er producenten ikke ansvarlig for udviklingsskader. *affald danmark* forstår forslaget til nye regler på den måde, at bygherren er ansvarlig for genanvendelse af affald til ikke-jordbrugsformål.

Miljøstyrelsen begrundede på dialogmødet den 25. januar 2008 denne regel med, at der ikke var tale om en ny regel. Jordforureningsloven indeholder i dag ifølge styrelsen en sådan bestemmelse. *affald danmark* er ikke enig med Miljøstyrelsen og anser sådan fortolkning af jordforureningsloven for alt for vidtgående.

Opretholdes bestemmelsen kan det for vidtrækkende konsekvenser for genanvendelsen en række affaldstyper som f. eks. bygge- og anlægsaffald, slagge

affald danmark
Vesterbrogade 74, 3.
1620 København V

T 32 96 04 30
F 32 96 04 31
E ad@affalddanmark.dk
W www.affalddanmark.dk

fra affaldsforbrændingsanlæg og restprodukter fra kulfyrede kraftværker som bundaske og flyveaske. Affald, der tilsammen udgør en meget stor del af genanvendelsen i Danmark.

Opretholdelsen af reglen vil efter *affald danmark*s opfattelse betyde, at det kan blive overordentlig vanskeligt at finde bygherrer, der vil anvende genanvendelige materialer med den konsekvens, at genanvendelsen falder betragteligt.

Med venlig hilsen

På vegne af *affald danmark*, RGS 90 A/S og Kommunekemi A/S

Leif Mortensen

Til Miljøstyrelsen

Sendt pr. mail til mst@mst.dk

29. januar 2008

Finansrådets bemærkninger til udkast til miljøskadeloven og lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om forurennet jord, lov om naturbeskyttelse og forskellige andre love

Finansrådet takker for det fremsendte 2. reviderede udkast til miljøskadeloven og lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om forurennet jord, lov om naturbeskyttelse og forskellige andre love og for muligheden for at fremkomme med bemærkninger hertil.

Miljøskadeloven

Finansrådet har ingen bemærkninger til udkast til miljøskadeloven.

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om forurennet jord, lov om naturbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet)

Pkt. 2.5 i de almindelige bemærkninger (finansiel sikkerhedsstillelse)

Ifølge bemærkningerne til udkastet stiller miljøansvarsdirektivet krav om, at medlemsstaterne skal "anspore" aktørerne på markedet for *finansiel sikkerhed* til at udvikle løsninger, så erhvervsvirksomhederne kan forsikre sig eller på anden måde ved bankgaranti eller pulje- og fondsordninger få afdækket det skadesansvar og de betalingsforpligtelser, som følger af direktivets regler.

Som også anført i Finansrådets høringssvar af 15. december 2006 finder Finansrådet generelt ikke, at det er hensigtsmæssigt at afdække skadesansvar ved bankgaranti. Sådan et ansvar afdækkes bedst af en forsikring, og Finansrådet forventer således, at finansiel sikkerhedsstillelse fuldt ud vil blive tilgængelig via miljøforsikringer.

Med venlig hilsen

Louise Kleiner
Direkte 33701059
@finansraadet.dk

Frederiksberg, den 5. februar 2008

Høring af forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love og Lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader – J.nr. 146-00128

Vi takker for modtagelsen af ovennævnte lovforslag, som vi har studeret med interesse. På baggrund af branchens specifikke interesser, er vore kommentarer specielt knyttet til forslaget til ændringer i lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love.

Vi kan med beklagelse notere os, at man har valgt at fastholde producentens / importørens ubetingede ansvar for udviklingsskader, som følge af anvendelsen af pesticider, biocider m.v.

Som begrundelse anføres dels, at det er i overensstemmelse med regeringspolitik på området og dels, at en lempelse af det ubetingede ansvar tillige ville være en lempelse af gældende dansk ret, idet den eksisterende jordforureningslov ikke indeholder en undtagelse af ansvar for udviklingsskader som følger af udtrykkelige tilladte aktiviteter.

Direktivets artikel 8, stk. 4b) giver mulighed for at undtage producenten / importøren for det økonomiske ansvar ved genoprettelse, hvis det kan påvises, at den pågældende aktivitet (anvendelse af produktet) ikke ansås for at ville forårsage miljøskader ifølge den videnskabelige og tekniske viden på tidspunktet for anvendelsen.

Plantebeskyttelsesmidler må i Danmark kun sælges og anvendes, når de er godkendt af Miljøstyrelsen jf. Lov om kemiske stoffer og produkter.

Godkendelse sker kun, hvis en forudgående risikovurdering, baseret på omfattende videnskabelige og tekniske undersøgelser, viser, at de ikke udgør en uacceptabel risiko for sundhed og miljø.

Endvidere indeholder godkendelsen udtrykkelige betingelser for anvendelsen i form af maksimal dosering pr. ha, afstandskrav til vandløb, afgrænsning til navngivne afgrøder m.v. Hermed har myndighederne på forhånd godkendt de virkninger, som kan forekomme og sikret sig, at der ikke på tidspunktet for anvendelse kunne formodes at være uacceptable effekter.

Hermed er de betingelser, som direktivet opstiller for at kunne tillade en undtagelse af ansvar for udviklingsskader, opfyldt:

- at man har et fuldt videnskabeligt og teknisk overblik over produktets egenskaber og mulige effekter
- at der er tale om en tilladelse, som er udstedt i henhold til nationale bestemmelser, som gennemfører Fællesskabslovgivning nævnt i bilag III (direktiv 91/414/eøf)
- samt at der er tale om en udtrykkeligt godkendt aktivitet, da kun nationalt godkendte plantebeskyttelsesmidler må markedsføres og anvendes i Danmark og kun på de betingelser, som er anført i godkendelsen.

I direktivets præampel anføres endvidere i punkt 20 at, *"Det bør ikke kræves, at en operatør skal bære omkostningerne ved forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger, der træffes i henhold til dette direktiv i situationer, hvor den pågældende skade eller overhængende fare herfor skyldes begivenheder, som operatøren ikke er herre over.*

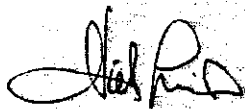
Medlemsstaterne kan tillade, at operatører, der ikke har handlet forsættligt eller uagtsomt, ikke skal bære omkostningerne ved afhjælpende foranstaltninger i situationer, hvor den pågældende skade skyldes emissioner eller begivenheder, der udtrykkeligt er godkendt, eller risikoen for skade ikke kunne være kendt, da begivenheden eller emissionen fandt sted."

Det argument, at der ville være tale om en lempelse af gældende ret i forhold til jordforureninger, imødegås af lovbemærkningerne pkt. 4.6, hvor det anføres, at lempelsen vedrørende aktiviteter som udtrykkeligt tilladt, ikke gælder for det ubetingede ansvar efter jordforureningsloven.

Der vil således ikke være tale om en lempelse i forhold til gældende ret, ved at undtage producenter / importører for ubetinget ansvar for udviklingsskader i miljøbeskyttelsesloven.

Med venlig hilsen

Dansk Planteværn

Niels Lindemark

Miljøstyrelsen
Organisation og Jura
Att.: Karen Aarøe
Strandgade 29
1401 København K
mail: mst@mst.dk

5. februar 2008:meh
meh@danskeerhverv.dk

**Forslag til ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om foruren-
net jord, lov om naturbeskyttelse og forskellige andre love
(Implementering af miljøansvarsdirektivet), og forslag til lov
om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader
(Miljøskade loven) - J. nr. 146-00128**

Dansk Erhverv har modtaget forslaget til ændring af miljømærkebekendtgørel-
sen. Forslaget giver anledning til følgende bemærkninger.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv er enig i, at det er vigtigt at værne om natur og miljø og at sik-
re gennemførelse af "forureneren betaler" princippet. En central
problemstilling i lovkomplekset er at få fastlagt, hvornår en hændelse har så
vidtrækkende konsekvenser for miljøet, at der er tale om en miljøskade. Den
foreslåede model, hvor kommunen skal indhente en bindende udtalelse fra
Miljøstyrelsen, inden der træffes endelig afgørelse i dette spørgsmål, er positiv.
Det vil sikre et ensartet niveau for afgørelser i hele landet.

Korrekt placering af ansvaret for en forurening er en forudsætning for gen-
nemførelse af "forureneren betaler" princippet. Det er vigtigt at fastholde de
beskrevne lempelser fra det ubetingede ansvar, som skal gælde hvis en virk-
somhed har overholdt givne tilladelser. Specielt i de sager, hvor der er et delt
ansvar imellem en producent og en bruger af et produkt, vil der fortsat kunne
opstå tvivl om, hvordan ansvaret for en opstået skade skal fordeles. Det er væ-
sentligt, at Miljøstyrelsen også her deltager aktivt i sagsbehandlingen.

Specifikke bemærkninger

Miljøskade

Beskrivelsen i forslaget af hvordan en miljøskade defineres er detaljeret og
fastslår, at der skal være tale om en alvorlig skade på et beskyttet naturområde,
forårsaget af erhvervsmæssig virksomhed. Det fastslås også at skaden skal væ-
re konkret og målelig. Det er positivt, at forslaget indeholder klare

retningslinier for vurdering af, hvornår en skade er så alvorlig, at den er en miljøskade. Det kan herved undgås at mindre uheld med begrænset skadevirkning for miljøet udløser større krav om genopretning af naturområder. Det fastslås også at genopretning af skader kun skal være til det niveau, som naturområdet befandt sig i på det tidspunkt da skaden skete. Det giver sikkerhed for, at der ikke udløses krav om genopretning til en tidligere formodet upåvirket tilstand.

Tidsmæssig afgrænsning

Det fastlægges i forslaget, at reglerne kun kommer til at gælde for hændelser, som indtræder efter de nye regler er trådt i kraft. Det er vigtigt af hensyn til virksomhedernes retssikkerhed, at der ikke indføres lovgivning med tilbagevirkende kraft. Dansk Erhverv støtter den klare tidsmæssige afgrænsning for brugen af de nye regler for miljøskader.

Sikkerhedsstillelse

Når der er indtruffet et uheld, som indebærer en overhængende fare for en miljøskade, skal den ansvarlige stille økonomisk sikkerhed for at udgifter til undersøgelser af skaden og den senere afhjælpning. Sikkerhedsstillelsen skal også dække de offentlige myndigheders udgifter til sagsbehandling. Der skal fastsættes nærmere regler for myndighedernes sagsbehandling, så det sikres, at omkostningerne er rimelige. Det er vigtigt, at den offentlige sektor har et tilstrækkelig beredskab, så skaderne på miljøet kan begrænses mest muligt ved et uheld. I forhold til transportsektoren er det vigtigt, at vejene er i god stand, så dårlig vedligeholdelsestilstand ikke er en medvirkende faktor ved ulykker, som kan få store konsekvenser.

Med venlig hilsen
Dansk Erhverv

Kim Munch Lendal
Direktør

Mette Herget
Miljøchef

Miljøstyrelsen
Organisation & Jura
Strandgade 29
1401 København K

mst@mst.dk

6. februar 2008

Implementering af miljøansvarsdirektivet

Det nye udkast til miljøskadelov og samlelov har endnu ikke været forelagt RenoSams bestyrelse. Med forbehold for politisk behandling har sekretariatet følgende bemærkninger.

Sekretariatet vurderer det positivt, at den fokus Miljøstyrelsen har lagt på implementeringen af en skærpelse af ansvarsreglerne har til hensigt at beskytte miljøet.

Sekretariatet mener, at genanvendelsen skal have til hovedformål at erstatte jomfruelige materialer således, at vi kan efterstræbe den samfundsmæssige bedst mulige ressourceudnyttelse. Samtidig er det afgørende, at genanvendelsen ikke vil medføre en uacceptabel spredning af miljøfremmede stoffer.

RenoSam vil til stadighed arbejde for den højest mulige grad af miljørigtig genanvendelse.

Sekretariatet finder det imidlertid uheldigt, at det ubetingede ansvar for udviklingsskader kan få den uheldige konsekvens, at genanvendelsen af restprodukter (slagge, lettere forurenede jord samt bygge- og anlægsaffald) kan blive vanskeliggjort.

Det skyldes, at anlægsejerne kan blive gjort erstatningsansvarlige for de upåregnelige skader, som fuldt lovlige aktiviteter eventuelt medfører i fremtiden. En yderligere risiko ved at håndtere affaldsprodukter kan hæmme afsætningen og medføre væsentlige stigninger i omkostningerne.

I sager, som hidrører en skade, som er forårsaget af ukendte stoffer i affaldet, hvortil der ikke eksisterer et krav om målinger, vil producenten have et ubetinget ansvar. Producenter af affaldsprodukter til genanvendelse kan derfor pålægges ubetinget ansvar for miljøskader og overhængende fare i op til 30 år efter produktets anvendelse.

Med hensyn til bygge- og anlægsaffald m.m. så oparbejdes der årligt 2,5 - 3 mio. ton brokker til bygge- og anlægsformål, som fortrænger en tilsvarende mængde jomfruelige materialer. Samtidig sikres genanvendelsen frem for at deponere materialerne.

RenoSam
Vesterbrogade 24, 2. tv.
1820 København V
Telefon: 4675 6651
renosam@renosam.dk
www.renosam.dk

CVR 1326 1679

Sekretariatet vurderer, at lovforslaget sandsynligvis vil begrænse genanvendelse og medføre øget behov for deponering i fremtiden. Dette vil igen få en væsentlig indvirkning på deponeringskapaciteten og udnyttelsen af jomfruelige materialer frem for affald.

Det må forventes, at aktørerne vil forsøge at afgrænse og afskære så store dele af det nye miljøansvar som muligt. Dette gælder i særlig grad private aktører, hvor det igennem selskabskonstruktioner, konkurser mv. vil være muligt at løbe fra et objektivt miljøansvar.

På den baggrund bør Miljøstyrelsen overveje, hvordan en eventuel yderligere liberalisering af det genanvendelige erhvervsaffald hænger sammen med de skærpede ansvarsregler.

I tilfælde af miljøskade vil det ikke være usandsynligt, at de private aktører går konkurs. De miljøskader, der skal genoprettes, vil i så fald skulle finansieres af det offentlige (kommunerne og/eller staten).

Det må overvejes, om det er særligt hensigtsmæssigt, at afskære det offentlige for at udføre opgaverne, når risikoen for miljøskade med stor sandsynlighed vil skulle afdækkes af netop det offentlige.

Betænkeligt at forvaltningsretlige blandes med erstatningsret

Forslag til miljøskadeloven er efter sekretariatets opfattelse udtryk for en uheldig sammenblanding af to retlige tankesæt, som ikke bør sammenblandes.

Der vil med sammenblandingen opstå uklarhed med hensyn til,

- om det er den forvaltningsretlige eller/og
- den privatretlige (erstatningsretlige) logik, der skal anvendes.

I dette spændingsfelt er det ligeledes sekretariatets opfattelse, at forvaltningsmyndighederne vil komme til kort med hensyn til egnethed.

Der kan godt være erstatningsregler i en offentligretlig lovgivning, hvis der er tale om erstatningsregler, der fastlægger, hvem der skal dække omkostningerne og eventuelle tab. Derfor vil en korrekt anvendelse af de omkostningsfordelingsprincipper, der er fastlagt i direktivets artikel 8 og 9, godt kunne indgå som erstatningsregler, som er indføjet i miljølovene.

Det er derimod uheldigt, når

- afgrænsningen af adressaterne – de ansvarlige
- fastlæggelsen/afgrænsningen af de offentligretlige handleforpligtelser og
- myndighedskompetencerne og lovenes anvendelsesområder – konkret afgrænsningen mellem de gældende miljølove og miljøskadeloven

baseres på erstatningsretlige betragtninger om forsvarlighed (culpa), bevisbyrderegler, primært og subsidiært ansvarlige personer, udviklingskader mv.

Uoverskuelighed på grund af mange parallelle bestemmelser

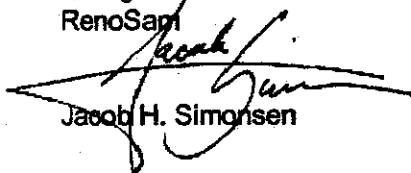
Et andet problem med de foreliggende lovforslag er de mange parallelle påbudskompetencer, som gør det næsten umuligt at orientere sig i reglerne.

Sekretariatet vurderer endvidere, at det er vanskeligt at orientere sig i reglerne og administrere disse korrekt.

Sekretariatet deler professor Ellen Magrethe Basses, professor Peter Pagh samt advokat Mogens Moes synspunkt om, at man i høj grad må betvivle, at det bliver muligt at tegne forsikringer for ansvar baseret på de nye regler, ligesom der vil kunne opstå problemer i forhold til de eksisterende fonds- og forsikringsordninger.

Venlig hilsen

RenoSap

Jacob H. Simonsen

Christensen, Jeanette

Fra: Aarøe, Karen
Sendt: 6. februar 2008 14:31
Til: Prahl, Regitze; Christensen, Jeanette
Emne: Arealudviklingsselskabet I/S: Bemærkninger
docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK1049871>
SJ: -1

Fra: Jerup, Jette **På vegne af** MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 6. februar 2008 13:54
Til: Aarøe, Karen
Emne: VS: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet.

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

Fra: Jørgen Vesth-Hansen [<mailto:jvh@arealudvikling.dk>]
Sendt: 6. februar 2008 13:18
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet.

Miljøstyrelsen
Organisation & Jura
Att. Karen Aarøe

Der henvises til Deres brev af 10. Januar 2008 J.nr. 146-00128, hvori udsendes love til implementering af miljøansvarsdirektivet og Miljøskadeloven i høring.

Arealudviklingsselskabet I/S har gennemset det fremsendte materiale og løbende drøftet dets indhold med foreningen "Danske Havne".

Vores synspunkter vil være dækket ind af afgivet høringssvar fra "Danske Havne" som vi hermed bakker op omkring.

Med venlig hilsen

Jørgen Vesth-Hansen

Arealudviklingsselskabet I/S
Nordre Toldbod 7
P.O. Box 2083
DK-1013 København K

Telefon: +45 3376 9800
Direkte.: +45 3376 9903
Mobil....: +45 2080 9898

Fax.....: +45 3376 9916

jvh@arealudvikling.dk
www.arealudvikling.dk

Arealudviklingselskabet skal på et forretningsmæssigt grundlag forestå udviklingen af selskabets arealer i Ørestad og Københavns Havn samt forestå havnedriften i Københavns Havn. Du kan læse mere om selskabet på www.arealudvikling.dk.

- OFR – Oliebranchens Fællesrepræsentation
- BOA – Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening
- FDO – Foreningen Danske Olieberedskabslagre
- OM – Oliebranchens Miljøpulje

Miljøstyrelsen
Organisation og Jura
Strandgade 29
1401 København K

6. februar 2008

Høring af lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Oliebranchens Fællesrepræsentation takker for muligheden for at kommentere på det fremsendte udkast til forslag til lov til implementering af miljøansvarsdirektivet.

Vi skal indledningsvis takke for Miljøstyrelsens involvering af interessenterne i forberedelserne til lovforslaget, ligesom vi vil takke for muligheden for at deltage i arbejdet med de til loven tilknyttede vejledninger. Vejledningernes endelige udformning vil være afgørende for den praktiske implementering af det omfattende og meget komplekse lovforslag.

Vi skal ligeledes bemærke, at det heller ikke denne gang har været muligt indenfor den givne høringsperiode at foretage en fuldstændig gennemgang af de væsentlige og meget komplekse lovområder, der indgår i lovforslagene.

Vi henviser i øvrigt til vores høringssvar af 15. december 2006 vedrørende de tidligere udsendte lovforslag der fortsat er vores opfattelse i det omfang, lovforslaget ikke har imødekommet vores kommentarer. Kopi af høringssvaret er vedhæftet.

Konkrete kommentarer til de foreslåede ændringer i Miljøbeskyttelsesloven og Jordforureningsloven

Miljøbeskyttelsesloven

Mbl. § 71 Den foreslåede ændring ses ikke at være en følge af miljøansvarsdirektivet. Det bør fremgå klart af bemærkningerne til bestemmelsen.

Mbl. § 73a Lovbestemmelsen skal klart beskrive hvad konsekvensen er af, at der er tale om en sag omfattet af miljøskadeloven.

Mbl. § 73b stk. 4 Der gøres opmærksom på, at ansvaret for miljøskader, herunder de økonomiske konsekvenser kan være meget byrdefulde og, at det kan blive meget vanskeligt at tegne forsikring for denne type skader.

Det er derfor afgørende, at der i det pågældende vejledningsarbejde sikres en klar og entydig definition af de skader, der er omfattet af miljøskadeloven samt mere konkret hvorledes de skal genoprettes. Først herefter vil det efter vores vurdering være muligt at tegne forsikringer mod denne type skader.

Jordforureningsloven

Jfl. § 48 Det skal præciseres i bemærkningerne, at spild fra en villaolietank, der anvendes af private, ikke er omfattet af miljøskadeloven.

Teknik- og miljøchef
Michael Mücke Jensen
Tlf. direkte 3345 6514
Mobiltlf. 2042 2636
E-mail mmj@oliebranchen.dk

Landemærket 10, 5.
Postboks 120
1004 København K

Tlf. 3345 6510
Fax 3345 6511
www.oliebranchen.dk
CVR nr. 30 84 47 18

Miljøskadeloven

Lovbemærkningerne til §8. Det skal præciseres i lovbemærkningerne til §8 (nederst side 46 og øverst side 47), at der skal være tale om konstateret forurening af et magasin hvorfra, der kan indvindes vandmængder i størrelsesorden 3.000 m³ til drikkevandsformål, før der er tale om en miljøskade.

Med venlig hilsen

Michael Mücke Jensen

- OFR – Oliebranchens Fællesrepræsentation
- BOA – Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening
- FDO – Foreningen Danske Olieberedskabslagre
- OM – Oliebranchens Miljøpulje

Miljøstyrelsen
Organisation og Jura
Att.: Marianne Stage Elmvang
Strandgade 29
1401 København K

15. december 2006

Høring af implementering af miljøansvarsdirektivet – j. nr. 146-00003

Oliebranchens Fællesrepræsentation takker for muligheden for at kommentere på de fremsendte udkast til forslag til love til implementering af miljøansvarsdirektivet.

Oliebranchens Fællesrepræsentation skal anerkende det store arbejde, Miljøstyrelsen har gjort for at analysere og implementere et meget komplekst direktiv i dansk lovgivning. Vi vil samtidig takke for Miljøstyrelsens involvering af interessenterne i forberedelserne til lovforslaget, som vi finder velvalgt ud fra de forudsætninger, som arbejdet har været underlagt.

Generelle kommentarer

Vi er bekendt med at Dansk Industri har kommenteret lovforslagene til implementering af miljøansvarsdirektivet. Vi er enige med Dansk Industris synspunkter, og støtter deres kommentarer til den danske implementering af direktivet.

Det må være sigtet med de foreslåede ændringer, at der opnås en lovgivning der er uden dobbeltregulering, og som har til formål at styrke miljøbeskyttelsen, samtidig med at restsikkerheden sikres, er enkel, og har proportionalitet mellem mål og midler.

Vi er enige med Dansk Industri i, at forslagene som de foreligger ikke i tilstrækkeligt omfang tilgodeser disse hensyn. Vi ser derfor frem til, at den kommende politiske proces bidrager til, at disse hensyn tilgodeses i det videre lovarbejde.

Konkrete kommentarer til de foreslåede ændringer i Miljøbeskyttelsesloven og Jordforureningsloven

Det er vores vurdering, at Miljøstyrelsen fremstilling af gældende ret på en række områder er mere vidtgående end det der er belæg for i den hidtidige retspraksis. F.eks. anføres det i forhold til Miljøbeskyttelseslovens 72, at denne bestemmelse skulle give hjemmel til afværgepåbud, det mener vi ikke er korrekt.

§ 64e

Ansvar for affald syntes at være vidtgående end sædvanligt i dansk ret og restsikkerhedsmæssigt betænkeligt.

§ 64m

Det er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at bestemmelsen – ligesom øvrige påbudsbestemmelser – ikke kan påklages.

§ 64l og bemærkningerne til miljøskadeloven § 20 stk. 5

Der er ikke sammenhæng mellem lovparagraffen og bemærkningerne. Ifølge § 64l kan der ikke udstedes påbud efter den paragraf, hvis sagen er omfattet af miljøskadeloven,

Teknik- og miljøchef
Michael Mücke Jensen
Tlf. direkte 3345 6514
Mobiltlf. 2042 2636
E-mail mmi@oliebranchen.dk

Landemærket 10, 5.
Postboks 120
1004 København K

Tlf. 3345 6510
Fax 3345 6511
www.oliebranchen.dk
CVR nr. 30 84 47 18

men alligevel anføres det i bemærkningerne til § 20 st. 5, at jordforurening vil blive reguleret efter Jordforureningslovens overførte bestemmelser dvs. § 64l.

§ 64s

Der syntes ikke at være taget stilling til forholdet mellem "miljøskadeloven" og påbud efter den foreslåede § 64s i tilfælde, hvor forureningen opstår på en ejendom med blandet erhverv og bolig, hvor boligdelen er arealmæssigt størst. Efter Jordforureningslovens § 48 er der objektivt ansvar for en sådan forurening og pligt for ejeren til at være forsikringsdækket for opfyldelse af påbud. Det vil sige at hele forureningen er omfattet af forsikringsdækningen, uagtet at en del af aktiviteten på ejendommen er erhverv. Det fremgår af lovbemærkningerne til § 64s, at det ikke er hensigten at ændre på de nugældende bestemmelser i Jordforureningslovens § 48. Det bør derfor præciseres, evt. ved at § 64s formuleres analogt til § 64l, at påbud ikke kan udstedes efter § 64s, hvis forureningen er omfattet af § 64h.

Henvisningen i § 64s til stk. 4 til § 64n giver ingen mening, da påbudskriteriet efter § 64s er konstateringstidspunktet. Der kan være flere ejere af tanken på konstateringstidspunktet, men det har ingen sammenhæng med, om disse ejere også var ejere da forureningen opstod.

Vi stiller gerne vores viden og erfaring med de nugældende bestemmelser for objektivt ansvar til rådighed for en nærmere gennemgang af lovforslagene.

Med venlig hilsen

Michael Mücke Jensen

Vedr. høring af lovforslag til implementering af EU's miljøansvarsdirektiv

HTS har den 10. januar 2008 modtaget udkast til de lovforslag, som skal implementere EUs miljøansvarsdirektiv.

Generelle bemærkninger

HTS er enig i direktivets grundlæggende princip om, at det er forurenerens, som skal betale, således at det er den, der er ansvarlig for erhvervsmæssige aktiviteter, som indebærer risiko for natur og miljø, som har ansvaret for følger af alvorligere skader på natur og miljø.

HTS finder overordnet set, at den danske implementering er i overensstemmelse med direktivet og således ikke umiddelbart har nogen konkurrenceforvridende effekt. Det er positivt, at der søges skabt en mere ensartet europæisk lovgivning. Derfor er det vigtigt, at Miljøstyrelsen i forbindelse med sin implementering orienterer sig mod de øvrige medlemsstaters implementering og tilretter sin lovgivning hertil.

HTS finder, at det er hensigtsmæssigt, at reglerne kun finder anvendelse, når der er tale om en betydelig negativ virkning af en given forurening. En inddragelse af alle selv mindre forureninger ville medføre store administrative byrder for både virksomheder og myndigheder, og således ikke ville stå i forhold til de miljømæssige effekter en sådan ville afstedkomme.

HTS finder i tilknytning hertil, at der bør udarbejdes nogle klare kriterier for, hvad der kan betragtes som en væsentlig forurening og at disse bliver udarbejdet i overensstemmelse med de øvrige medlemsstaters.

Om producentansvaret

Det er positivt, at ansvaret ikke i alle tilfælde og fuldt ud påhviler den virksomhed, der udfører erhvervsaktiviteten. Det er oplagt, at såfremt der f.eks. anvendes et produkt som er miljøskadeligt og erhvervsvirksomheden ikke kender dertil eller burde kende dertil, heller ikke nødvendigvis skal, bliver stillet til ansvar for konsekvenserne af brugen.

Det er vigtigt, at der udarbejdes nogle klare retningslinjer for, hvornår en virksomhed ifalder et ansvar og hvornår den ikke gør. Det er ikke hensigtsmæssigt, hvis der ved en forureningssag opstår tvivl om hvem den ansvarlige forurener er, idet det vil kunne medføre stor usikkerhed for den virksomhed, som udfører erhvervsaktiviteten.

Deri ligger også, at kommunerne og miljøcentrene så hurtigt som muligt skal placere ansvaret for en forurening, men naturligvis under samtidigt hensyn til, at der foretages et seriøst arbejde med at finde frem til den rigtige skadevolder.

Reglerne om et ubetinget ansvar vil i visse tilfælde forekomme urimeligt. Heri ligger, at den udførende erhvervsaktive virksomhed, uanset at denne har overholdt alle forsvarlighedskrav, alligevel ifalder et ansvar, såfremt der forekommer et hændeligt uheld. Det kan f.eks. være havnevirksomheden, der taber en container med giftigt indhold i havnen i forbindelse med losning eller lastning. Selv om virksomheden ikke har noget med containerens indhold at gøre, vil den blive ansvarlig for de potentielt meget store omkostninger en oprensning vil medføre.

Problemet herved er, at flere virksomheder formentlig vil undlade at påtage sig arbejdsopgaver, som indebærer risici for forurening. Konsekvensen er, at det kan skabe flaskehalse, og dermed en voldsom fordyrelse af visse service og produktionsprocesser.

Det er dog positivt, at forslaget trods alt indeholder muligheden for lempelser i forhold til det ubetingede ansvar i tilfælde hvor årsagen til forureningen har været ufravigelige forskrifter fastsat af en offentlig myndighed, at det har været tredjemands ansvar eller at forureningen er forårsaget af en udtrykkelig tilladelse til en specifik aktivitet.

HTS finder det oplagt, som også forslaget indebærer, at de aktører som har udvist uforsvarlig adfærd eller forsømmelser, også ifalder ansvaret for disse.

Om sagsgangen

HTS finder, at såfremt en kommune afgiver et undersøgelsespåbud bør det være således, at udgifterne til undersøgelsen ikke kommer til at påvirke en berørt virksomhed, såfremt undersøgelser viser, at den ikke har noget med forureningen at gøre.

Kommunerne skal således ikke påføre virksomhederne omkostninger til undersøgelser med mindre der en begrundet mistanke om, at virksomheden står bag forureningen. Et redskab hertil er, at der i lovgivningen kan stilles krav om refusion af virksomhedens udgifter, såfremt det efterfølgende viser sig, at den ikke har et ansvar for den undersøgte forurening.

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
mst@mst.dk

29. januar 2008
Sagsnr.: 254341

Høringssvar fra Dansk Byggeri på Miljøansvarsdirektivet

Dansk Byggeri har modtaget lovforslagene om implementering af miljøansvarsdirektivet i høring. I får her vores bemærkninger.

Vores bemærkninger er fokuseret på det ubetingede ansvar, der vil kunne gøres gældende ved miljøskader, forvoldt ved genanvendelse af restprodukter, herunder også ubetinget ansvar for udviklingsskader inden for en 30-årig periode.

Ubetinget ansvar ved udviklingsskader

I Dansk Byggeri stiller vi os bekymrede overfor, den betydning den danske implementeringsmodel for direktivet vil få for den fremtidige genanvendelse af bygge- og anlægsaffald. Vi forestiller os, at bygherrerne vil afstå fra at anvende de næsten virgine materialer såsom nedknust beton, tegl og mursten samt slagge, når bygherren med i købet får et 30-årigt ubetinget miljøansvar for udviklingsskader. I erstatning for de næsten virgine materialer, må det forventes, at bygherrerne vil anvende virgine materialer. Og dermed bliver der åbnet for tre nye problematikker:

1. Den flotte statistik for genanvendelse af bygge- og anlægsaffald vil ændre sig drastisk.
2. Der vil opstå et deponeringsproblem, når de næsten virgine materiale ikke bliver genanvendt, for så skal de jo deponeres.
3. Kan der overhovedet indvindes tilstrækkelige mængder af virgint materiale, når de næsten virgine materialer skal erstattes med virgine materialer?

I forbindelse med implementering af direktivet i dansk lov er der mulighed for at lempe (jvf. artikel 8, stk. 4b) for det ubetingede ansvar for udviklingsskader, dersom skadevolder kan dokumentere, at den skadevoldende aktivitet på det tidspunkt, hvor aktiviteten fandt sted, ikke ansås for at ville forårsage miljøskader ifølge den videnskabelige og tekniske viden. Dansk Byggeri opfordrer Miljøstyrelsen til, at benytte sig af denne lempelsesmulighed, således at en bygherre, der anvender de næsten virgine materialer undertages for det ubetingede ansvar for udviklingsskader. I praksis vil det betyde, at restprodukter fra bygge og anlæg anvendt til bygge- og anlægsprojekter skal indskrives i § 73 b stk. 3 i Miljøbeskyttelsesloven.

Dansk Byggeri har erfaret, at det er Miljøstyrelsens holdning, at byggeherreme allerede i dag er omfattet af et ansvar for udviklingsskader i jordforureningslov. Denne fortolkning er Dansk Byggeri ikke enige i. Vi vedlægger – som dokumentation for vores holdning – et notat om ansvar for udviklingsskader ved anvendelse af affaldsstoffer til ikke-jordbrugsmæssige formål udarbejdet af advokat (H), lic.jur. Mogens Moe. I notatet fremhæver Moe, at det er meget tvivlsomt, om nogen kan drages til ansvar efter jordforureningsloven 41 for en udviklingsskade. Dermed giver Moe ikke Miljøstyrelsen ret i deres påstand om, at begrebet udviklingsskader allerede er omfattet af jordforureningsloven.

Begrebet miljøskade

Det er Dansk Byggeris opfattelse, at begrebet miljøskade er uklart defineret, når det defineres som "betydelig negativ påvirkning". Dansk Byggeri vil fremhæve nødvendigheden af, at få begrebet præciseret således, at der ikke i sagsbehandlingen opstår unødigt mange tvivsspørgsmål. Der igen kan føre til, at en sag prøves som en miljøskadesag for blot at være på den sikre side. Dette vil betyde, at den aktuelle virksomhed vil blive påført store udgifter også selvom at det viser sig, at virksomheden ikke var skadevolder.

Sagsbehandling

Der er lagt op til, at skadevolder skal betale for sagsbehandlingen af en miljøskade, dvs. sagsbehandlingen i Miljøcentret. Her mener Dansk Byggeri, at Miljøstyrelsen går længere end direktivet lægger op til (jvf. artikel 8 stk. 1 og 2). I Dansk Byggeri stiller vi os tvivlende overfor, hvornår et miljøcenter kan stille et påbud om undersøgelse af en miljøskade. Er det først, når det pågældende miljøcenter er 100 pct. sikker på, at der er tale om en miljøskade samt, at den pågældende virksomhed er ansvarlig (Jvf. § 46 i Miljøskadeloven). Hvis ikke det er tilfældet, bør kravet om betaling af sagsbehandling være koblet sammen med, at der med sikkerhed er tale om en miljøskadesag, samt at den pågældende virksomhed er ansvarlig for det aktuelle miljøskade.

Forsikring

Ifølge direktivet er medlemsstaterne forpligtiget til at opfordre forsikringsbranchen til at udbyde forsikringer for miljøskader. Dansk Byggeri stiller sig tvivlende overfor, hvorvidt bygherrer – der på trods af det ubetingede objektive ansvar – fortsat vælger at anvende næsten virgine materialer, vil kunne tegne forsikring på alle de typer af opgaver, hvor de næsten virgine materialer er anvendt. Et "krav" om forsikring vil betyde, at de næsten virgine materialer kun vil blive anvendt på meget store projekter.

Med venlig hilsen
Dansk Byggeri

Mette Møller Nielsen

NOTAT
til
Dansk Byggeri
om ansvar for udviklingsskader
ved anvendelse af affaldsstoffer til ikke-jordbrugsmæssige formål

1. **PROBLEMSTILLINGEN**

I sine høringsudkast af januar 2008 til implementering af miljøansvarsdirektivet har Miljøstyrelsen anført, at der allerede er en regel om ansvar for udviklingsskader i jordforureningsloven. Altså at det ikke er noget nyt.

Selv har jeg under foredrag i DAKOFA en 25. januar 2008 vurderet dette udsagn som en efterrationalisering og en juridisk diskutabelt udvidende fortolkning af jordforureningsloven.

Der synes dog at være enighed om, at den, der bærer ansvaret for udviklingsskader ved anvendelse af affaldsstoffer i bygge- og anlægsarbejder, er bygherren, ikke producenten (leverandøren af f.eks. nedknust bygge- og anlægsaffald eller slagge).

Dansk Byggeri har bedt mig udbygge den analyse, jeg fremlagde på DAKOFA-mødet.

2. **BEGREBET "UDVIKLINGSSKADER"**

I miljøansvarsdirektivet art. 8, stk 4b, er udviklingsskader omtalt på følgende måde:

"en emission eller aktivitet eller enhver form for anvendelse af et produkt i forbindelse med en aktivitet, som operatøren kan påvise ikke anses for at ville forårsage miljøskader ifølge den videnskabelige og tekniske viden på det tidspunkt, hvor emissionen eller aktiviteten fandt sted."

Da man ikke hidtil har haft ansvar for udviklingsskader i miljøretten, volder det vanskeligheder at eksemplificere, hvad en operatør kan blive gjort ansvarlig for inden for de 30 år, der går, før ansvar efter miljøansvarsdirektivet/miljøskadeloven forældes.

Ordløden af art. 8, stk. 4b, er imidlertid ganske vidtrækkende og synes også at inkludere f. eks. situationer, hvor miljømyndighederne definerer en hidtil acceptabel tilstand som uacceptabel, f. eks. sænker grænseværdier eller fastsætter grænseværdier for hidtil upåagtede stoffer. Også omdefineringen pr. 2001 af slaggeanvendelse som bundsikring synes at være et eksempel. Før 2001 blev det ikke betragtet som forurening – men tværtimod som ønskelig genanvendelse – at slagge blev anvendt til bundsikring. Men nu kortlægges de samme ejendomme som forurenede, altså som ejendomme, der er skadet.

3. **MILJØSTYRELSENS FORTOLKNING AF JORDFORURENINGSLOVEN**

Miljøstyrelsen har – bl.a. i de almindelige bemærkninger til samleloven pkt. 4.6 og under informationsmøde 25. januar 2008 – givet udtryk for, at de gældende regler i jordforureningsloven ikke undtager for udviklingsskader. Synspunktet skal underbygge, at der ikke er noget nyt, der indføres med miljøskadeloven på de områder, hvor ministeriet ikke vil give undtagelse for udviklingsskader.

Som synspunktet er formuleret, må det formodes, at det er baseret på den tankegang, at når der ikke er en udtrykkelig undtagelse for udviklingsskader, så kan man gøre ansvar gældende - dvs. forlange oprensning - når en virksomhed kan forbindes med en udviklingsskade.

Hvis dette er rigtigt, har det konsekvenser både for de "skader", som ikke er miljøskader og for skader, som er så store, at de klassificeres som "miljøskader".

4. BEGREBET "FORURENING"

Miljøstyrelsens synspunkt har vidtrækkende konsekvenser. Det kan medføre, at en virksomhed, som i fuld overensstemmelse med gældende regler har genanvendt affaldsstoffer i bygge- og anlægsarbejde, bliver sat til at rense op, fordi Miljøstyrelsen på et senere tidspunkt sænker grænseværdierne. Når noget er lagt ud i eller på jordmediet, vil der simpelthen foreligge en "skade" (eventuelt "miljøskade"), når grænseværdierne overskrides.

HORTEN

Selv om jordforureningsloven har meget vidtgående ansvarsregler, har den - efter min vurdering - ikke været tænkt anvendt på den måde. Jfl. § 41 indledes med ordene: "For forureninger, der sker den 1. januar 2001 eller senere, kan miljømyndigheden ... meddele forurenere påbud om at fjerne en konstateret forurening."

Med den ordlyd er det afgørende, om handlingen på gerningstidspunktet udgør en "forurening". Hvis en handling på gerningstidspunktet opfylder betingelserne i direktivets art. 8, stk. 4b, er den simpelthen ikke en forurening i jfl. § 41's forstand.

Hvis Miljøstyrelsen på et senere tidspunkt sænker grænseværdierne, således at den oprindelig uforurenende aktivitet klassificeres som "forurening" så vil det være retstilstanden for fremtiden. Men det vil være regulering med tilbagevirkende kraft, hvis den virksomhed, der handlede under en anden forureningsopfattelse, skulle blive sat til at rense op.

I øvrigt har man gjort sig lignende overvejelse omkring begrebet "forurening" i Justitsministeriets L.225/1994 om erstatning for miljøskader. Loven har et ubetinget ansvar for visse erhvervs-mæssige aktiviteter. Kommentaren ved Ellen Margrethe Basse, Claus Tønnesen og Dorthe Wiiby, 1995, forklarer side 32-33, at der skal foreligge en overskridelse af en "tålegrænse". Hvis en påvirkning ligger under "tålegrænsen", kan den ikke klassificeres som en forurening.

5. FORARBEJDERNE TIL JORDFORURENINGSLOVEN

Problemstillingen vedrørende udviklingsskader er ikke omtalt i forarbejderne til jordforureningsloven. Forarbejderne er koncentreret om at fastlægge "det ubetingede forureningsansvar" og tage afstand fra erstatningsretten.

Heller ikke i den litteratur, der kommenterer jordforureningsloven (Karnov, Peter Pagh: Jordforureningsloven med kommentarer (2000) og Birgitte Refn Wenzel & Vivi Bruhn Knudsen (2001)) er problemstillingen bragt op.

Fra forarbejderne til jordforureningsloven bør dog nævnes, at V og K's medlemmer af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg lagde særlig vægt på, at loven ikke fik tilbagevirkende kraft, men stemte for, da lovforslaget under Folketingets behandling undergik

en række ændringer i overensstemmelse med dette synspunkt (Folketingstidende 1998-99, till. B, s. 120).

• Side 3

6. VURDERING

Ud fra en juridisk synsvinkel er det meget tvivlsomt, om nogen kan drages til ansvar efter jfl. § 41 for en udviklingskade. At lægge det ind i den gældende lov er en markant udvidende fortolkning. Men selvfølgelig kan man ved en ny lovgivning indføre et sådant ansvar, hvis man anser det for klogt.

Ud fra en miljøpolitisk synsvinkel anser jeg det for uklogt at indføre ansvar for udviklingskader vedrørende brug af affaldsstoffer til ikke-jordbrugsmæssige formål. Det har hidtil været en miljøpolitisk succes, at slagge samt bygge- og anlægsaffald i vidt omfang har kunnet genanvendes – det er hovedårsagen til det dramatiske fald i brugen af lossepladsernes kapacitet. Et ansvar for udviklingskader kan skræmme bygherrerne. Der er derfor al mulig grund til, at man – ligesom ved slam – arbejder med en undtagelse vedrørende udviklingskader.

HORTEN

København, den 1. februar 2008

Mogens Loe

Miljøstyrelsen
mst@mst.dk

Høring af lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

De genfremstillede lovforslag har tidligere været i høring i KL. Her havde KL en række bemærkninger, hvor de væsentligste vedrørte det ubetingede ansvar for udviklingskader for producenter af spildevandsslam til jordbrugsformål og afgørelse af, hvornår der foreligger en miljøskade.

Hvad angår spørgsmålet om miljøskade drejede bemærkningerne sig især om selve afgrænsningen af skade på hhv. natur, vand og jord. Her efterlyste KL bl.a. vejledende retningslinjer i form af afskæringsværdier/grænseværdier. Endvidere drejede bemærkningerne sig om årsagssammenhænge og tidsfastsættelse af miljøskaden samt afklaring af den ansvarlige.

I de genfremstillede lovforslag er der sket en række ændringer vedr. de to spørgsmål. I det følgende gives KL's bemærkninger til de ændrede lovforslag.

Det bemærkes, at høringsperiodens længde ikke har gjort det muligt for KL at gennemføre hele den politiske behandling af lovforslaget. Sekretariatets bemærkninger skal tages med dette forbehold.

Det ubetingede ansvar for producenter af slam til jordbrugsformål

KL noterer sig med tilfredshed, at det ubetingede producentansvar for udviklingskader vedr. anvendelse af slam til jordbrugsformål nu er ophævet.

Hvornår foreligger der miljøskade

Den centrale kommunale opgave efter lovforslagene er at tage stilling til, hvornår der foreligger en miljøskade (eller en overhængende fare for miljø-

Den 5. februar 2008

Jnr 10.08.00 K04
Sagsid 000184549

Ref PTJ
ptj@kl.dk
Dir 3370

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/1

skade) herunder foretage den nærmere afdækning af årsagssammenhænge, tidsfaktorer og den eller de ansvarlige for skaden.

Her har lovforslagene gennemgået en del ændringer herunder især:

- Bedre beskrivelser af skadesbegreberne i lovbemærkningerne
- Udarbejdelse af en vejledning til kommunerne
- Etablering af et online informationssystem
- En midlertidig konsultationsordning hvor kommunen i en overgangsperiode skal indhente en bindende udtalelse i miljøcenteret
- Etablering af et overvågningsudvalg.

KL har løbende været inddraget i etablering af de foreslåede ændringer. I forlængelse heraf bemærkes følgende:

Skadesbegreberne i lovbemærkningerne og ny vejledning til kommunerne

Beskrivelsen af skadesbegreberne er uddybet i lovforslagenes bemærkninger, men ift skade på natur og overfladevandmiljø er der fortsat ingen indikationer af det kvantitative omfang i form af tærskelværdier, grænseværdier eller gode praktiske eksempler.

Det mest illustrative i denne sammenhæng er den såkaldte læsevejledning, der er vedlagt lovforslagene. Her findes en oversigt med praktiske eksempler vedr. nogle typer af miljøskade. Det er ikke klart, hvilken retskildeverdi læsevejledningen har. KL skal anbefale, at eksemplerne indarbejdes i lovforslagets bemærkninger, hvorved de vil kunne anvendes umiddelbart som retskilder for kommunerne.

KL anerkender, at det ikke er muligt at etablere alle de nødvendige afklaringer på nuværende tidspunkt. I det lys lægger KL stor vægt på den kommende administrative vejledning, og KL indgår i arbejdet med at udarbejde den. Målet er, at den hjælper kommunerne på vej så langt, som det overhovedet er muligt. Det gælder vedr. skadesbegreberne, og det gælder vedr. andre væsentlige begreber, som kommunerne skal arbejde med, herunder foretage den nærmere afdækning af årsagssammenhænge, tidsfaktorer og den eller de ansvarlige for skaden. Det er i den forbindelse afgørende, at vejledningen er færdig til den 1/7-08, hvor lovforslagene træder i kraft.

Midlertidig konsultationsordning

Konsultationsordningen skal især ses i lyset af de vanskeligheder, der er med af klare skadesbegreberne på nuværende tidspunkt. Der er tale om en obligatorisk ordning forstået på den måde, at kommunerne i alle tilfælde skal indhente en bindende udtalelse, inden der kan træffes en afgørelse om, at der foreligger en miljøskade.

Under drøftelser med Miljøstyrelsen har KL tilkendegivet, at ordningen burde udformes som et tilbud til kommunerne i stedet for en obligatorisk ordning. Dette ville være smidigere og mindre bureaukratisk samt sikre en mere glidende overgang til det tidspunkt, hvor kommunerne overtager kompetencen. Under drøftelserne har KL taget til efterretning, at Miljøstyrelsen har fastholdt den obligatoriske ordning, idet styrelsen samtidig har tilkendegivet, at konsultationsordningen vil blive taget op til fornyet vurdering i andet halvår af 2009.

I den forbindelse har KL som en naturlig forudsætning lagt til grund, at vurderingen skal ske med henblik på at overveje, om konsultationsordningen kan ophøre og kompetencen gå over til kommunerne.

Lovforslaget afspejler ikke denne forudsætning. Det fremgår af de almindelige bemærkninger (4.12 og 4.13), at konsultationsordningen senest skal ophøre, når det tilstrækkelige regelgrundlag i bekendtgørelsesform foreligger, hvilket dog først kan ske efter 2-3 år, når bekendtgørelsen om miljøskadesbegrebet udstedes.

Under høringen har KL været i dialog med Miljøstyrelsen. Styrelsen har forelagt KL ændrede formuleringer af lovforslagets bemærkninger. Her understreges det, at evalueringen af konsultationsordningen i andet halvår af 2009 efter omstændighederne kan føre til, at konsultationsordningen kan ophæves på dette tidspunkt.

KL lægger afgørende vægt på, at det endelige lovforslag får dette indhold.

Med venlig hilsen

Peter Jørgensen

DANSK INDUSTRI
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 3377 3377 · Fax 3377 3300
di@di.dk · www.di.dk

Miljøstyrelsen
Att.: Jeanette Christensen
Strandgade 29
1401 København K

6. februar 2008
JUJ

Deres sagsnr.:
J.nr. 146-00128

DI's høringssvar på lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

DI har modtaget lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet i høring i mail af 10. januar 2008, og takker for lejligheden til at give høringssvar.

DI finder det positivt, at de foreliggende lovforslag med de seneste ændringer i forhold til de tidligere fremsatte lovforslag repræsenterer en konsekvent og fokuseret implementering af miljøansvarsdirektivet. På en række punkter, hvor det er velbegrunderet, gør lovforslaget brug af de undtagelsesbestemmelser, som direktivet åbner mulighed for. Den danske implementering vurderes således ikke at være generelt mere belastende for erhvervslivet end andre EU landes.

De vanskeligheder og yderligere økonomiske og administrative byrder som loven medfører, ses således at være drevet af direktivkrav. På den baggrund finder DI ikke anledning til at kritisere lovforslaget.

DI vil deltage aktivt i de udvalg, som skal overvåge reglernes anvendelse, fastlægge miljøskadebegrebet og vurdere mulighederne for at etablere forsikringsordninger for miljøansvar. Den usikkerhed om reglernes rækkevidde og konsekvenser for erhvervslivet, som lovforslagene fortsat rummer, finder DI således på passende måde imødegået. DI kan således støtte lovforslagene.

Med venlig hilsen

Jens Ulrik Jensen

DANMARKS REDERIFORENING

(DANISH SHIPOWNERS' ASSOCIATION)

Miljøstyrelsen
Att.: Fuldmægtig Jeanette Christensen
Strandgade 29
1401 København K

6. februar 2008

ulr/bc

Udkast til to lovforslag om gennemførelse af miljøansvarsdirektivet

Vi henviser til Miljøstyrelsens brev af 10. januar 2008, hvormed fulgte forslag til:

- Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet) (i det følgende kaldt implementeringsloven)
- Lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven)

Med miljøansvarsdirektivet etableres særegne og for skibsfarten og offshorevirksomhed hidtil ukendte ansvars- og erstatningsnormer vedrørende miljøskade, som skaber betydelig usikkerhed om, hvornår og i hvilken udstrækning skibsfarten m.v. kan pådrages erstatningsansvar for miljøskade. Fra miljøansvarsdirektivets område er undtaget alle tilfælde, der omfattes af en række betydelige internationale konventioner, herunder olieansvarskonventionerne, HNS-konventionen, bunkerskonventionen m.v. Undtagelsen er dog betinget af, at konventionerne er internationalt i kraft og i kraft for Danmark. Da HNS-konventionen i revideret form tidligst ventes i kraft internationalt om et par år, og da Danmark måske ikke når at blive deltager i bunkerskonventionen, når den træder i kraft i november 2008, betyder det, at dansk skibsfart i en længere periode, efter at direktivet og lovudkastene er trådt i kraft, vil være undergivet reglerne i direktivet og de to lovudkast.

Det er af stor betydning, at Danmark så hurtigt som muligt bliver bundet af den reviderede HNS-konvention (som den forventes udformet) og af bunkerskonventionen.

Det er væsentligt for skibsfarten, at de skader, der falder under direktivet, og som loven nærmere definerer, er forsikringsbare. I praksis er alle skibe i dag fuldt ansvarsforsikrede, og det er af afgørende betydning, at forsikringsdækning for alle skader omfattet af direktivet, og som forvoldes af skibe, er mulig. Det bør således sikres, at det skadesbegreb, der opereres med, ikke indebærer ansvar for begivenheder, der er så upræcist defineret, at de ikke er forsikringsbare. Vi skal understrege, at for skibsfarten er den forsikringsmæssige problemstilling for så vidt den modsatte af den forsikringsproblematik, der er beskrevet i lovmotiverne: Skibe er næsten undtagelsesfrit ansvarsforsikrede for så at sige alt ansvar, og det afgørende er, at skibsfarten ikke ved de nye regler kommer i en situation, hvor der

pålægges ansvar for skader o.l., som ikke er forsikringsbare. Dette spørgsmål er ikke nærmere overvejet i lovudkastet.

Selv om der kan anføres visse gode grunde til at samle en række fælles bestemmelser i den foreslåede fælleslov - miljøskadeloven - er det et spørgsmål, hvor brugervenlig denne fremgangsmåde er. Vi ville have foretrukket, om det - i hvert fald for havmiljølovens vedkommende - havde været muligt at finde alle relevante bestemmelser om miljøansvar i denne lov.

Vi har følgende *mere konkrete bemærkninger* til de to lovudkast:

I. Bemærkninger til implementeringsloven

Bemærkningerne vedrører § 3 - ad havmiljøloven - og § 14 - ad søloven.

Lovudkastets § 3 (havmiljøloven):

Lovudkastets § 3 - ændringer i lov om beskyttelse om havmiljøet - er skrevet betydeligt om i forhold til det tidligere lovudkast. Beklageligvis er § 3 fortsat svært læselig.

- ad § 34 a:
Paragrafreferencen synes forkert. Det samme gælder motiverne. Sprogligt er bestemmelsen uheldigt formuleret. Eftersætningen: "medmindre ..." kan f.eks. erstattes af:

"Hvor [den ansvarlige] [rederen] er forpligtet hertil efter § 47 c gælder dog denne bestemmelse."
- ad kapitel 14 a:
Kapitel 14 a bør medtage en generel bestemmelse om, at kapitlets enkelte bestemmelser og udtryk, i den udstrækning de implementerer direktivet, skal forstås i overensstemmelse med bilag III i direktivet.
- ad § 44:
Trods de forskellige krydsanvisninger mellem §§ 44 og 47 f er det ikke klart, hvornår den ene eller den anden bestemmelse finder anvendelse. Efter § 47 f synes rederen altid ansvarlig for bekæmpelsesudgifter m.v., men efter § 44 er ejeren ligeledes ansvarlig for (visse af) disse udgifter. Trods henvisningen fra § 44 til § 47 f er det således ikke til at se, hvilken bestemmelse der skal anvendes i den konkrete situation. Bestemmelserne bør omformuleres, således at det fremgår, hvornår de skal anvendes.
- ad § 47 a:
Henvisningen til §§ 7-11 i miljøskadeloven er ikke tilstrækkelig. Der foreligger måske også her en referencefejl? Det er ikke klart, i hvilken udstrækning miljøskadelovens begreber nu gælder under havmiljøloven. § 47 a refererer til miljøskadelovens

§§ 7-11, men hvad gælder om miljøskadelovens øvrige begreber m.v. - f.eks. begrebet "forebyggende foranstaltninger", der ikke omfattes af referencen til §§ 7-11? Begrebet "forebyggende foranstaltninger" bruges i implementeringslovens § 47 c og er defineret i miljøskadelovens § 13, men har implementeringsloven inkorporeret dette begreb fra miljøskadeloven?

- ad § 47 b m.fl. og lovmotiverne:

Udtrykket "den ansvarlige for driften ..." bør for så vidt angår skibe ændres til "rederen". Dette betyder, at den ansvarlige er den, der har driftsherreansvaret for skibet - dvs. ejeren eller, hvor skibet er befragtet ud på såkaldte bareboat-vilkår, befragteren.

Motivudtalelsen herom i 5.1.3 og motivudtalelsen til § 47 b skaber unødigt uklarhed ved tilføjelsen "medmindre særlige forhold gør sig gældende".

Efter direktivet er det den for virksomheden - operationen - ansvarlige, der er erstatningsansvarlig - d.v.s. for skibe er det rederen. Efter § 44 er det den registrerede ejer af skibet eller platformen, der er erstatningsansvarlig. Dette bør for så vidt angår skibe ændres, således at den erstatningsansvarlige efter § 44 fremover også er rederen, idet der herved udpeges et ansvarssubjekt inden for havmiljølovens område, nemlig rederen (den for operationen ansvarlige), der har det erstatningsretlige ansvar. Når det i sin tid § 44 blev fastsat, at det er den registrerede ejer, der er ansvarlig, skyldes det, at bestemmelsen blev udformet som en pendant til sølovens ansvarsregler. Efter sølovens ansvarsregler er det den registrerede ejer, der er ansvarlig for olieforurenings-skade m.v., og kun den registrerede ejer. Denne regel er også i sølovens sammenhæng usædvanlig, idet det normalt er således, at det er rederen for skibet, der har erstatningsansvaret for skade, der forvoldes af skibet. Når søloven har etableret en særregel om ansvar alene for den registrerede ejer ved olieforurening m.v., har det sin baggrund i, at der til denne ansvarsordning er knyttet tvungen forsikring, som er lettere at administrere i forhold til den registrerede ejer, og der er til reglen knyttet såkaldt ansvarskanalisering til den registrerede ejer. På dette område med tvungen forsikring vil kravene i praksis blive rejst direkte mod forsikreren, og det er derfor andre hensyn, der ligger til grund for, hvem der er ansvarssubjekt. Inden for havmiljølovens område og også miljøansvarsdirektivet kendes der ikke til tvungen forsikring eller til ansvarskanalisering, og det rigtige må derfor nu være at følge det almindelige ansvarsprincip for hvem, der er ansvarlig for skibsdrift, nemlig den for skibets operationer ansvarlige, d.v.s. rederen, og således undgå, at havmiljøloven fremover opererer med flere forskellige ansvarssubjekter.

- ad 47 c, stk. 2, 4):

Vi forstår, Miljøstyrelsen er uenig i den forståelse, hvorefter udtrykket "gods" i direktivets bilag III, nr. 8 betyder genstande, der transporteres som last i henhold til transportaftalen. Spørgsmålet er behandlet i motiverne, men uden at der anføres noget fra forarbejder e.l., der kunne bekræfte Miljøstyrelsens opfattelse. Det bør derfor, så længe Miljøstyrelsen ikke kan anføre klare argumenter for sin opfattelse, fastslås, at

"gods" betyder genstande, der transporteres som last.

I motiverne til § 47 c mangler i afsnittet, der begynder "Omfattet af ..." nogle ord. En paginering af lovudkastet ville have lettet gennemgangen og høringssvarets udarbejdelse.

- ad § 41 d:
Direktivets adgang til også at lempe ansvaret ved udviklingskader bør medtages. Undladelsen heraf synes at stride mod princippet om en direktivnær implementering, som ellers er en erklæret målsætning i lovudkastene.
- ad § 47 d:
Det sidste afsnit i motivudtalelsen er uklart ved at anføre, at selv hvor der efter § 47 d ikke er pligt til at foretage afværgeforanstaltninger, består pligten til at foretage beredskabs- og bekæmpelsesforanstaltninger stadig efter bestemmelserne i "bl.a. kapitel 11". Efter § 44 (i kapitel 11) gælder, jf. motiverne hertil, også undtagelser, der i nogen grad matcher undtagelserne i § 47 d. Det er derfor uklart, hvad der kan opnås under § 44, hvor § 47 d ikke finder anvendelse. Motivudtalelsen fortjener i hvert fald en vis udbygning.
- ad 47 f og § 44:
Trods forsøg på at forklare samspillet mellem de to bestemmelser er det ikke muligt, som ovenfor nævnt under § 44, bedømt på lovteksten at se, hvornår en af forsvarsmi- nisteren afholdt bekæmpelsesudgift skal dækkes efter § 44, og hvornår den skal dæk- kes efter § 47 f.

I § 47 f, 1. stk. er andet punktum i øvrigt temmelig uklart. Det anføres her, at hvis den ansvarlige ikke kan identificeres etc., skal skibets ejer betale "udgifterne". Dette må forstås som § 47 f-udgifterne. Dette kan ikke være rigtigt.

Lovudkastets § 14 (søloven):

- ad § 206, stk. 2:
Det kunne i denne forbindelse overvejes at rette den sproglige fejl, der øjensynlig lig- ger i den gældende udformning af sølovens § 206.

II. Bemærkninger til miljøskadeloven

- ad § 19:
Det bør i motiverne præciseres, at forsikringsgaranti via sædvanlig P&I-klubberklæ- ring fra anerkendt P&I-klub er fuldt tilfredsstillende for skibe. Dette er således aner- kendt i søloven.

- ad § 26:
Det bør præciseres, at skulle der opstå spørgsmål om, at 1910-skibskollisionskonventionens ansvarsregler finder anvendelse, går disse regler forud for lovens ansvarsbestemmelser. Danmark er bundet af denne konvention.
- ad § 29:
I stk. 2 er der formentlig forkerte referencer, og der synes at mangle nogle ord.
- ad § 49:
Det bør i motiverne hertil præciseres, at for skibe vil et kontraktmæssigt eller ikke-kontraktmæssigt ansvar eventuelt skulle undergives ansvarsbegrænsning efter sølovens regler.

Vi er bekendt med det høringssvar, NSOC-D påtænker at afgive om lovforslagene, og kan fuldt ud støtte dette svar.

Med venlig hilsen
DANMARKS REDERIFORENING
P.D.V.

Uffe Lind Rasmussen

Miljøstyrelsen
Organisation og Jura
Att. Karen Aarøe
Strandgade 29
1401 København K

Implementering af miljøansvarsdirektivet

6. februar 2008

Der henvises til jeres J.nr. 146-00128.

Det er et meget omfattende og kompliceret regelsæt, og Danske Havne kan derfor ikke gå i detaljer med lovkomplekset, men koncentrerer sig om nogle mere generelle bemærkninger i forhold til regelsættets rækkevidde og konsekvens. Danske Havne har følgende umiddelbare kommentarer til de fremsendte lovforslag:

Miljøskadebegrebet er problematisk ikke mindst i forbindelse med skader på natur. Der ligger et stort skøn i, hvornår en skade er betydelig, og det synes op til miljømyndigheden at lægge denne skillelinie, som ydermere kan påvirkes af de grønne organisationer via ankemuligheden.

For de, der driver havnevirksomhed, kan det være særdeles problematisk, hvis der viser sig at være en beskyttet art enten på et område, der udlægges til havneformål eller sedimenthåndtering, der får forringet levevilkår som følge af aktiviteten. Hvornår er det så en "betydelig negativ påvirkning"? Hvordan forholder man sig, hvis det er en art, der "indvandrer" eller der skabes kystnære sedimentområder, der bliver attraktive for beskyttede arter, f.eks. fugle, som følge af den igangværende aktivitet – hvordan skal havnen så forholde sig, når aktiviteten f.eks. i form af indspuling af sediment genoptages?

Det fremgår af bemærkningerne om de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, at konsekvenserne er helt afhængige af antallet af sager, hvor det skønnes at der bliver tale om 5-15 sager om året, heraf ca. 5 på naturområdet. Samtidig vurderes forslaget at have en positiv effekt på beskyttelsesniveauet i Danmark. Danske Havne er i øvrigt usikre på, i hvilket omfang det er muligt på det foreliggende grundlag at forsikre sig mod miljøskader. De økonomiske konsekvenser synes ikke tilstrækkeligt belyst.

Princippet om forureneren betaler er ifølge Danske Havnes opfattelse et udmærket princip, om end det ind imellem kan være svært at følge konsekvent i praksis. Her tænkes f.eks. på overløb/udløb til havnebassiner og belastning af sediment fra skibsfart og andre aktiviteter, hvor det ikke mindst, hvis der er sket udledninger over tid, kan være vanskeligt at gøre en enkelt virksomhed ansvarlig for en evt. miljøskade. Derfor forudses det, at havne kan blive gjort ansvarlige for skader, der opstår som følge af tidligere tiders lovlige aktiviteter udøvet af havnen selv eller af andre.

Selve begrebet udviklingskade er ifølge vores opfattelse problematisk. Kan en udviklingskade konstateres ved, at Miljøstyrelsen eller anden kompetent myndighed definerer en hidtil acceptabel tilstand som værende uacceptabel eventuelt ved, at grænseværdier nedsættes eller ved, at der fastsættes grænseværdier for stoffer, man enten ikke tidligere har haft kendskab til eller, som har været betragtet som harmløse? Danske Havne skal anmode om, at en sådan opfattelse be- eller afkræftes.

Danske Havne finder det meget problematisk, såfremt de, der driver erhvervsmæssig aktivitet, f.eks. en havn, kan gøres ansvarlige for den skade, der opstår, når begreberne farlighed/skade omdefineres af myndigheder eller eksperter. Det må forudsættes, at det f.eks. kan betyde, at der fastsættes nogle nye eller sker nedsættelse af internationalt fastsatte grænseværdier for specifikke stoffer. Dermed kan systemet i sig selv medvirke til at "fremprovokere" miljøskader, da grænseværdier erfaringsmæssigt bliver lavere og lavere og da mulighederne for at analysere og finde nye stoffer hele tiden forbedres. Det er derfor Danske Havnes opfattelse, at miljøskaden må være betinget af opdagede/kendte stoffer og i hvilket omfang aktiviteten var tilladt på udførelsestidspunktet.

Det er endvidere Danske Havnes opfattelse, at udviklingskader der sker ved genanvendelse af affaldsstoffer ved anlægsarbejder bør undtages fra regelsættet. Hvis bygherren har tilladelse til at anvende affaldsstoffer ved anlægsarbejder, forlader man sig jo på producentens viden og tilladelser til produktet. Derfor forekommer det helt urimeligt, at bygherren i op til 30 år efter kan gøres ansvarlig for eventuelle udviklingskader. Noget andet er naturligvis, hvis man ikke har fulgt de givne retningslinier for byggeriets udførsel – hvor bevisbyrden dog bør lægges på myndigheden. På denne baggrund finder Danske Havne behov for, at det sikres, at der er udtrykkelig tilladelse til at anvende jord- og byggeaffald i et specifikt anlægsprojekt evt. under særlige givne vilkår. Omvendt fjernes hele grundlaget for nyttiggørelse af en række produkter, hvilket er i strid med de mere overordnede ønsker og principper i dansk politik og lovgivning.

Det er Danske Havnes opfattelse, at sådanne eventuelle udviklingsskader kan være omfattet af direktivets undtagelsesbestemmelser, og vi skal i givet fald bede Miljøstyrelsen bekræfte, at det også er tilfældet i den danske implementering. Alternativt bør det tydeliggøres, hvordan den der udøver erhvervsmæssig virksomhed kan sikre sig mod at blive gjort ansvarlig for udviklingsskader af ovennævnte karakter.

Med venlig hilsen

Nete Herskind
Danske Havne

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 K
e-post: mst@mst.dk

Implementering af miljøansvarsdirektivet i dansk lovgivning, høringsvar til 2. runde

Danmarks Naturfredningsforening (DN) finder stadig dette nye lov-regime meget positivt med store perspektiver for beskyttelse af natur og miljø i Danmark. At forureneren pålægges et ubetinget ansvar for sine påvirkninger af miljø og natur er i vores øjne naturligt. Det har længe været gældende på jordforureningsområdet i Danmark. Princippet om at forureneren betaler har været et anerkendt princip i Europa i en årrække, men med miljøansvarsdirektivet ser vi nu et skridt i retning af større inddragelse af forurenere der pålægges et ubetinget ansvar med implementeringen af miljøansvarsdirektivet i national lovgivning.

DN finder, at de nye lovforslag teknisk set er en forbedring i forhold til de tidligere men hæfter sig ved, at forslagene ikke indholdsmæssigt indeholder væsentlige forbedringer.

DN har (15-12-2006) indsendt bemærkninger til det tidligere lovforslag og har efter ekspertmødet i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg (14-04-2007) indsendt supplerende bemærkninger (7-05-2007) til udvalget.

De nye lovforslag imødekommer ikke de mangler ved implementeringen, der er beskrevet i disse skrivelser, som vedlægges til orientering.

Definition af natur

Som miljøskadelovens § 5, stk. 1, er formuleret nu, omfattes kun skader på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder). Områderne udgør omtrent 8% af Danmarks landareal. Som konsekvens heraf omfattes natur udenfor de internationalt beskyttede områder, herunder områder udpeget som f.eks. "særlige naturbeskyttelsesområder", fredede områder og § 3 naturtyper, *ikke* af samme miljøansvarsforpligtelser, hvis de ligger uden for et Natura 2000-område.

Miljøansvarsdirektivet åbner imidlertid i præamplens afsnit 6 for en national definition, som også dækker nationalt defineret natur.

I Danmark er godt 2/3 af landets areal under plov. Yderligere omtrent 10 % er byer og veje. I modsætning til mange andre EU-lande har vi, i forhold til landets areal, derfor ikke megen natur. Dertil kommer, at de udpegede Natura 2000-områder alene omfatter et ret begrænset udsnit af den beskyttelsesværdige natur i Danmark.

Danmark bør derfor benytte sig af muligheden for at sikre sig, at miljøansvaret også kommer til at omfatte natur udenfor Natura 2000-områderne. Det vil af hensyn til naturinteresserne og den generelle retsopfattelse således være rimeligt, at "forureneren betaler-princippet" også gælder her.

Det vil også af hensyn til virksomheder, jordejere og andre, som er beliggende indenfor Natura 2000-områder, være rimeligt, at forpligtelserne, der jo med loven tænkes gennemført som en generel erstatningsfri regulering, kommer til at indebære et ansvar for *alle* virksomheder m.fl. – og ikke bare de, som udfører aktiviteter der berører det lille udsnit af Danmark, som er udpeget som Natura 2000-område.

Derfor bør definitionen af "naturressourcer" i udkastets § 10 udvides med udgangspunkt i en faglig biologisk tilgang. Eksempel vis bør amternes "særlige naturområder", fredede områder og § 3-natur omfattes generelt. I Sveriges implementering af miljøansvarsdirektivet har man valgt at tage udgangspunkt i det brede ønske om at bevare biologisk mangfoldighed (Rio-protokollen 1992) og med dette i hånd, gå længere end den minimale definition af naturressourcer. Her har man valgt at inddrage nationalt udpegede naturtyper, specielt svenske rødlistearter, nationalparker, naturreservater, strandbeskyttelsesområder og biotopbeskyttelsesområder fremhæves som områder/arter, som har det primære mål for øje at bevare biologisk mangfoldighed; derfor omfattes disse af implementeringen i svensk lov.

Udkastets § 10 stk. 2 definerer "beskyttede arter" som de arter, der er omfattet af Miljøministeriets bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BEK nr. 477 af 7-06-2003). Denne bekendtgørelse omfatter imidlertid ikke arter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, jf. bekendtgørelsens § 1 nr. 3) stk. 5 samt § 2 stk. 2 nr. 5). I Miljøansvarsdirektivets artikel 2 nr. 3 a) fastsættes, at også arter opført på habitatdirektivets bilag IV er "beskyttede arter".

I Direktivets artikel 2 nr. 3 b) fastsættes endvidere, at også *yngle- og rasteområderne* for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, skal anses som "beskyttede naturtyper". Disse yngle- og rasteområder kan være beliggende både indenfor og udenfor de udpegede Natura 2000-områder men er med det foreliggende udkast ikke eksplicit beskyttede. Mange af "yngle- og rasteområderne" vil i praksis være omfattede af naturbeskyttelseslovens § 3. Dermed er der yderligere en begrundelse for at medtage § 3-områderne generelt, jf. d.o.

Det følger af udkastet, at der ikke stilles krav om genopretning, i de tilfælde, hvor skadevolder ikke kan identificeres. For Natura 2000-områder findes imidlertid en generel forpligtelse under habitatdirektivet til at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper, som indgår i et områdes udpegningsgrundlag. I de tilfælde, hvor skadevolder ikke kan identificeres, men f.eks. en forurenende aktivitet har medført en væsentlig negativ påvirkning af områdets udpegningsgrundlag, rummer habitatdirektivet dermed en forpligtelse om nødvendigt at genskabe en gunstig bevaringsstatus, som staten må påtage sig.

Definition af "diffus forurening"

I høringsudkastet er "diffus forurening" undtaget. Samtidig er der indskrevet mulighed for at pålægge delt ansvar til en række skadevoldere. DN mener, det er vigtigt, at vi får en klarere definition af, hvad der forstås ved diffus forurening. Som en parallel til dette kan det nævnes at DN har påklaget næringsstof-belastningen til Nissum Fjord fordi det er muligt at regne tilbage til de "diffuse" kilder, som landbrug i oplandet udgør. På samme vis vil det ofte være muligt at regne tilbage til en flok af skadevoldere i tilfælde af belastning af et vandløb eller et naturområde.

Definition af skade

Miljøstyrelsen har i den første runde udarbejdet et notat om skadesbegrebet, som forholdsvis klart definerer skade i forhold til den nye lov. På mødet i Ingeniørforeningen mandag den 4-12-2006 om miljøansvarsdirektivet blev visse bud på kriterier for skade præsenteret. For over-

fladevand præsenteredes en faktor 10 i koncentration for et givent kemisk stof eller et skift én klasse ned, hvilket DN finder alt for lempelig. En vandrecipient med en dårlig status vil blive væsentlig dårligere langt tidligere end ved en faktor 10. Også på dette område henviser vi til den svenske implementering, hvor et skift én klasse ned beskrives som en meget drastisk forringelse. Det nye forslag til implementering lader ikke til at have ændret på denne definition, og DN foreslår, at man definerer miljøskade ved betydelig mindre forringelser af de relevante indikatorer.

Sagsgang og myndighedernes ansvar

DN har gjort opmærksom på, at direktivet ikke ses at være korrekt implementeret i tilfælde hvor operatøren ikke er ansvarlig, hvis han godtgør at skaden er forvoldt af tredjemand eller skaden skyldes ufravigelige forskrifter fra myndighederne eller der foreligger en tilladelse til den handling der forvolder skaden. I disse tilfælde bestemmer samleloven, at kommunerne ikke kan træffe afgørelse om at der foreligger en miljøskade, selvom der objektivt set er tale om en miljøskade.

Direktivet undtager ikke disse tilfælde som miljøskader, men bestemmer kun at operatøren ikke er forpligtet til at bære omkostningerne til forebyggende og afhjælpende foranstaltninger.

De indkaldte eksperter til mødet i Miljø- og Planlægningsudvalget den 14-04-2007 påpegede også, at direktivet i dette tilfælde ikke er korrekt implementeret. Som direktivet er formuleret, påhviler ansvaret for foranstaltninger i disse tilfælde den kompetente myndighed, hvad eksperterne også gjorde gældende på mødet i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Miljøministeriet anfører til denne kritik, at operatøren har pligt til at iværksætte nødvendige forebyggende foranstaltninger så snart der er overhængende fare for en miljøskade, altså inden der er truffet afgørelse om, hvorvidt der er tale om en sådan.

Hertil skal DN anføre, at når den kompetente myndighed har bestemt, at der ikke er en miljøskade, fordi operatøren kan føre bevis for, at en af de tre fritagelsesgrunde er til stede, ophører dennes ansvar. Som samlelovens regler er formuleret, er der derfor ingen mulighed for at skride ind overfor miljøskaden i disse tilfælde, hvilket ikke stemmer med direktivet.

Lovforslagene har – som fremhævet ovenfor – fravalgt muligheden for, at miljøansvaret dækker områder der er beskyttet efter NBL § 3 og omfatter kun miljøskader på Natura 2000-områder, vand og jord. Man må derfor se det i sammenhæng med de forpligtelser, Danmark har efter andre EU-direktiver, der beskytter miljøet.

For så vidt angår jord, indeholder jordforureningsloven i sig selv gode muligheder for at afværge en miljøskade.

Såfremt en miljøskade rammer et Natura 2000-område eller vand (overfladevand, indre farvande eller kystvand) bestemmer habitat- og vandrammedirektivet, at der skal laves indsatsplaner, som sikrer en god miljømålsætning og undgår en forringet standard i forhold til den aktuelle tilstand.

De kompetente myndigheder har gennem disse direktiver en forpligtelse til at handle, såfremt det ikke er muligt at pålægge andre ansvaret for forebyggende og afværgende foranstaltninger.

Når en tilsynsmyndighed bliver bekendt med en miljøskade, bestemmer de nye lovforslag, at der straks skal iværksættes en sagsbehandling, som tager stilling til, om der er tale om en miljøskade.

I de nye forslag har man valgt, at miljøministeren kan fastsætte regler om, at tilsynsmyndigheden skal forelægge et udkast til en afgørelse for miljøcentret, der derpå afgiver en bindende

udtalelse til tilsynsmyndigheden. Det fremgår af de medfølgende bemærkninger, at dette skal ske i en overgangsperiode.

Det indebærer flere ting:

- En langsommeligere procedure end hvis kun en myndighed havde den fulde kompetence.
- At to myndigheder skal tage stilling til spørgsmålet om der foreligger en miljøskade og spørgsmålet om en operatør kan føre bevis for ikke at være ansvarlig i medfør af en af de tre undtagelser.
- At både tilsynsmyndigheden og den statslige myndighed straks bliver bekendt med tilfælde hvor der objektivt er tale om en miljøskade, som operatøren ikke er ansvarlig for.
- At den statslige myndighed må have pligt til at se disse tilfælde i sammenhæng med forpligtelserne til god målsætning for habitat- og vandområder samt forholdet til jordforureningsloven.

Der er tale om en overgangsordning. Når den er forbi er der ingen sikkerhed for, at de alternative statslige forpligtelser efter jordforureningsloven, habitat- og vandrammedirektivet inddrages.

Hvis tilsynsmyndigheden fejlagtigt kommer frem til, at der ikke er tale om en miljøskade af objektive grunde eller afviser en miljøskade, fordi operatøren dokumenterer, at han er omfattet af en af de tre undtagelser, kan miljøskaden ikke forhindres, medmindre en klageinstans – langt senere – kommer til et andet resultat.

Det skønnes af Miljøstyrelsen, at der vil komme mellem 5 og 50 miljøskadesager om året. Det betyder, at den enkelte kommune ikke har mulighed for at opbygge erfaringer. Derimod er der større chance for erfaringsopsamling i miljøcentrene. Kommunerne skal bruge kræfter på at foretage en - egentlig mere domstolsegnet - vurdering af, om en operatør kan føre bevis for, at tredjemand er ansvarlig for skaden eller har fulgt ufravigelige forskrifter eller handlet i overensstemmelse med en tilladelse.

DN foreslår, at samleloven ændres, således at tilsynsmyndigheden kun skal tage stilling til, om der foreligger en miljøskade. Når tilsynsmyndigheden har fastslået, at der foreligger en miljøskade, skal sagen i sin helhed overgå til miljøcentret, som skal foretage al viderebehandling, herunder vurderingen af om operatøren kan friholdes for ansvar. Samtidig foreslås det, at det sikres, at miljøcentret pålægges at samkøre sagsbehandlingen med jordforureningsloven samt implementeringen af indsatsplaner i medfør af vandrammedirektivet og habitatdirektivet.

Hvis ingen af disse kan opsamle problemet med forebyggelse og afværge af miljøskaden, er det DNs opfattelse, at miljøansvarsdirektivet pålægger staten (miljøcentrene) at tage stilling til, om der skal iværksættes selvhjælpshandlinger for at stoppe miljøskaden.

Med en sådan ændring overholdes direktivets artikel 8.

Med venlig hilsen

Overordnet: Christian Poll, 39 17 40 67, cpo@dn.dk

Juridiske aspekter: Marianne Jacobi, 49 13 92 16, jura@mariannejacobi.dk

Natur – især habitat og vandramme: Bo Håkansson, 39 17 40 23 boh@dn.dk

Advokatrådet

ADVOKAT

SAMFUNDET

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

mst@mst.dk

DATO: 7. februar 2008
J.NR.: 04-014102-08-0058
REF.: rmm-bfe

Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Ved e-mail af 10. januar 2008 har Miljøstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Lovforslaget har været behandlet i Advokatrådets Lovudvalg. Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Generelt

Advokatrådet skal henvise til Advokatrådets høringssvar af 15. december 2006 vedrørende de tidligere udsendte lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet, der fortsat er udtryk for Advokatrådets opfattelse i det omfang, lovforslaget ikke har imødekommet Advokatrådets anbefalinger. Kopi af høringssvaret vedhæftes.

Advokatrådet skal endvidere indledningsvist bemærke, at det inden for den givne høringsperiode ikke har været muligt at foretage en fuldstændig gennemgang af de væsentligste og meget komplekse retsområder, der indgår i lovforslagene. Endvidere har Advokatrådet ikke nået på alle punkter at forholde sig til fremstillingen af gældende ret i lovforslagenes bemærkninger. Lovbemærkningernes fremstilling af gældende ret kan derfor ikke tages som udtryk for, at Advokatrådet er enig i fremstillingen, selv om Advokatrådet ikke har taget afstand fra fremstillingen af gældende ret.

Advokatrådet kan i øvrigt tiltræde,

- at der til forskel fra de tidligere fremsatte lovforslag ikke længere foreslås en samling og ensartning af ansvarsreglerne for miljøskader omfattet af "miljøskadebegrebet" og andre skader,
- at der nu ikke længere er bestemmelser, der henvises til de gældende regler i lovgivningen på naturområdet om grundejeransvaret som subsidiært ansvarsgrundlag,

- at lovforslagene nu i hovedtræk – men ikke udelukkende som anført af Miljøstyrelsen – vedrører regler i forbindelse med gennemførelsen af miljøansvarsdirektivet

Ad udkast til forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love

Ad § 1 – ændringer i miljøbeskyttelsesloven

Nr. 4

§ 71

Der gøres opmærksom på, at den foreslåede ændring af mbl.s § 71 ikke er en følge af miljøansvarsdirektivet, hvilket bør fremgå klart af bemærkningerne til bestemmelsen.

Nr. 5

§ 73a

Det bør fremgå klart af lovbestemmelserne, hvad konsekvensen er af, at der er tale om en sag omfattet af miljøskadeloven.

§ 73b, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvarsgennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 73b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemføres ansvarsgennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvarsgennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

§ 73b, stk. 4

Der gøres opmærksom på, at producentansvaret er et skærpet ansvar, i hvilken forbindelse der skal peges på, at landbrugsjorder er undtaget fra jordforureningslovens anvendelsesområde, at ansvaret for miljøskader, herunder de økonomiske konsekvenser er meget byrdefuldt samt, at det bliver meget vanskeligt at tegne forsikring for denne type skader.

§ 73f, stk. 4

Advokatrådet kan tiltræde den foreslåede ordning om indhentelse af bindende udtalelse fra miljøministeren.

Ad bemærkningerne om miljøbeskyttelsesloven.

Bemærkningerne om ændringerne af miljøbeskyttelsesloven, afsnit 5.1.1.1 om ændring af ansvarsgrundlaget, bør konsekvensrettes som følge af, at det ubetingede forureneransvar ikke skal indføres i miljøbeskyttelsesloven.

Ad § 2 – ændringer i jordforureningsloven

Nr. 3

§ 38b, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvarsgennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 38b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemføres ansvarsgennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvarsgennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

§ 48

Det bør præciseres i bemærkningerne, at der ikke kan blive tale om ansvar for miljøskade som følge af en utæthed stammende fra en villaolietank, der anvendes af private.

Ad § 3 – ændringer i havmiljøloven

Nr. 11

§ 47a

Det foreslås, at bestemmelsen får følgende ordlyd – i overensstemmelse med formuleringen af de øvrige forslag:

"Ved en overhængende fare for en miljøskade eller en miljøskade forstås en overhængende fare for en skade eller en skade som fastlagt i §§ 7-11 i miljøskadeloven".

Ad § 4 – ændringer i vandforsyningsloven

Nr. 4

§ 67, stk. 2

Det bør præciseres i lovtæksten, at bestemmelsen i stk. 2 kun finder anvendelse i situationer, hvor der er en overhængende fare for miljøskade eller en miljøskade.

Nr. 5

§ 68a, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvars-gennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollere" udgår i § 68 a, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemfø-res ansvarsgennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvarsgennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 5 – ændringer i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug

Nr. 2

§ 2, stk. 2

Den foreslåede bestemmelse er næppe affødt af miljøansvarsdirektivet.

Nr. 3

§ 52

De foreslåede bestemmelser er kun delvist affødt af miljøansvarsdirektivet.

Nr. 4

§ 54b

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvars-gennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 54b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemfø-res ansvarsgennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvarsgennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 6 – ændring af loven om miljø og genteknologi

Nr. 2

§ 25b

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvars-gennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 25b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemfø-res ansvarsgennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvarsgennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 7 – ændring af naturbeskyttelsesloven

Nr. 3

§ 77b, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvarsgennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 77b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemføres ansvarsgennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvarsgennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 8 – ændring af skovloven

Nr. 3

§ 59b, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvarsgennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 59b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemføres ansvarsgennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvarsgennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 9 – ændring af lov om jagt- og vildtforvaltning

Nr. 3

§ 53b, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvarsgennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 53b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemføres ansvarsgennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvarsgennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 10 – ændring af lov om de ydre koge i Tøndermarsken

Nr. 3

§ 37b, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvarsgennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 37b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemfø-

res ansvars gennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvars gennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 11 – ændring af lov om vandløb

Nr. 3

§ 60b, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvars gennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 60b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemføres ansvars gennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvars gennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 11 – ændring af råstofloven

Nr. 9

§ 33b, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvars gennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 33b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemføres ansvars gennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvars gennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 13 – ændringer i fiskeriloven

Nr. 2

§ 10b, stk. 1

Under henvisning til dansk rets almindelige regler om selskabsansvar og ansvars gennembrud foreslås det, at ordene "eller kontrollerer" udgår i § 10b, stk. 1, idet der ved den valgte ordlyd er skabt tvivl om, hvorvidt det er meningen, at der skal gennemføres ansvars gennembrud. Advokatrådet skal samtidig bemærke, at gennemførelse af ansvars gennembrud vil være en afvigelse fra dansk rets almindelige ansvarsregler.

Ad § 14 – ændringer i søloven

Nr. 1

§ 206, stk. 2

Det er vanskeligt at se, hvordan de foreslåede bestemmelser er affødt af miljøansvarsdirektivet, hvilket der nærmere bør redegøres for i bemærkningerne til bestemmelsen.

Ad § 15 – ændringer i lov om visse havanlæg

Nr. 1

§ 16

Bestemmelsen ses næppe affødt af miljøansvarsdirektivet. Hvis dette er tilfældet, bør der redegøres herfor i bemærkningerne til bestemmelsen.

Ad udkast til forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøskadeloven)

§ 20

Det forekommer uheldigt, at bestemmelsen er formuleret som en pligt for ministeren til at udstede påbud, idet der kan være forvaltningsretlige og andre forhold, der indebærer, at et forbud ikke kan udstedes, f.eks. passivitet.

Det foreslås derfor at bestemmelsen udfærdiges i overensstemmelse med jordforureningslovens § 40, hvorefter myndigheden kan udstede påbud.

§ 22

Det forekommer uheldigt, at bestemmelsen er formuleret som en pligt for ministeren til at udstede påbud, idet der kan være forvaltningsretlige og andre forhold, der indebærer, at et forbud ikke kan udstedes, f.eks. passivitet.

Det foreslås derfor at bestemmelsen udfærdiges i overensstemmelse med jordforureningslovens § 41, hvorefter myndigheden kan udstede påbud.

§ 56

Advokatrådet konstaterer med tilfredshed, at Advokatrådets forslag om, at søgsmålsfristen fastsættes til 12 måneder, er efterkommet.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

Advokatrådet

ADVOKAT

SAMFUNDET

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 15. december 2006
J.NR.: 04-013302-06-2280
REF.: rmm-jac

mst@mst.dk

Høring over udkast til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om forurennet jord, lov naturbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet), og lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøskadeloven)

Ved e-mail af 13. november 2006 har Miljøstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Udkastet har været forelagt Advokatrådets Miljø- og Energiudvalg, hvorefter Advokatrådet skal bemærke følgende:

Generelle bemærkninger

Advokatrådet skal indledningsvist bemærke, at det inden for den givne høringsperiode ikke har været muligt at foretage en fuldstændig gennemgang af de væsentlige og meget komplekse retsområder, der indgår i lovforslaget.

Den valgte systematik til implementeringen af miljøansvarsdirektivet med gennemførelse af en særskilt lov, i stedet for at implementere de pågældende bestemmelser direkte i de relevante særlove, er kompliceret. Resultatet er en opsplitning i lovgrundlaget, hvorefter der skal springes fra den ene lov til den anden, såfremt en skade vurderes at være en miljøskade, der er omfattet af miljøskadeloven. Det ville formentligt have været at foretrække, at reglerne om miljøskader var blevet implementeret i de enkelte love.

Advokatrådet kan bifalde flytningen af påbudsbestemmelserne fra jordforureningsloven til miljøbeskyttelsesloven. Ændringen forekommer logisk, idet det er naturligt, at

der er overensstemmelse mellem påbudshjemler vedrørende miljøforhold generelt og påbudshjemler vedrørende jordforurening, selv om dette yderligere reducerer miljøbeskyttelseslovens karakter af at være en driftsreguleringslov. Herved vender man i øvrigt tilbage til den opdeling, der bestod før jordforureningsloven, hvor den offentlige indsats og registreringen af forurenede grunde var reguleret i affaldsdepotloven, og påbudshjemlerne var i miljøbeskyttelsesloven.

Ad ændringer i lov om miljøbeskyttelse – lovforslaget § 1

Der er i det følgende henvist til de enkelte ændringsnumre i lovudkastet.

Ad nr. 2, indsættelse af et nyt stk. 3 i § 64 b

Bestemmelsen bør udvides til at gælde alle undersøgelsespåbud, hvor der ikke konstateres forurening, eftersom den nye § 64 j omfatter både jordforurening og andre forureninger.

Ad nr. 3, bemærkninger 1. afsnit, 7. linje

Ordet "forureninger" bør ændres til "jordforureninger".

Ad nr. 3, ny § 64 d – definition af "forurener"

Advokatrådet finder, at det nærmere bør præciseres enten i selve loven eller i bemærkningen hvad den retlige betydning er af, om en forurener betragtes som en "principal forurener" eller som en "subsidiær forurener". Skal myndighederne f.eks. først forgæves have udtømt alle muligheder for at drage "den principale forurener" til ansvar, før "den subsidiære forurener" søges draget til ansvar?

Ad nr. 3, ny § 64 e, nr. 1 og nr. 2 – definition af "forurener" – affaldsstoffer og gødning

Der foreslås indført et særdeles vidtgående ansvar for producenten eller importøren af de pågældende produkter, hvilket retssikkerhedsmæssigt kan forekomme betænkeligt.

Der bør fastsættes en procedure for afgørelser efter nr. 1 og nr. 2, herunder bør det overvejes at fastsætte bestemmelser om, hvorvidt der skal træffes en egentlig afgørelse med høring af producent, klageadgang med videre.

Ad nr. 3, ny § 64 f – underretningspligt

Eftersom bestemmelsen kan blive problematisk i forhold til forbuddet mod selvinkriminering i EMRK art. 6, stk. 1, anbefales det, at der i lovbemærkningerne til bestemmelsen gøres bemærkninger om selvinkrimineringsprincippet.

Ad nr. 3, ny § 64 g – afværgepligt

I bemærkningerne til bestemmelsen er det anført, at der allerede har bestået en afværgepligt som foreslået i § 64 g, hvilket angiveligt skulle følge forudsætningsvist af miljøbeskyttelseslovens § 71, stk. 2, og af lovens forbud mod forurening af vand, jord og undergrund sammenholdt med lovens hidtidige § 69, stk. 1, nr. 3. Dette synspunkt kan Advokatrådet ikke tiltræde. Det kan således ikke antages, at der efter nuværende lovgivning gælder en udtrykkelig pligt til at foretage afværgeforanstaltninger ud fra de anførte bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven, og undladelse af at foretage afværgeforanstaltninger af en forurening er i øvrigt ikke strafsanktioneret.

Ad nr. 3, ny § 64 h – miljøskade

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der ikke træffes afgørelse om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, såfremt der ikke er en adressat for afgørelsen. Det anbefales, at denne undtagelse tages med som en særskilt undtagelse i de udtrykkelige undtagelser i § 64 h, stk. 4.

Det fremgår af § 64 h, at hvis der foreligger en miljøskade, skal sagen behandles efter reglerne i lov om miljøskade, og det fremgår af bemærkningerne, at sagen herefter skal overdrages til miljøministeren (det stedlige miljøcenter) og behandles efter bestemmelserne i miljøskadeloven. Der efterlyses klarhed over, hvad der sker med påbud, der allerede er udstedt efter miljøbeskyttelsesloven i sådan en situation, hvis det først et stykke hen i sagen bliver klart, at der er tale om en miljøskade.

Undtagelsen § 64 h, stk. 4, nr. 5, omfatter ikke producenter eller importører omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 64 e, nr. 2. Dette forekommer retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Ad nr. 3, ny § 64 j – undersøgelsespåbud efter 30. april 2007

Der savnes i bemærkningerne oplysninger om forholdet til forbuddet om selvinkriminering.

Ad nr. 3, ny § 64 k – undersøgelsespåbud, som ikke er jordforureninger før 1. maj 2007

Advokatrådet foreslår, at det i bemærkningerne til bestemmelsen oplyses, at den nuværende bestemmelse i miljøbeskyttelseslovens § 72 ikke hjemler undersøgelsespåbud til private.

Ad nr. 3, ny § 64 l – afhjælpende foranstaltninger

I bemærkningerne side 10, 3. afsnit, foreslås følgende tilføjet: *"Bestemmelsen har i overensstemmelse med bemærkningerne til jordforureningsloven været fortolket i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. herved UfR.2005.2923H, der statuerede, at det følger af proportionalitetsprincippet, at restforurening – set i sammenhæng med oprensningsudgifterne - ikke kan påbydes fjernet, hvis der foreligger en høj grad af sikkerhed for, at restforureningen hverken aktuelt eller i fremtiden indebærer en miljø- eller sundhedsmæssig risiko."*

I bemærkningerne side 10, 7. afsnit, 3. linje, foreslås følgende tilføjet efter ordet *"myndighederne"*: *"under sædvanlig domstolskontrol"*.

Undtagelsesbestemmelsen i § 64 l, stk. 3, nr. 4, omfatter ikke producenter eller importører omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 64 e, nr. 2, hvilket forekommer retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Ad nr. 3, ny § 64 m – afhjælpende foranstaltninger

I stk. 1 foreslås det præciseret, at begge de nævnte betingelser skal være opfyldt for at udstede påbud.

Afgørelser om påbud i henhold til miljøbeskyttelsesloven kan ofte være meget byrdefulde, og ud fra retssikkerhedsmæssige betragtninger forekommer det uforståeligt og kritisabelt, at afgørelser i henhold til denne bestemmelse ikke kan påklages. Dette er gennem tiden blevet stærkt kritiseret fra flere sider.

Advokatrådet skal derfor foreslå, at dette rettes, hvorefter der indføres klageadgang for afgørelser truffet i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 64 m.

Ad nr. 3, ny § 64 n - påbud til flere forurenere

Jordforureningslovens § 43 om påbud til flere forurenere anvendes ikke i praksis, formentlig fordi bestemmelsen er særdeles vanskelig at administrere.

Det bør derfor overvejes at ophæve jordforureningslovens § 43 og samtidig ikke indføre en tilsvarende bestemmelse som foreslået i § 64 n, idet det sætter myndighederne i en vanskelig situation, og medfører et usikkert retsgrundlag for virksomheder og private, idet bestemmelsen er for uklar til at blive anvendt.

Ad nr. 3, ny § 64 p – påbud til senere driftsherrer og senere erhververe

I bemærkningerne til § 64 p, lovforslagets side 16, 7. afsnit, udtales det, at bestemmelsen for påbud bliver parallel til godkendelser og påbud om en virksomheds driftsvilkår efter miljøbeskyttelsesloven. Efter Advokatrådets opfattelse findes der ikke sådanne udtrykkelige bestemmelser i miljøbeskyttelseslovens regler om godkendelser og påbud, hvorfor det foreslås, at afsnittet enten udgår eller omformuleres.

Ad nr. 12, ændring af § 72, stk. 1, - oplysningspligt

Det fremgår af bemærkningerne, side 19, at der i den gældende miljøbeskyttelseslovs § 72 er mulighed for påbud om afhjælpende foranstaltninger. Dette er efter Advokatrådets opfattelse ikke korrekt. Afsnittet bør derfor omformuleres.

Ad nr. 14, ny § 78 a, – bortfald af tilladelser, godkendelser og dispensationer

Udtrykket "*som helhed*" bør udgå, da det virker meningsforstyrende i forhold til det, der fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen.

Ad nr. 19, ændring af § 91, stk. 1, - klage

Advokatrådet finder det kritisabelt, at der, når klageadgangen udvides for den tilbageværende del af § 69, fortsat ikke skal være klageadgang vedrørende påbud om genopretning i henhold til § 64 m, stk. 2.

Ad – søgsmålsfrist

Der er indført en 12 måneders søgsmålsfrist i jordforureningsloven af hensyn til påbudssagerne. Da påbudshjemlerne flyttes over i miljøbeskyttelsesloven, bør der i jordforureningssager indføres en tilsvarende 12 måneders søgsmålsfrist i miljøbeskyttelsesloven.

Ad ændringer i lov om beskyttelse af havmiljøet – lovforslagets § 3

Ad nr. 9, ny § 41 e om ansvar for skibets ejer

Bestemmelsen om ejerens betalingsforpligtelse, hvis den ansvarlige enten ikke kan identificeres eller har betalingsforpligtelse, er meget vidtgående, og er efter Advokatrådets opfattelse i modstrid med forureneren betaler princippet.

Ad ændringer i lov om vandforsyning – lovforslagets § 4

Ad nr. 3, ny § 67, stk. 1, - undersøgelsespåbud

Bemærkningerne til bestemmelsen bør indsættes i selv lovteksten med henblik på at sikre at reguleringen fremtræder klart og utvetydig.

Bestemmelsen om ejeransvar i stk. 2 er meget vidtgående, og er efter Advokatrådets opfattelse i strid med forureneren betaler princippet.

Ad ændringer i lov om miljø og genteknologi – lovforslagets § 6

Ad nr. 1, ny § 25 a, stk. 1

Som bestemmelsen er formuleret, giver den ingen mening.

Ad nr. 1, ny § 25 e, stk. 3.

Som bestemmelsen er formuleret, giver den ingen mening.

Ad ændringer i lov om naturbeskyttelse – lovforslagets § 7

Ad nr. 2, ny § 77 e om ejers og brugers ansvar

Bestemmelsen om, at ejer eller bruger skal berigtige et forhold, hvis den ansvarlige enten ikke kan identificeres eller mangler betalingsevne, er særdeles vidtgående, og er efter Advokatrådets opfattelse i klar modstrid med "forureneren betaler princippet".

Det forhold, at det efter naturbeskyttelseslovens § 74, stk. 1, i nuværende lovgivning påhviler ejeren eller brugeren af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold på arealet, er ikke ensbetydende med, at man bør bryde med forureneren betaler princippet, og bestemmelsens rækkevidde er efter Advokatrådets opfattelse usikker.

Ad ændringer i lov om skove – lovforslagets § 8

Ad nr. 2, ny § 59 e om ejers og bruges ansvar

Advokatrådet skal henvise til bemærkninger til lovforslagets § 7, og det forhold, at der i skovlovens § 55 i nuværende lovgivning påhviler ejeren eller brugeren af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold på arealet, er ikke ensbetydende med, at man bør bryde med forureneren betaler princippet, og bestemmelsens rækkevidde er efter Advokatrådets opfattelse usikker.

Ad ændringer i lov om jagt- og vildtforvaltninger – lovforslagets § 9

Ad nr. 1, ny § 53 e – om ejers og brugers ansvar

Advokatrådet skal henvise til bemærkninger til lovforslagets § 7 og § 8. Der skal i den forbindelse peges på, at der består en lang række kontrakter om jagtleje, som kan ændres som følge af den ændrede lovgivning.

Ad ændringer i lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken – lovforslagets § 10

Ad nr. 1, ny § 37 e – ejer og brugers ansvar

Der henvises til de tidligere bemærkninger til lovforslagets §§ 7-9.

Ad ændringer i lov om vandløb – lovforslagets § 11

Ad nr. 1 og nr. 2, ny § 59 a og ny § 60 e

Der henvises til bemærkninger til lovforslagets §§ 7-9.

Ad ændringer i lov om råstoffer – lovforslagets § 12

Ad nr. 9, ny § 33 e

Der henvises til bemærkninger til lovforslagets §§ 7-9. Der skal i den forbindelse peges på, at der består en lang række kontrakter om udlejning/forpagtning om råstofgravning, som kan ændres som følge af den ændrede lovgivning.

-o0o-

**Forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader
(Miljøskadeloven)**

Det fremgår af lovens anvendelsesområde, at tilsynsmyndighederne kan træffe afgørelse om, at en miljøskade skal behandles efter lovens særlige regler.

Advokatrådet lægger til grund, at lovforslaget ikke har til formål at normere domstolens selvstændige efterprøvelse af tilsynsmyndighedernes afgørelse om, at miljøskadeloven skal finde anvendelse. Advokatrådet går derfor ud fra, at beslutningen om at miljøskadeloven skal finde anvendelse, fuldt ud kan efterprøves af domstolene.

Ad § 1 - formål

Efter Advokatrådets opfattelse bør der i bemærkningerne til bestemmelsen være en omtale af miljøbeskyttelseslovens § 4, stk. 4, hvor forureneren betaler princippet er indeholdt. Endvidere findes bestemmelsens formulering "*Med loven tilsigtes*", noget speciel, eftersom det skaber en sproglig tvivl om rækkevidden af loven, der efter sit indhold skal være normerende for retstilstanden.

Ad § 5 – definitioner

I bemærkningerne til definitionerne på miljøskade på vand, jord m.v. er der en række ganske præcise anvisninger på, hvornår noget må antage at være en naturskade. Advokatrådet går ud fra, at de pågældende eksempler har været genstand for indgående undersøgelser og drøftelser med sagkyndige inden for de pågældende fagområder, idet eksemplerne i bemærkningerne kan få stor betydning for den fremtidige fortolkning af begrebet miljøskade. Advokatrådet har ikke taget stilling til de nævnte eksempler, der hovedsageligt er af teknisk karakter.

Ad § 5, stk. 1, – miljøskade på beskyttede arter eller internationale naturbeskyttelsesområder

Der efterlyses oplysning om, hvem der skal fastsætte den "gunstige bevaringsstatus for arter og områder", og hvordan denne skal fastsættes. Hvis det er EU-Kommissionens retningslinjer, der er tale om, bør dette angives.

Ad § 5, stk. 3, – miljøskade på jord

I bemærkningerne er der opstillet kriterier for, hvad der kan tages i betragtning ved vurdering af, om der foreligger en miljøskade på jord, nemlig:

- 1) at forureningen indebærer, at en eventuel offentlig indsats ikke kan begrænses til rådgivning, f.eks. forurening over de fastsatte afskæringskriterium,
- 2) at forureningen indebærer påvirkning af mere end 10 boliger eller arealer større end 1 ha med følsom eller særlig følsom anvendelse, jf. jordforureningslovens § 6,
- 3) at forureningen indebærer påvirkning af arealer større end 2,5 ha, der anvendes til dyrkning af afgrøder.

Advokatrådet finder det positivt, at Miljøstyrelsen har opstillet disse kriterier, men der er ikke nærmere redegjort for, hvordan Miljøstyrelsen er kommet frem til kriterierne i punkt 2 og 3, hvilket bør tilføjes i bemærkningerne, samt at kriterierne naturligvis kan ændres på baggrund af EF-domstolens fortolkning af direktivet.

Ad § 13, stk. 2, - underretning

Af retssikkerhedsmæssige grunde bør der i bemærkningerne til § 13, stk. 2, gøres opmærksom på, at bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbuddet mod selvinkriminering.

Ad § 16 - sikkerhedsstillelse

Efter Advokatrådets opfattelse bør der redegøres for, hvad der sker, hvis et påbud om sikkerhedsstillelse ikke opfyldes.

Advokatrådet skal foreslå, at der tilføjes en bestemmelse om, at sikkerhedsstillelsen straks skal frigives, såfremt sagen hjemvises til behandling efter reglerne i den lovgivning, i henhold til hvilken afgørelsen om, at der er tale om en miljøskade eller en fare for miljøskade, er truffet, jf. lovforslagets § 18.

Ad § 17 - undersøgelsespåbud

Af retssikkerhedsmæssige grunde bør der i bemærkningerne til § 17 gøres opmærksom på, at bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbuddet mod selvinkriminering. Det bør endvidere i bemærkningerne understreges, at bestemmelsen forudsætter overholdelse af de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, herunder navnlig proportionalitetsprincippet.

Det fremgår ikke af bestemmelsen, hvad ansvarsgrundlaget er i sager om undersøgelsespåbud, cf. jordforureningslovens § 40.

Ad § 18 - henvisning til anden myndighed

Der savnes i bemærkningerne en nærmere redegørelse for, at sagen skal henvises til anden myndighed, hvis der ikke stilles sikkerhed efter § 16, idet der bør opstilles eksempler på sådanne situationer. Er det situationer, hvor adressaten ikke har mulighed for at opfylde et påbud om sikkerhedsstillelse?

Ad § 19 om afværgepåbud – overhængende fare for miljøskade

Advokatrådet finder, at det i bemærkningerne bør understreges, at bestemmelsen forudsætter overholdelse af de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger, herunder navnlig proportionalitetsprincippet.

Ad § 20, stk. 5, - afværgepåbud

I bemærkningerne til stk. 5 om miljøskader på jord er det oplyst, at de eksisterende danske regler i denne sammenhæng går videre end direktivet, og at de danske regler her fastholdes for at sikre, at det eksisterende danske beskyttelsesniveau fastholdes. Det bør præciseres, at der i sager omfattet af miljøskadeloven i givet fald skal udste-

des påbud efter reglerne i miljøskadeloven og ikke efter reglerne i miljøbeskyttelsesloven.

Endvidere fremgår det ikke af bestemmelsen, hvad ansvarsgrundlaget er i sager om afværgepåbud, cf. jordforureningslovens § 41.

Ad § 28, stk. 2, - indskrænkning af klageadgang

Det bør overvejes, at begrænse ministerens adgang til at indskrænke klageadgangen til kun at omfatte mindre betydende sager.

Ad § 29, stk. 2, - tilvejebringelse af oplysninger

Bestemmelsen er upræcis med hensyn til, hvilke oplysninger der kan kræves tilvejebragt af private. Det bør derfor nærmere præciseres i bestemmelsen, hvilke oplysninger der sigtes mod.

Det foreslås endvidere, at det i bestemmelsen tilføjes, at der alene er tale om pålæggelse af mindre udgiftskrævende foranstaltninger eller om fremlæggelse af allerede eksisterende oplysninger.

Af retssikkerhedsmæssige grunde bør der i bemærkningerne til § 29, stk. 2, gøres opmærksom på, at bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forbuddet mod selvinkriminering.

Ad § 30 – adgang til ejendom

Af bestemmelsens stk. 1 fremgår det, at miljøministeren henholdsvis forsvarsministeren har adgang til at fotografere, kopiere eller medtage dokumenter samt andre genstande uden vederlag. Kvittering for medtagne genstande skal udleveres. Det fremgår af bemærkningerne til § 30, at bestemmelsen svarer til en allerede gældende bestemmelse i jordforureningsloven.

Advokatrådet finder det utilstrækkeligt, at der alene henvises til allerede gældende bestemmelser. Det bør fremgå og præciseres i bemærkningerne til den enkelte lov, i hvilket omfang myndighederne kan fotografere, kopiere eller medtage dokumenter. Princippet om boligens ukrænkelig indebærer en klar pligt for myndighederne til at overveje, om det overhovedet er nødvendigt, og såfremt der er et sådan behov, bør omfanget heraf begrænses mest muligt.

Ad § 31 - gebyrer

Advokatrådet foreslår, at der indsættes en bestemmelse om, at myndighederne på forlangende fra den ansvarlige for miljøskaden nøje skal kunne redegøre for og dokumentere, hvordan gebyret er beregnet.

Ad § 33 - forældelse

Den foreslåede forældelsesregel indeholder en betydelig forlængelse af den almindelige 5 års forældelsesregel i forældelsesloven af 1908, hvor den 5-årige frist løber fra det tidspunkt, hvor skadelidte ville have været i stand til at indse, at han har et krav.

Det antages i bemærkningerne til § 33, at den 5-årige forældelsesregel i direktivet fortrænger almindelige passivitetsbetragtninger. Denne antagelse er efter Advokatrådets opfattelse behæftet med stor usikkerhed.

Ad § 39 - søgsmål

I jordforureningsloven er der fastsat en søgsmålsfrist på 12 måneder ud fra, at der ofte er tale om komplicerede sager, hvor kendskab til jordforureningens omfang og omkostninger ofte først foreligger på et tidspunkt, der i tid ligger en hel del efter det udstedte påbud, hvorfor adressaten for et påbud først på et sent tidspunkt bliver i stand til at vurdere behovet for domstolsprøvelse.

De samme synspunkter gør sig i vid udstrækning gældende i sager omfattet af miljøskadeloven, hvorfor det anbefales, at søgsmålsfristen også i disse sager fastsættes til 12 måneder efter afgørelsen.

Ad § 41 - selvhjælpshandlinger

Advokatrådet foreslår, at det i bemærkningerne præciseres, at de pågældende selvhjælpshandlinger i overensstemmelse med sædvanlige forvaltningsretlige principper skal være nødvendige og rimelige.

Ad § 42 – lov om retssikkerhed

Det fremgår af bestemmelsen, at hvis § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligt finder anvendelse, kan miljøministeren udføre nødvendige undersøgelser for den ansvarliges regning til belysning af

forhold, som denne ellers er eller kunne være pålagt at afgive oplysninger om. Af bemærkninger til bestemmelsen fremgår alene, at denne bl.a. svarer til miljøbeskyttelseslovens § 70 a. Dette er efter Advokatrådet opfattelse ikke en tilstrækkelig tydeliggørelse af bestemmelsens anvendelsesområde. Der bør som ovenfor nævnt foretages en egentlig beskrivelse af bestemmelsen i lovens bemærkninger.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

Dansk Landbrug
Vesterbrogade 4A
1620 København V

Landbrugsraadet
Axeltorv 3
1609 København V
IRN@landbrug.dk
Tlf.: 3339 4505

Til Miljøstyrelsen

Høring af udkast til lovforslag af implementering af miljøansvarsdirektivet.

Miljøstyrelsen har den 10. januar 2008 sendt to lovforslag i høring, dels lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love, dels lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader. Dansk Landbrug har i fællesskab med Landbrugsraadet afgivet høringssvar den 18. december 2006 i forbindelse med den tidligere behandling af lovforslaget. Dansk Landbrug og Landbrugsraadet takker for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforslagene.

Implementeringen af miljøansvarsdirektivet vil uden tvivl medføre en øget økonomisk byrde for fødevarerindustrien. På den anden side er der tale om en implementering af et minimums-direktiv, hvor der ved implementeringen er foretaget de lempelser som det politiske mandat ved direktivforhandlingerne giver mulighed for. I øvrigt ligger teksten i lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love samt lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader meget tæt op ad direktivteksten, hvorfor implementeringen næppe kategoriseres som en overimplementering. På den baggrund finder Dansk Landbrug og Landbrugsraadet, at den foreslåede deling af ansvaret mellem producenten/importøren og brugeren er tilfredsstillende.

Producenten eller importøren bærer således et ubetinget ansvar for en forurening eller overhængende fare herfor ved erhvervsmæssig anvendelse af pesticider, biocider, GMO og handelsgødning til jordbrugsformål, hvis forureningen er indtrådt som følge af fejl i produktet eller som følge af udviklingsskader. På samme måde bærer producenten eller importøren et ubetinget ansvar ved erhvervsmæssig anvendelse af affaldsstoffer (slam) og husdyrgødning til jordbrugsformål. Ansvar for disse to områder omfatter dog ikke udviklingsskader. For hus-

dyrgødning er producenten dog kun ansvarlig, hvis husdyrgødningen indeholder væsentlige mængder af stoffer eller organismer, som er tilført husdyrgødningen.

For så vidt angår brugeren skal denne i forbindelse med den erhvervsmæssige anvendelse af ovenstående kunne godtgøre, at produktet er håndteret i overensstemmelse med de fastsatte forskrifter (brugsvejledninger, producentanvisninger m.v.) og at han ikke har udvist uforsvarlig adfærd i forbindelse hermed. Brugers ansvar grundlag er således et culpa-ansvar med omvendt bevisbyrde.

Den anførte ansvarsfordeling mellem importøren/producenten og brugeren fremgår af forslaget til nyt kap. 9a (§ 73 b) om miljøskade i miljøbeskyttelsesloven.

Det fremgår af jordforureningsloven § 2, stk. 2, at loven ikke finder anvendelse på jordforureninger, der er forårsaget ved jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og pesticider m.v. I det omfang jordbrugsmæssig spredning af disse produkter skulle give anledning til en jordforurening, skal denne således behandles efter de ovennævnte regler til ændring af miljøbeskyttelsesloven, herunder den beskrevne fordeling af ansvaret mellem importør/producent og bruger.

Det fremgår af lovforslaget, at finansiel sikkerhedsstillelse (forsikring) for den ansvarlige ikke vil være fuldt ud tilgængelig, når de første skader, som omfattes af direktivet, indtræder. Det vurderes således, at de eksisterende miljøforsikringer i de fleste tilfælde vil dække operatørens forpligtelser efter gældende ret, men ikke forpligtelserne til i givet fald at dække forpligtelserne efter lovforslaget til at træffe supplerende og kompenserende afhjælpende foranstaltninger. Dansk Landbrug og Landbrugsraadet finder det særdeles uheldigt, at det efter de foreliggende oplysninger ikke har været muligt for forsikringsbranchen at udvikle et passende produkt, der fra lovens ikrafttræden kunne afbøde de risici, som lovforslaget indebærer.

Det må derudover anbefales, at der udarbejdes undersøgelse af de øvrige medlemsstaters anvendelse af direktivet og fortolkning af de enkelte begreber, med henblik på at sikre tilstrækkelig EU-konformitet samt konkurrenceevne.

Nyskabende områder af lovgivningen medfører visse uklarheder i retsstillingen. Imidlertid vil der være en formodning for, at dette kan afhjælpes ved overvågningsudvalget. Dansk Landbrug og Landbrugsraadet imødeser deltagelse i det overvågningsudvalg, der forventes etableret med deltagelse af myndigheder og interesseorganisationer m.v.

Dansk Landbrug og Landbrugsraadet stiller gerne op til uddybning af bemærkningerne og håber, at ovenstående vil tages i betragtning i den videre udarbejdelse. Muligheden for yderligere kommentarer til de enkelte bestemmelser forbeholdes.

Med venlig hilsen

Irene Nicolajsen

Irene Nicolajsen

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

6. februar 2008
SAV/hw

mst@mst.dk

Vedr. implementering af Miljøansvarsdirektivet i danske ret, Deres J.nr. 146-00128

DAKOFA har fulgt ovennævnte implementeringsbestræbelser nøje, og har i den forbindelse gennemført to høringsseminarer vedr. hhv. første og anden runde af høringer af lovudkastene (hhv. 12.12.06 og 25.01.08).

Der hersker i affaldssektoren en stor usikkerhed omkring det ubetingede ansvar for også udviklingsskader, der fortsat synes at hvile på f.eks. bygherren i f.m. (gen)anvendelse af oparbejdede affaldsprodukter som eksempelvis nedknust bygge- og anlægsaffald.

Man har i sektoren noteret sig, at et sådant ansvar ifølge Miljøstyrelsens fortolkning allerede gælder i medfør af Jordforureningsloven, men har samtidig hæftet sig ved, at dette muligvis er en overfortolkning eller efterrationalisering af gældende ret, som nu skrives ind i lovbemærkningerne i f.m. revisionen af Jordforureningsloven.

Under alle omstændigheder har sektoren – og ikke mindst aftagerne af genanvendte affaldsprodukter – indtil dato ikke været opmærksomme herpå, og de fulde markedsmæssige konsekvenser af det ubetingede ansvar er derfor ikke synligt i dag.

Der er fra flere af sektorens aktører givet udtryk for, at afsætning af sådanne restprodukter vil blive yderst vanskelig, dersom bygherre vil kunne pålægges et sådant ubetinget ansvar i op til 30 år.

Det vil som yderste konsekvens gøre det meget vanskeligt at opnå den høje genanvendelse, som kendetegner det danske affaldssystem i dag, og sektoren appellerer derfor til, at man politisk påtager sig et ansvar for, at de regler, der til enhver tid udstikkes for genanvendelse af affaldsprodukter (også til andet end jordbrugsformål) også reflekterer den til enhver tid gældende videnskabelige og tekniske viden om produkterne og deres mulige skadevirkninger.

I naturlig forlængelse heraf burde man fra politisk hold sikre, at så længe gældende regler følges, vil ansvar for eventuelle udviklingsskader ikke kunne pålægges nogen aktører i produktkæden, men forblive et samfundsmæssigt ansvar.

Hvis man politisk er enig heri, kunne det løses ved at anvende også lempelsesmuligheden efter direktivets artikel 8, stk. 4, afsn. d) på genanvendt affald (hvorefter ubetinget ansvar kan fraviges f.s.v.a. udviklingsskader, dersom operatøren kan påvise, at den aktivitet eller emission, som har

givet anledning til en miljøskade, ikke ansås for at ville forårsage miljøskader ifølge den videnskabelige og tekniske viden på det tidspunkt, hvor emissionen eller aktiviteten fandt sted).

Med venlig hilsen

Suzanne Arup Veltze
Direktør

DAKOFA
Vesterbrogade 74, 3.
1620 København K
tlf.: 32 96 90 22
mail: dakofa@dakofa.dk
www.dakofa.dk

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

7. februar 2008
J.nr. 090201/40005-0078
Ref. UE

Side 1/3

Høring vedrørende forslag til miljøskadelov og lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet)

Miljøstyrelsen har den 10. januar 2008 fremsendt udkast til forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (miljøskadeloven) og udkast til forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet) i høring.

Energistyrelsen har ingen bemærkninger til udkastet til miljøskadeloven.

Vedrørende udkastet til lovforslag om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet) har Energistyrelsen følgende bemærkninger:

Ad § 3, nr. 4 og 7:

Der skal i § 34, stk. 1, og § 44, stk. 1, foretages konsekvensrettelser af henvisningerne til henholdsvis "§ 41 b" og "§ 41 e og § 41 f".

Ad § 16:

Det foreslås, at der efter "havanlæg" indsættes: "for så vidt angår fare for forurening af havmiljøet"

Almindelige bemærkninger

Ad 1:

Der foreslås, at der i 5. afsnit, 3. punktum, efter "havanlægsloven" indsættes: ", der hermed vil være fuldstændigt ophævet".

Ad 3:

Der er i 4. afsnit, 4 og 5. punktum ikke tale om ændringer i lov om visse havanlæg, men om en ophævelse af de resterende bestemmelser i loven, der stadig er gældende. Havanlægsloven vil herefter være fuldstændigt ophævet.

Ad 5.1.3:

I 9. afsnit, 2. punktum, anføres, at "den ansvarlig for driften" for platforme og rørledninger

vedkommende normalt er brugeren, og at det er sammenfaldende med havmiljølovens anvendelse af samme begreb. Begrebet "brugeren" virker dog i denne forbindelse uklart, idet det ikke svarer til anvendte begreber i reglerne på offshoreområdet. "Den ansvarlig for driften" vil for platforme og rørledninger vedkommende typisk være den driftsansvarlige virksomhed, dvs. den virksomhed, der har ansvaret for den daglige drift af et offshoreanlæg, jf. også definitionen i § 4, stk. 3, i offshore-sikkerhedsloven.

Ad afsnit 5.3.2:

I 1. afsnit, 1. punktum, hænger ikke sprogligt sammen. "Med ikrafttræden" foreslås ændret til: "I forbindelse med ikrafttræden".

I 2. afsnit foreslås "overflødige." ændret til: "overflødige og foreslås derfor ophævet. Herefter vil lov om visse havanlæg være fuldstændig ophævet."

Ad afsnit 8:

I 3. afsnit bør "lov om sikkerhed m.v. for offshoreanlæg" ændres til: "ophævelsen af de tilbageværende bestemmelser i lov om visse havanlæg".

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Ad § 3, nr. 2:

I 4. afsnit, 2. punktum, skal "transport- og energiministeren" ændres til "klima- og energiministeren", og i 5. afsnit, 1. punktum, skal "Transport- og Energiministeriets" ændres til "Klima- og Energiministeriets".

Der er behov for omformuleringer i 5. afsnit, 3., 5. og 6. punktum, idet de anførte afgrænsninger ikke efter Energistyrelsen opfattelse er retvisende. Offshore-sikkerhedsloven indeholder ikke regulering af miljømæssige forhold, men alene af sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold. Undergrundsloven og kontinentalsokkeloven indeholder regulering af miljø- og naturbeskyttelsesmæssige forhold i forbindelse med meddelelse af tilladelser og godkendelser til etablering, ændring eller demontering af offshoreanlæg og rørledninger, herunder fastsættelse af vilkår i forbindelse hermed. Håndtering af forurening i forbindelse med etablering, kommissionering og demontering af offshoreanlæg og rørledninger må derimod falde ind under havmiljøloven. Hvis der er behov for det, deltager Energistyrelsen gerne i yderligere drøftelser herom.

I 6. afsnit defineres havmiljølovens begreb "platforme" som bredere end offshore-sikkerhedslovens begreb "offshoreanlæg". Det foreslås, at der foretages en uddybning af begrebet offshoreanlæg i overensstemmelse med definitionen i offshore-sikkerhedslovens § 2, stk. 1, så de tydeliggøres, at også andre indretninger end egentlige platforme er omfattet. Endvidere henledes opmærksomheden på offshore-sikkerhedslovens § 2, stk. 2, hvorefter boreskibe og flydende produktions-, lager- og afskibningsenheder er omfattet, og på bekendtgørelse nr. 1186 af 9. oktober 2007 om udvidelse af anvendelsesområdet for offshore-sikkerhedsloven, hvor rørledninger, indkvarteringsfaciliteter på skibe samt aktiviteter udført fra specialfartøjer og anvendt udstyr i den udstrækning, aktiviteterne eller udstyret indvirker på tilknyttede offshoreanlæg, er omfattet.

Ad § 3, nr. 4, 9 og 17-19:

Der skal i ovennævnte nr. foretages konsekvensrettelser af henvisningerne til henholdsvis "§ 41 b", "§ 41 c", "§ 41 d", "§ 41 e" og "§ 41 f", og i nr. 4 skal "nr. 8" ændres til: "nr. 11".

Ad § 3, nr. 11 – til § 47 b:

Vedrørende 2. afsnit, 3. punktum, henvises til de bemærkninger der er anført ovenfor vedrørende Almindelige bemærkninger, ad 5.1.3.

Ad § 3, nr. 11 – til § 47 g:

Vedrører 3. afsnit alene skibe?

Ad § 15:

I 2. afsnit foreslås "overflødige." ændret til: "overflødige og foreslås derfor ophævet. Herefter vil lov om visse havanlæg være fuldstændig ophævet."

Venlig hilsen

Ulla Elm-Larsen

NSOC-D

NORTH SEA OPERATORS COMMITTEE - DENMARK

Esplanaden 60, DK-1263 Copenhagen K
Telephone: +45 3363 4000

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

7. februar 2008
Ref. OSJ/anr/1031

Høringssvar vedrørende Forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om forurenede jord, lov om naturbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet), og Forslag til Lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven)

De anførte punkter i vort høringssvar af 15. december 2006, Ref. N-101 AW/anr, (L 175 og L 176) fastholdes. Miljøministeriets høringsnotat af 1. marts 2007 giver anledning til følgende supplerende bemærkninger:

Forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om forurenede jord, lov om naturbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet)

§ 3, nr. 3

NSOC-D anførte i det tidligere høringssvar, at Havmiljøloven ikke bør finde anvendelse på danske platforme og rørledninger uden for dansk kontinentalsokkelområde. Miljøministeriet afviste dette i høringsnotatet med henvisning til, at Havmiljøloven hidtil har anvendt betegnelsen "danske platforme", og at den ønskede ændring vedrører Havmiljølovens generelle anvendelsesområde og ikke kun miljøansvarsreglerne.

Det er netop Havmiljølovens generelle anvendelsesområde for platforme, NSOC-D beder om opdateres. Der blev i 2005 foretaget en opdatering af den tidligere Havanlægslov, nu Offshoresikkerhedslovens, generelle anvendelsesområde, da det savnede begrundelse at opretholde reguleringen for danske platforme uden for dansk kontinentalsokkelområde, jf. bemærkningerne til L 45 fremsat 2. november 2005. En tilsvarende opdatering bør ske for Havmiljølovens anvendelsesområder.

§ 3, nr. 11

1. Udviklingsskader

Som anført i det tidligere høringssvar finder NSOC-D, at Danmark bør udnytte muligheden for at lempe det vidtgående ansvar for så vidt angår udviklingsskader.

Det er NSOC-Ds opfattelse, at ansvaret for udviklingsskader bør lempes, således at det ikke hæmmer incitamentet til fortsat udvikling. Al ny teknologi kan dog indebære uforudsete risici,

herunder miljørisici. Virksomheder m.v. bør ikke bære et ubetinget ansvar for sådanne uforudsete risici (udviklingsskader) på miljøområdet, da dette vil kunne hæmme interessen i at investere i ny teknologi. Et ansvar for udviklingsskader er efter sin karakter mere byrdefuldt end andre typer skader, fordi skaden er uforudset, og der derfor næppe har kunnet foretages en risikoanalyse, ligesom der af samme grund ikke normalt kan tegnes forsikring, jævnfør Miljøministeriets høringsnotat.

Det anføres i Miljøministeriets høringsnotat, at "en lempelse af ansvaret for udviklingsskader vil i væsentligt omfang vanskeliggøre administrationen af de offentlige påbudsregler." Hertil bemærkes, at det ikke bør være administrative hensyn, men praktiske overvejelser om, hvor risikoen forbundet med teknologisk udvikling bør placeres, der er afgørende for placering af ansvaret for udviklingsskader.

2. Ansvarspådragende aktiviteter

Miljøansvarsdirektivets bilag III oplister de aktiviteter, der begrundet det vidtgående ubetingede ansvar.

Som redegjort for i NSOC-Ds tidligere hørings svar bør det ubetingede ansvar, § 47 b og § 47 c ikke udstrækkes til skader, der ikke har årsagssammenhæng med de aktiviteter, der begrundet ansvaret.

Miljøministeriet anfører i høringsnotatet, at "det vil være administrativt og retssikkerhedsmæssigt u hensigtsmæssigt, at der ved afgørelsen af, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller overhængende fare for en miljøskade som følge af en forurening, ikke blot skal tages stilling til en skades karakter og omfang, men tillige til hvorvidt miljøskaden - den overhængende fare for miljøskade - er forårsaget af forureninger, der er omfattet af punkterne på miljøansvarsdirektivets bilag III."

Det bemærkes hertil, at det ubetingede ansvar, der pålægges virksomhederne ved lovfor slaget, er så vidtgående, at administrative hensyn ikke bør være et argument for at udstrække et så vidtgående ansvar til skader, der ikke har årsagssammenhæng med de aktiviteter, der begrundet ansvaret, jf. direktivets bilag III. Heller ikke retssikkerhedshensyn synes at tale for en udstrækning af ansvaret til skader, som ikke har årsagssammenhæng med den ansvarsbegrundende aktivitet, da dette kan medføre urimelige forskelsbehandlinger.

Vi håber for forståelse for vores synspunkter og står til rådighed for yderligere drøftelser.

Med venlig hilsen

Ole Sidelmann Jørgensen

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København

København, den 7. februar 2008

Høring af udkast til lovforslag af implementering af miljøansvarsdirektivet.

Brancheforeningen for Genanvendelse af Organiske Restprodukter til Jordbrugsformål (BGORJ) modtog den 10. januar d.å. miljøstyrelsens forslag til ny lov om miljøskader samt forslag til samlelov, der indeholder de nødvendige ændringer til eksisterende love på miljø- og naturområdet.

BGORJ afgav den 12. december 2006 høringsvar i forbindelse med den tidligere behandling af lovforslagene. BGORJ takker for muligheden for igen at blive inddraget i processen, herunder ikke mindst for muligheden til at komme med bemærkninger til lovforslagene.

I tillæg til det i nærværende svar anførte, skal der i øvrigt henvises til vores svar af 12. december 2006.

Generelt skal den bemærkes, at der ved implementeringen af dette minimumsdirektiv (Miljøansvarsdirektiv), stort set er foretaget de lempelser som det politiske mandat ved direktivforhandlingerne giver mulighed for. I øvrigt ligger teksten i lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love samt lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader meget tæt op ad direktivteksten, hvorfor implementeringen næppe kan kategoriseres som en overimplementering.

Lovforslagene indfører, dels regler for hvilke krav der kan stilles til den ansvarlige for en såkaldt miljøskade eller ved fare herfor, og dels en ansvarsfordeling mellem aktørerne ud fra et "forureneren-betaler-princip". I øvrigt er der ikke sket ændring af miljølovgivningen, herunder ansvarsfordelingen efter de gældende miljøsærlove.

Det følger af Miljøstyrelsens hjemmeside, at styrelsens sigtelinje er at genanvende 65 % af affald. Af den samlede affaldsmængden kommer 15 % fra rensning af spildevand m.v.. Sigtelinjen for genanvendelse af spildevandsslam er 50 % i 2008.

A-Medlemmer:

- Vejle Kommune
- Fredericia Kommune
- Guldborgsund Kommune
- Odense Renovationsselskab A/S
- I/S Fasan
- Novozymes A/S
- Chr. Hansen A/S
- Miljøservice A/S
- Solim A/S
- KomTek A/S
- FMT A/S
- HedeDanmark A/S

B-medlemmer

- Hedensted Kommune
- Sengeløse Krimpst
- Kfintholm I/S
- Ramboll A/S
- Orbicon A/S
- Lemvig Biogas anlæg a.m.b.a.
- Nilsen & Risager A/S
- Faxe Kalk A/S
- Miljø- og Sludgeteknik ApS
- Vestforsyning Spildevand A/S

Sekretariat

c/o Foreningsservice
Axeltorv 3, L
1609 København V

Således er genanvendelse langt den foretrukne behandlingsstrategi for affaldet i Danmark – hvilket i øvrigt stemmer overens med EUs strategi (jf. "Slamdirektivet").

Til dette formål har Miljøstyrelsen gennemreguleret området – herunder slam fra spildevandsanlæg og andre organiske restprodukter til udbringning på landbrugsjord. Igennem slambekendtgørelsen, fastsættes der med den til enhver tid tilgængelige videnskabelige og tekniske viden (de i EU strengeste) krav til slammets indhold af tungmetaller og miljøfremmede stoffer. Overholdes disse krav tillades udbringning på landbrugsjord.

Det bemærkes, at jordforureninger forårsaget ved jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og pesticider m.v. ikke skal behandles efter Jordforureningsloven, jf. § 2, stk. 3, men derimod Miljøbeskyttelseslovens regler. Således skal ovennævnte ansvarsfordeling mellem importøren/producenten og brugeren – ved jordbrugsmæssig spredning – findes i forslaget til nyt kap. 9a (§ 73 b) om miljøskade i miljøbeskyttelsesloven.

På baggrund af ovenstående bemærkninger finder BGORJ den i lovforslagene opstillede ansvarsfordeling tilfredsstillende, idet der ved ansvarsfordelingen lægges vægt på hensynet til at fremme den samfundsmæssige nytte af at få genanvendt organisk affald som lever op til Slambekendtgørelsens krav.

Der skal efter kap. 2 i forslaget til den nye Miljøskadelov stilles sikkerhed for opfyldelse af de forpligtigelser der påhviler den ansvarlige efter loven. Ved at indfører et sådan krav om sikkerhedsstillelse, hvis omfang det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at definere, bliver det meget vanskeligt for forsikringssekskaberne at vurdere præmiens størrelse og dermed at udvikle et passende produkt, der fra lovens ikrafttræden kan afbøde de risici, som lovforslaget indebærer. Dette er naturligvis en medfødt konsekvens af at nyskabende områder af lovgivningen medfører visse uklarheder i retsstillingen, men ikke des mindre uheldigt.

Det anbefales derfor, at miljøstyrelsen prøver at indsamle erfaringer fra de andres medlemslandes implementering af Miljøansvarsdirektivet i et forsøg på at afdække denne uklarhed. Ikke mindst hvad angår de finansielle omkostninger – vurderet eller faktisk registreret – i forbindelse med en "miljøskade"

Endelig stiller BGORJ naturligvis gerne til rådighed for en uddybning af de her anførte bemærkninger, ligesom der skal tages et forbehold for yderligere kommentarer til de enkelte bestemmelser.

Med venlig hilsen,

Anders Bredmose

FORSVARSKOMMANDOEN

FKO LESEK- UM

610.00

0800439-006

2008-02-12

(Bedes anført ved henvendelser)

Til
Miljøstyrelsen

Eft.:
Forsvarsministeriet 3. og 5. kt.

Emne:
Høring af forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love.

Ref.:
MST mail (DOB) af 2008-01-17.

Bilag:
SOK Skr. 0800453-2 af 2008-02-07.

1. Miljøstyrelsen har ved ref. anmodet Forsvarskommandoen (FKO) om at fremsætte eventuelle bemærkninger til lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet.
2. FKO har indhentet udtalelse fra Søværnets Operative Kommando, hvis bemærkninger er vedlagt som bilag.
3. Forsvarets Bygnings- og Etablisementstjeneste er også anmodet om udtalelse, og vil svare Miljøstyrelsen direkte ikke senere end 15. februar 2008.

Intern fordeling:
CHLE1, CHOPN, OPN305, LE102, LE104, LE108,

Postadresse:
Forsvarskommandoen
Postboks 2153
1016 København K.

Besøgsadresse:
Danneskiold-Samsøes Allé 1
1434 København K.

Telefon:
45 67 45 67
Direkte tlf.: 45 67 30 18

Telefax:
45 89 07 48

Internet:
www.forsvaret.dk
fko@mil.dk

E.b.

L. CHRISTIANSEN
oberstløjtnant
Chef for Direktions- og Adjudantursektionen

SØVÆRNETS OPERATIVE KOMMANDO

SOK OVG-BER

UM

957.1

0800453-2

2008-02-07

(Bedes anført ved henvendelser)

Til
Forsvarskommandoen

Emne:
Høring af forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love .

Ref.:

- a. Miljøstyrelsens skr. j. nr. 146-00128 af 10. januar 2008.
- b. FKO skr. j. nr. 00800439-2 af 29. januar 2008.
- c. Telefonsamtale den 5. februar 2008 mellem CH/LESEK KK Dan Termansen, SOK, og OK M.O.Thielsen, FKO.
- d. FMN skr. j. nr. 5.kt.04-0840-10 af 20. december 2006 til Miljøstyrelsen.

1. Miljøstyrelsen har ved ref. a fremsendt høring af forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet). Forsvarskommandoen (FKO) har ved ref. b anmodet Søværnets Operative Kommando (SOK) om at sende eventuelle bemærkninger til lovforslagets §§ 3, 14 og 15 direkte til Miljøstyrelsen. Ved ref. c er det aftalt, at SOK sender sine bemærkninger til FKO Ledelsessekretariat. Det er desuden aftalt mellem SOK og FKO LESEK at udskyde svarfristen til den 11. februar 2008 på grund af den korte høringsfrist.

SOK har følgende bemærkninger til lovforslaget vedrørende ændring af havmiljøloven mv.:

2. Lovforslagets § 3, nr. 5 indebærer, at havmiljølovens (HML) § 38 om indberetningspligt udgår af loven. Det fremgår af lovbemærkningerne, at det er mere operativt at have alle indberetningsforpligtelserne samlet i en bekendtgørelse (som udstedes med hjemmel i

Postadresse
Postboks 1483
8220 Brabrand

Besøgsadresse
Sødalsparken 20
8220 Brabrand

Telefon
89 43 30 99
Gennemvalg: 89 43 30 22

Telefax
89 43 31 71

Internet
sok@mil.dk
Forsvaret.dk/sok

HML § 39). Som tidligere oplyst over for Miljøstyrelsen, jf. ref. d, er det Forsvarets holdning, at § 38 ikke bør slettes fra havmiljøloven, idet en borgerlig handlepligt, som i øvrigt er strafbelagt, bør have lov hjemmel.

Hertil kommer, at en sletning af § 38 vil indebære, at § 38 også udgår af HML § 63a, stk. 1, 1. pkt., jf. lovforslagets § 3, nr. 22. Dette vil betyde, at Forsvaret mister sin hjemmel til at afslutte sager om manglende indberetning med en administrativ bøde (en hjemmel, som forsvaret har haft siden den 1. januar 2007).

Efter SOK opfattelse bør § 38 under alle omstændigheder først fjernes fra havmiljøloven, når den nye bekendtgørelse er udarbejdet og **godkendt** af Forsvaret, og der er tilvejebragt anden hjemmel til, at Forsvaret kan afgøre sager om manglende indberetning med administrative bøder, da dette er et væsentligt værktøj i håndhævelsen af indberetningspligten.

3. Lovforslagets § 47f, stk. 2 lyder således: "*Forsvarsministeren **skal** pålægge den ansvarlige for driften af skibet at stille sikkerhed over for ministeren....*". hvilket adskiller sig fra den tilsvarende bestemmelse i HML § 44: "*Forsvarsministeren.... **kan** pålægge ejeren af et skib....*".

Muligheden for at kræve sikkerhed efter § 47f, stk. 2 bør svare til den eksisterende § 44 og således ikke være et absolut krav, hvilket også vil stemme bedre overens med § 47f, stk. 3 samt lovbemærkningerne til § 47f.

4. Lovforslagets § 3, nr. 9 indsætter efter "ejere" "jf. dog § 41e og § 41f". Dette bør ændres til §§ 47e og 47f. Samme bemærkning gør sig gældende for udkastet til miljøskadeloven § 29, stk. 2, der henviser til havmiljølovens §§ 41e og 41f.

5. SOK sagsbehandler er SOK-LE033 fuldmægtig Inge Rønberg, tlf. 89 43 30 22.

E. b.

HENRIK WAGNER
specialkonsulent
Ledelsessekretariatet

KOMMUNALE TJENESTEMÆND
OG OVERENSKOMSTANSATTE
LØNGANGSTRÆDE 25, 1
1468 KØBENHAVN K
TLF. 33 11 97 00 - FAX 33 11 97 07
www.kto.dk - E-mail: kto@kto.dk

Miljøstyrelsen
Att: Jeanette Christensen
E-mail: mst@mst.dk

Sagsnr.: 1162.27
HH/lstj
Direkte tlf.nr.: 3347 0624
15. januar 2008

Vedr.: Høringssvar på lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

KTO har ved e-mail af 10. januar 2008 modtaget høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet fra Miljøstyrelsens.

KTO vurderer at lovforslaget ikke har konsekvenser for ansatte i kommuner og regioner og har derfor ikke selvstændige bemærkninger til lovforslaget, idet KTO dog samtidig skal henvise til eventuelle høringssvar fra hovedorganisationerne.

Med venlig hilsen

Jørgen Horst

Henrik Højrup Hansen

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Att.: Jeanette Christensen
Strandgade 29
1401 København K

22. januar 2008
kmn/ig

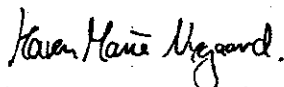
Svar sendt pr. e-mail til: mst@mst.dk

Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Miljøstyrelsen har pr. e-mail af 10. januar 2008 anmodet Dansk Fjernvarme om eventuelle bemærkninger til det ovenfor nævnte forslag.

Dansk Fjernvarme har nu gennemset forslaget og kan oplyse, at vi ikke har bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

Karen Marie Nygaard

Christensen, Jeanette

Fra: Jerup, Jette på vegne af MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 23. januar 2008 10:20
Til: Christensen, Jeanette
Emne: VS: Svar: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK1031941>
SJ: 1

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Høringer [mailto:Hoeringer@fbr.dk]
Sendt: 23. januar 2008 09:21
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Svar: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet) og forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven). Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslagene eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen
Claus Jørgensen
Miljøpolitisk medarbejder
Forbrugerrådet

>>> MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse < MST@MST.DK > 10-01-2008
17:14:12 >>>

Til alle høringsparter

Vedhæftet fremsendes forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet) og forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven).

Herudover vedhæftes læsevejledning, høringsbrev og høringsliste.

Miljøstyrelsen beder om, at eventuelle kommentarer til lovforslagene er Miljøstyrelsen i hænde senest onsdag den 6. februar 2008. Høringssvar bedes sendt til mst@mst.dk.

Med venlig hilsen

Jeanette Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.
Miljøstyrelsen
Organisation & Jura
Direkte tlf.: 72 54 42 12
E-mail: jch@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Tlf.: 72 54 40 00åå
www.mst.dk

Officielle mails bedes sendt til mst@mst.dkåå

<<Samlelov, høringsversion.pdf>> <<Miljøskadeloven,
høringsversion.pdf>> <<Læsevejledning.pdf>> <<Høringsbrev.pdf>>
<<høringsliste.pdf>>

Denne mail er blevet scannet af <http://www.virus112.com>

Fra: Annette Wedel Fræmohs (KS) [AWF@ks.dk]

Sendt: 30. januar 2008 13:53

Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Cc: Alf Therkildsen (DEP); Christensen, Jeanette; Christian M. Meyer (KS); Hans Kierkegaard (KS)

Emne: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Vedhæftede filer: Høringssvar - 151206 .TXT

Miljøstyrelsen,
Organisation & jura,

Konkurrencestyrelsen har den 10. januar 2008 modtaget følgende lovforslag i høring:

- Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet), og
- Lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven)

Der er tale om 2. reviderede lovforslag, som tidligere har været sendt i høring den 13. november 2006. Dengang havde Konkurrencestyrelsen ikke bemærkninger, jf. kopi af høringssvar af 15. december 2006.

Ændringer i forhold til de tidligere fremsatte lovforslag fremgår af pkt. 1.1, i de almindelige bemærkninger til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet). Ændringerne indebærer, at:

- der som en hjælp til tilsynsmyndigheden (typisk kommunerne) etableres en ordning i en overgangsperiode, hvor kommunen skal indhente en bindende udtalelse fra miljøcentret, inden den træffer afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade eller ej.
- sagsbehandlingstiden gøres kortere ved, at klageadgangen over tilsynsmyndighedernes (typisk kommunens) afgørelse af, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade udskydes til et senere tidspunkt i sagsbehandlingen.

Konkurrencestyrelsen har ikke bemærkninger til ændringerne.

Med venlig hilsen

Annette Wedel Fræmohs
Specialkonsulent/Special Advisor
Konkurrencestyrelsen/Danish Competition Authority
Nyropsgade 30
1780 København K
Tel.: 72268090
<<Høringssvar - 151206 .TXT>>

SJ20080130131025678 [DOR1040514].TXT

Afsender:

Emne: Høringssvar, Att.: Organisation & Jura, J.nr. 146-00003

Modtaget: 15-12-2006 12:12:00

Modtager: mst@mst.dk

CC: Erik Molin Schmidt (KS)

Vedrørende høring af forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om forurenede jord, lov om naturbeskyttelse og forskellige andre love samt forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader

Den 13. november 2006 modtog Konkurrencestyrelsen ovennævnte lovforslag i høring fra Miljøstyrelsen, der anmodede om bemærkninger senest den 15. december 2006.

Konkurrencestyrelsen har ingen bemærkninger til det fremsendte materiale.

Med venlig hilsen

Søren Andersen

Fuldmægtig

Konkurrencestyrelsen

Direkte telefon: 72 26 80 61

E-mail: sa@ks.dk

FAGLIGT FÆLLES FORBUND

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

J.nr.: FCA/JLL/pr

1. februar 2008

Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

3F har modtaget ovennævnte høring og kan støtte de foreslåede ændringer.

Venlig hilsen

Jesper Lund-Larsen
Miljø- og arbejdsmiljøkonsulent
Fagpolitisk Center for Arbejdsliv

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk

**Registrerede
Revisorer
FRR**

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Organisation & Jura
Strandgade 29
1401 København K

Att.: Fuldmægtig, cand.jur. Jeanette Christensen

Pr. e-mail: mst@mst.dk

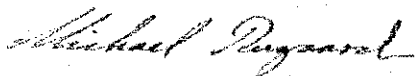
4. februar 2008

Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Tak for muligheden for at kommentere lovforslaget.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Michael Rugaard
erhvervspolitisk chef

Christensen, Jeanette

Fra: Jerup, Jette på vegne af MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 5. februar 2008 11:24
Til: Christensen, Jeanette
Emne: VS: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

Fra: Marianne Jensen [mailto: MJ@emdrupvej28a.dk]
Sendt: 5. februar 2008 11:20
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Til:
Miljøstyrelsen, att. Jeanette Christensen

Lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet - J.nr. 146-00128

Miljøstyrelsen har den 10. januar 2008 sendt ovenstående til høring. Den Danske Dyrlægeforening har ingen bemærkninger til det fremsendte materiale.

Med venlig hilsen
Marianne Jensen - sagsnr. 0800231 - 5. februar 2008

Christensen, Jeanette

Fra: Pervin, Shazia på vegne af MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)

Sendt: 5. februar 2008 13:31

Til: Prah, Regitze; Christensen, Jeanette

Emne: VS: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Fra: Jerup, Jette På vegne af MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 5. februar 2008 12:43

Til: MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)

Emne: VS: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

Fra: Dansk Ejendomsmæglerforening [mailto:depost@DE.DK]

Sendt: 5. februar 2008 12:07

Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Emne: VS: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Dansk Ejendomsmæglerforening har modtaget ovenstående i høring.

Foreningen har ingen bemærkninger til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Eva Voigt

Sekretær

Dansk Ejendomsmæglerforening

Islands Brygge 43

2300 København S

Tlf. 70 25 09 99 / 32 64 45 73 (direkte)

Fax 32 64 45 99

E-mail ev@de.dk

Fra: Christensen, Jeanette [mailto:jch@MST.DK] På vegne af MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 10. januar 2008 17:14

Til: ÅÅ Statsministeriet; ÅÅ Udenrigsministeriet; chrith@um.dk; ÅÅ Beskæftigelsesministeriet; ÅÅ Forsvarsministeriet; hst@fmn.dk; kfo@fmn.dk; ÅÅ Finansministeriet; ÅÅ Forsvarskommandoen; seapol@mil.dk; legal@mil.dk; policy@mil.dk; ÅÅ Kystdirektoratet; ÅÅ Indenrigs- og Sundhedsministeriet; ÅÅ Sundhedsstyrelsen; ÅÅ Justitsministeriet; brs@brs.dk; ÅÅ Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri; ÅÅ Plantedirektoratet; ÅÅ Direktoratet for FødevareErhverv; ÅÅ Fødevarestyrelsen; ÅÅ Skatteministeriet; ÅÅ Told- og Skattestyrelsen; ÅÅ Transport- og Energiministeriet; ÅÅ Energistyrelsen; ÅÅ Økonomi- og Erhvervsministeriet; ÅÅ Erhvervs- og

Byggestyrelsen; åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen; åå Konkurrencestyrelsen; bso@dma.dk; vjo@dma.dk; åå Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender; GEUS; KMS - Kort & Matrikelstyrelsens hovedpostkasse; dme@dmu.dk; åå Danske Regioner; åå Hovedstadens Udviklingsråd; åå KL; mw@roedekro.dk; tfipb@graasten.dk; tfmiljo@herlev.dk; åå Miljøcenter Fyn/Trekantsområdet I/S; åå MiljøCenter Horsens I/S; åå Miljøcenter Nordjylland I/S; mcv@varde.dk; åå Miljøcenter Vendsyssel I/S; åå Miljøcenter Vestjylland I/S; åå Miljøcenter Viborg I/S; ms@miljo-ostjylland.dk; ldr@millab.dk; kjo@aeroekommune.dk; åå Miljøsamarbejde Sønderjylland Nord; åå Miljøsamarbejde Vest; metj@allerod.dk; åå Miljøsamarbejdet i Frederiksborg Amt - Vest; åå Miljøsamarbejdet i Frederiksborg Amt - Øst; miljo@gladsaxe.dk; åå Miljøsamarbejdet Trekant-Vest; åå ROVESTA Miljø I/S; åå Sydjysk Miljøfællesskab I/S; åå Sønderborg Områdets Miljøcenter I/S; åå VestEgnens MiljøSamarbejder; åå Vestsønderjyllands Miljøsamarbejde; 3f@3f.dk; 92-gruppen@dn.dk; webmaster@advocom.dk; jac@advocom.dk; ad@affald danmark.dk; lsr@atv.dk; ac@ac.dk; åå Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster; ct@altinex.dk; jf@ribeamt.dk; ae@aeraadet.dk; åå Arbejdstilsynet; hf@asfaltindustrien.dk; Batteriforeningen Frederik Madsen; bfr@benzinforhandler.dk; info@shipowners.dk; uir@shipowners.dk; bl@bl.dk; barjordtilbord@sala.dk; spt@spt.dk; Byggeriforeninge - Danske Læskedrik Fabrikanter; info@byggesoc.dk; info@campingraadet.dk; cad@cad.dk; co@co-industri.dk; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk; dcu@dcu-cykling.dk; dfe@dfedk.dk; pw@dfedk.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; oil@dkfisk.dk; åå Danmarks Fiskeriundersøgelser; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; dmu@dmusport.dk; dn@dn.dk; cpo@dn.dk; post@sportsfiskerforbundet.dk; åå Danmarks Statistik; contact@visitdenmark.com; info@dkvind.dk; Karlo.werner.andersen@gnhome.dk; d-a-s@oersted.dtu.dk; vgram@stofanet.dk; danskakvakultur@danskakvakultur.dk; lisbeth@danskakvakultur.dk; Int@da.dk; post@autogenbrug.dk; dbotf@mail.tele.dk; info@danskbyggeri.dk; db@byplanlab.dk; dcf@dcf.dk; Dansk Ejendomsmaeglerforening; Dansk Energi, Hovedpostkasse; debra@energibranchen.dk; jfredskov@snm.ku.dk; def@danskerhvervsfremme.dk; formanden@fritidsfiskerforbudet.dk; vpi@di.dk; danskgartneri@danskgartneri.dk; dgc@dgc.dk; di@di.dk; juj@dl.dk; dkf@kano-kajak.dk; formand@dls-jagt.dk; Dansk Landbrug, Hovedpostkasse; obj@dansklandbrug.dk; metal@danskmatal.dk; dof@dof.dk; michael.grell@dof.dk; mail@kopenhagenfur.com; dp@plantevaern.dk; nl@plantevaern.dk; info@rideforbund.dk; ds@sejlsport.dk; Dansk Skovforening; info@skytteunion.dk; dsf@sportsdykning.dk; dansk.standard@ds.dk; info@textile.dk; dtl@dtl-dk.dk; dvl@dvl.dk; mail@danskfjernvarme.dk; info@dgi.dk; bgi@danskehavne.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; info@itera.dk; mail@danskemaritime.dk; info@mejeri.dk; danva@danva.dk; Danske Vand- og spildvandsforening, Susanne Vangsgård; dasu@dasu.dk; info@dbl.net.dk; dds@skytten.dk; dsk@d-s-k.dk; delta@delta.dk; ddd@ddd.dk; ddl@ddl.org; åå kvl; copenhagen@dnv.com; info@ecocouncil.dk; åå kvl; dong@dong.dk; fiad@dong.dk; dtc@dhigroup.com; db@dyrenes-beskyttelse.dk; elfor@elfor.dk; elsam@elsam.com; info@emballageindustrien.dk; nbje@dadl.net.dk; e2@e2.dk; info@energinet.dk; eurofins@eurofins.dk; åå Farvandsvæsenet; info@ferskvandsfiskeriforeningen.dk; mail@finansraadet.dk; mail@envina.dk; åå Forbrugerrådet; force@force.dk; office@biotek.dk; post@fabnet.dk; fadb@groupcare.dk; pc@pcdrill.dk; jkn@di.dk; mail@fdkv.dk; aaf@e2.dk; ava@tivoli.dk; info@flidhavne.dk; fmk@postkasse.org; frr@frr.dk; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fvd@fvd.dk; bs@fvd.dk; jf@greencity.dk; fm@fishmeal.dk; pbj@danskbyggeri.dk; info@nepenthes.dk; Forsikring & Pension; vh@forsikringenshus.dk; åå Forsvarets Bygningstjeneste; si@kvl.dk; freja@freja.biz; åå Friluftsrådet; morhow@mail.dk; ftf@ftf.dk; anb@landbrug.dk; info@genvindingsindustrien.dk; ga@ga.dk; sekretariatet@greennetwork.dk; info@nordic.greenpeace.org; gapdk@post3.tele.dk; gronne.familier@mail.dk; info@gts-online.dk; horesta@horesta.dk; Jens.valeur@HESS.com; htsa@hts.dk; sli@htsi.dk; hvr@hvr.dk; imoka@mail.dk; ida@ida.dk; itd@itd.dk; info@jordbruget.dk; kalktegl@mail.dk; info@kolonihave.dk; kto@kto.dk; kk@kommunekemi.dk; info@cancer.dk; boegevej@wanadoo.dk; cphport@cphport.dk; landscentret@landscentret.dk; landbrugsraadet@landbrug.dk; mol@landbrug.dk; anb@landbrug.dk; Landdistrikternes Fællesråd; sejet@landsbyraad.dk; mail@bygoland.dk; lih@levende-hav.dk; info@praktiskoekologi.dk; info@lifdk.dk; lo@lo.dk; metal@danskmatal.dk; mf@mmf.dk; info@mejeri.dk; MKN Miljøklagenævnets hovedpostkasse; formand@davi.dk; cphinfo@maersk.com; jfe@maerskoil.dk; majp@maerskoil.com; ssb@maerskoil.com; sekretariat@nogu.dk; NKN Naturklagenævnets hovedpostkasse; noah@noah.dk; formand@nkf-dk.dk; webmaster@novonordisk.com; Nsoc-d@maerskoil.dk; ofr@oliebranchen.dk; mmj@oliebranchen.dk; info@dkmuseer.dk; sekretariat@parcelhus.dk; pd@plast.dk; gus@shipowners.dk; cphinfo@maersk.com; rr@realkreditraadet.dk; info@shipowners.dk; renosam@renosam.dk; returbar@returbar.dk; rigsadvokaten@ankl.dk; åå Rigspolitechefen; info@badesikkerhed.dk; sekretariatet@danske-smaaoer.dk; info@sala.dk; info@sdt.dk; kbh@sbsby.dk; sl@kvl.dk;

info@skovdyrkerne.dk; smok@smok.dk; sek@stf.dk; skaf@skaf-net.dk; stk@stk.dk;
mail@soefartens.org; tekno@tekno.dk; info@teknologisk.dk; info@uniscrap.dk; wwwf@wwf.dk;
info@okologi.dk; ska@dankalk.dk; Politimesterforeningen@mail.dk; hss@domstol.dk; ros@mim.dk;
aal@mim.dk; rib@mim.dk; aar@mim.dk; nyk@mim.dk; ring@mim.dk; ode@mim.dk; jvr@gmcb.dk;
"mailto:hoeringssager"@danskerhverv.dk

Cc: cbr@ens.dk; Prah, Regitze; Aarøe, Karen; Kielberg, Allette; Hermansen, Dorte; Nielsen, Lene Juul;
Honore, Birgit; Lund, Carsten

Emne: Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Til alle høringsparter

Vedhæftet fremsendes forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet) og forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven).

Herudover vedhæftes læsevejledning, høringsbrev og høringsliste.

Miljøstyrelsen beder om, at eventuelle kommentarer til lovforslagene er Miljøstyrelsen i hænde senest onsdag den 6. februar 2008. Høringsvar bedes sendt til mst@mst.dk.

Med venlig hilsen

Jeanette Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.
Miljøstyrelsen
Organisation & Jura
Direkte tlf.: 72 54 42 12
E-mail: jch@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Tlf.: 72 54 40 00ååå
www.mst.dk

Officielle mails bedes sendt til mst@mst.dkååå

<<Samlelov, høringsversion.pdf>> <<Miljøskadeloven, høringsversion.pdf>> <<Læsevejledning.pdf>>
<<Høringsbrev.pdf>> <<høringsliste.pdf>>

REALKREDITRÅDET

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

5. februar 2008
G 490 - ml

Att. Jeanette Christensen

Høring om implementering af miljøansvarsdirektivet

Realkreditrådet har med Miljøstyrelsens mail af 10. januar 2008 modtaget udkast til ovennævnte lovforslag i høring.

Realkreditrådet har ikke bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Marie Lund
Marie Lund

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Hovedcentret

Østbanegade 123
2100 København Ø

Telefon 72 22 18 18
E-mail via www.skat.dk/kontakt
www.skat.dk

Ean. nr. 5798000033788

5. februar 2008

J.nr. 08-004704

Svar på høring over miljøansvarsdirektivet mv.

Miljøstyrelsen har sendt forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet) og forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven) til høring i skat

Vi har ingen bemærkninger til forslagene.

Med venlig hilsen

Lone Stonor Kristensen

lLone.stonor.kristensen@SKAT.dk
Direkte telefon 72374945

Christensen, Jeanette

Fra: Pervin, Shazia på vegne af MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)
Sendt: 6. februar 2008 09:35
Til: Prah, Regitze; Christensen, Jeanette
Emne: VS: Svar høring
docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK1047923>
SJ: 1

Fra: Jerup, Jette **På vegne af** MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 6. februar 2008 08:26
Til: MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)
Emne: VS: Svar høring

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

Fra: Tine Asmussen [<mailto:tas@sum.dk>]
Sendt: 6. februar 2008 08:12
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Svar høring

Til Miljøministeriet

Miljøministeriet har ved brev af 10. januar 2008 anmodet Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse om eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet) og lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven).

Det meddeles herved, at ministeriet ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Tine Asmussen
Sekretariatet
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Dir.tlf.: 72 26 93 55
E-post: tas@sum.dk

RIGSADVOKATEN

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

DATO 6. februar 2008

JOURNAL NR.

RA-2008-840-0022

BEDES ANFØRT VED SVARSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: CTA

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 18
1220 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Ved e-mail af 10. januar 2008 (j.nr. 146-00128) har Miljøstyrelsen anmodet om en udtalelse om udkast til forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (implementering af miljøansvarsdirektivet) og udkast til forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven).

I den anledning skal jeg meddele, at rigsadvokaturen ikke har bemærkninger til udkastene. Det tilføjes, at rigsadvokaturen alene har foretaget en gennemgang af bemærkelserne om straf samt bemærkningerne hertil.

På rigsadvokatens vegne

Hanne Schmidt

Christensen, Jeanette

Fra: Pervin, Shazia på vegne af MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)

Sendt: 6. februar 2008 15:07

Til: Prah, Regitze; Christensen, Jeanette

Emne: VS: Svar vedr. høring i forslag til miljøansvarslov m.v.

Fra: Jerup, Jette **På vegne af** MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Sendt: 6. februar 2008 14:33

Til: MST - Organisation & Jura (Enhedens postkasse)

Emne: VS: Svar vedr. høring i forslag til miljøansvarslov m.v.

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

Fra: Winnie Vestergaard (wve) [mailto:wve@kyst.dk]

Sendt: 6. februar 2008 14:29

Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Cc: åå Transport- og Energiministeriet

Emne: Svar vedr. høring i forslag til miljøansvarslov m.v.

Til Miljøstyrelsen

Kystdirektoratet har gennemgået de fremsendte forslag til miljøskadelov samt lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love.

Kystdirektoratet har ikke bemærkninger til de fremsendte lovforslag.

Med venlig hilsen

Winnie Vestergård
Afdelingschef, Myndighed og Jura

Kystdirektoratet/The Danish Coastal Authority
Højbovej 1
Postboks 100
DK-7620 Lemvig
Telefon +45 99 63 63 02 - Fax: +45 99 63 63 99
www.kyst.dk
wve@kyst.dk
CVR-nr.: 36 87 61 15

Christensen, Jeanette

Fra: Jerup, Jette på vegne af MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Sendt: 6. februar 2008 13:47
Til: Christensen, Jeanette
Emne: VS: H006-08 - Høringssvar fra FSR - Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet
docId: <http://esdh.cfk.dk/captia/DOK1049848>
SJ: -1

Videresendelse af mail modtaget via den officielle postkasse

Venlig hilsen
Jette Jerup

Fra: Dorrit Reppien [mailto:dor@fsr.dk]
Sendt: 6. februar 2008 12:49
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: H006-08 - Høringssvar fra FSR - Høring over lovforslag til implementering af miljøansvarsdirektivet

Kære Jeanette Christensen

Miljøstyrelsen har ved e-mail af 10. januar 2008 fremsendt ovennævnte høringssag med anmodning om bemærkninger.

FSRs udvalg vedr. andre rapporterings- og ledelsesformer har gennemgået høringmaterialet. På baggrund heraf skal vi meddele, at foreningen for nærværende ikke finder anledning til kommentarer.

Med venlig hilsen

Dorrit Reppien
sekretær

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer - FSR
Revisoreernes Hus
Kronprinsessegade 8
DK-1306 København K
Tel.: +45 3393 9191
Fax: +45 3311 0913
E-mail: fsr@fsr.dk
Homesite: www.fsr.dk

----- Videresendt af Kirsten Skousen/FSR den 11-01-2008 09:17 -----

MST
Miljøstyrelsens
hovedpostkasse
<MST@MST.DK>

Sendt af:
"Christensen,
Jeanette"
<jch@MST.DK>

10-01-2008 17:14

Til
cc<cbr@ens.dk>, "Prah, Regitze" <rep@MST.DK>, A
Karen <kaa@MST.DK>, "Kielberg, Allette"
<aki@MST.DK>, "Hermansen, Dorte" <dbs@MST.
"Nielsen, Lene Juul" <lejni@MST.dk>, "Honore, Bii
<bho@blst.dk>, "Lund, Carsten" <clu@blst.dk>
EmneHøring over lovforslag til implementering af
miljøansvarsdirektivet

Til alle høringsparter

Vedhæftet fremsendes forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love (Implementering af miljøansvarsdirektivet) og forslag til lov om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøskadeloven).

Herudover vedhæftes læsevejledning, høringsbrev og høringsliste.

Miljøstyrelsen beder om, at eventuelle kommentarer til lovforslagene er Miljøstyrelsen i hænde senest onsdag den 6. februar 2008. Hørings svar bedes sendt til mst@mst.dk.

Med venlig hilsen

Jeanette Christensen
Fuldmægtig, cand.jur.
Miljøstyrelsen
Organisation & Jura
Direkte tlf.: 72 54 42 12
E-mail: jch@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Tlf.: 72 54 40 00åØå
www.mst.dk

Officielle mails bedes sendt til mst@mst.dkåØå

<<Samlelov, høringsversion.pdf>> <<Miljøskadeloven, høringsversion.pdf>>
<<Læsevejledning.pdf>> <<Høringsbrev.pdf>> <<høringsliste.pdf>>

[bilaget "Samlelov, høringsversion.pdf" blev fjernet af Dorrit Reppien/FSR]
[bilaget "Miljøskadeloven, høringsversion.pdf" blev fjernet af Dorrit Reppien/FSR]
[bilaget "Læsevejledning.pdf" blev fjernet af Dorrit Reppien/FSR]
[bilaget "Høringsbrev.pdf" blev fjernet af Dorrit Reppien/FSR][bilaget "høringsliste.pdf" blev fjernet af Dorrit Reppien/FSR]

